

Ajánlás és Akcióterv

Tematikus Kerékpáros Útvonal

Fejlesztésekhez

Interreg V-A Ausztria-Magyarország Együttműködési Program 2014-2020

VELOREGIO ATHU064

A „Stratégiai tanulmány jövőbeli, fenntartható bilaterális kerékpárutak, túraútvonalak elkészítésére” koncepcióhoz, a „Tematikus Kerékpáros Útvonal Fejlesztési Kézikönyv szakmai módszertani segédlethez” illetve a „Márka- / Brandépítési” tanulmányhoz kapcsolódó anyag.

A Vas Megyei Önkormányzati Hivatal megbízásából készítette

Hungary NEXT – Bódis Gábor

2022.

Tartalom

Bevezető – megyei áttekintés	3
Módszertan	10
Kőszeg és vonzáskörzete	15
Bük és Kőszeg tematikus útvonal	16
Kőszegi tematikus körtúra	22
Kőszeg-Szombathely tematikus útvonal	27
Vasvár, Körmend, Óriszentpéter, Szentgotthárd és vonzáskörzete.....	35
Hegyháti kiskör tematikus útvonal.....	37
Rábamenti kiskör tematikus útvonal.....	43
Órségi tematikus útvonal	49
Sárvár és vonzáskörzete	57
Sárvár és Bük tematikus útvonal	59
Sárvár és Celldömölk tematikus túra.....	64
Celldömölk és Répcelak tematikus körtúra	70
Többnapos tematikus útvonal.....	75
Vezetői Összefoglaló	93
Zusammenfassung.....	101

Bevezető – megyei áttekintés

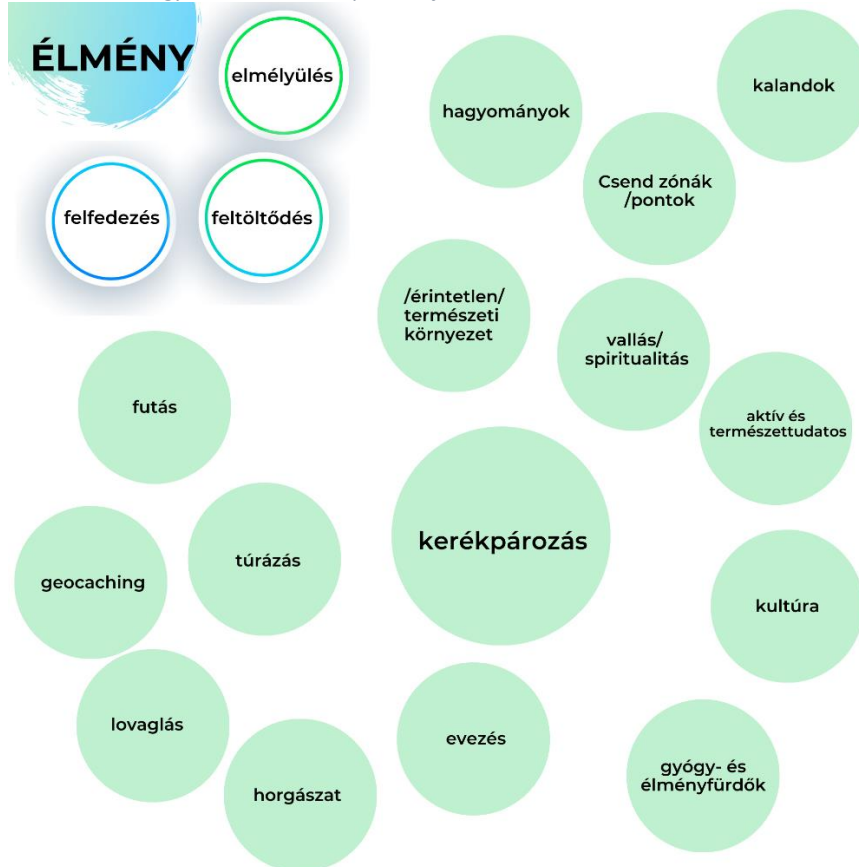
Vas megye Magyarország nyugati felén, az osztrák és a szlovén határ szomszédságában helyezkedik el. Ebből következően nem csak a belföldi turizmus a meghatározó, hanem a két szomszédos országból érkező látogatókra is lehet, sőt kell is építeni. E mellett azzal is számolni kell, hogy a határ túloldala is vonzó a látogatók számára. Hazánkat Szlovéniával összehasonlítva vitatható, hogy melyik ország jár előbbre a turisztikai fejlődés tekintetében; az Ausztriával való összehasonlításban azonban nem kérdés, hogy a határ túloldalán van a versenyelőny. Ausztriában egy jó szervezeti alagra hosszú távú gondolkodással egy egyértelmű brand került felépítésre az utóbbi időben, amihez egy erős marketingmunka társul. Ahhoz, hogy Vas megye fel tudja venni a versenyt az osztrák régiókkal, egyértelmű irányvonalakra és egyirányba mutató fejlesztési és marketing munkára van szükség rövid-, közép- és hosszútávon egyaránt.

Vas megye turizmusának meghatározó eleme a két fürdő, Sárvár és Bükfürdő. Ez a két legtöbbet látogatott turisztikai helyszín a megyében. Ezekon kívül az attrakciók és szolgáltatók rendkívül változatosak és inkább elaprózottan vannak jelen, többféle turisztikai szegmensre (kulturális turizmus, aktív turizmus, természetközeli turizmus stb.) tagolódva. Ez utóbbiak együttese adja leginkább azt az egyedi élményt, amelyet az ide látogatók megélhetnek.

A két fürdő mellett az Őrség méltán híres kirándulóhely, amely egyfelől a természeti környezetnek, másfelől pedig az élő hagyományoknak, az egyedülálló kulturális örökségnek köszönhető. Kőszeget is többféle okból látogatják a megyében, egyfelől a kulturális értékek (pl. híres vára), másfelől a természeti környezet, a kiváló kirándulási lehetőségek miatt (több népszerű útvonal is érinti a várost).

Ebből az összetettségéből alakult ki a megye turisztikai szereplőinek több mint egy évtizede tartó dilemmája, hogy mi legyen az az elem, amire a térség turizmusa jól felépíthető és ami által a térség jól pozícionálható. Ennek a gondolkodásnak a lezáratlansága adja azt a tényt, hogy Vas megyének jelenleg még nincs egységes turisztikai brandje és világosan kijelölt turisztikai irányvonala, amihez jelen munkafolyamat során kapcsolódni lehetne. Az irányok jelen munkával párhuzamosan, de attól lemaradva fejlődnek, így csak az elemek egy részét ismerjük, a teljes kidolgozott irányvonalat nem. Ez nehezíti a tematizálás megfelelő kialakítását, elsősorban a több napos túraútvonal szempontjából, és szükségessé teheti az illesztést a későbbiekben.

A jelenleg turisztikai szempontból fontosnak tarott elemeket a következő ábra mutatja be. Az ábra buborékos jellege azt is szimbolizálja, hogy az alkotórészek még nincsenek felfűzve egy adott gondolatmenet mentén.

1. ábra: Vas megye turisztikai szempontból fontos elemei¹

Az aktív turizmus stratégiai megközelítését tekintve a Nemzeti Aktív Turisztikai Stratégia 2030 szolgáltatná az országos alapot, ez azonban a tanulmány készítésének idejében még csak tervezet formában érhető el, így még változhat, de a főbb stratégiai irányok már látszanak belőle. Az mindenképpen megállapítható, hogy országos viszonylatban is teljes körű fejlesztésre van szükség, tehát mind a vonzerők, mind az úthálózat, mind a szolgáltatások és ehhez kapcsolódóan a kommunikáció és a marketing, valamint a koordináció és menedzsment fejlesztése is célként fogalmazódik meg. A kerékpáros turizmus esetében a célok:

„• Összesen 15 000 km hosszúságú, attraktív és jó minőségű gerincútvonal és EuroVelo-hálózat kialakítása, és ezzel a turisztikai térségek összekapcsolása.

- Térségi kerékpáros hálózat létrehozása 5-7, egyedi karakterrel rendelkező turisztikai térségben, amelyek a belföldi és a nemzetközi kereslet számára is eladhatóak, kommunikálhatóak.
- A kerékpáros túrázást negatívan érintő túlszabályozások rendezésére kerékpárosbarát KRESZ kidolgozása.”²

Ehhez tervezetten megtörténik:

¹ Forrás: saját szerkesztés

² Nemzeti Aktív Turisztikai Stratégia 2030 – tervezet (2022, AÖFK)

„• Országos kerékpáros turisztikai gerinchálózat kialakítása az Országos Területrendezési Tervben szereplő kerékpárúthálózat és az EuroVelo hálózat figyelembevételével, a meglévő infrastruktúra-elemek (kisforgalmú közutak, mezőgazdasági- és erdészeti utak, töltések) felhasználásával, szükség esetén új kerékpárutak építésével, felújításával, hálózati hiányosságok megszüntetésével, pihenőhelyek és információs pontok kialakításával. A teljes gerinchálózat egységes fenntartását és karbantartását végző szervezeti háttér kialakítása a releváns szereplők (Magyar Közút, nemzeti parkok, vízügyi igazgatóságok, állami erdőgazdaságok) bevonásával.

- Kevésbé attraktív, vagy kevésbé biztonságos nyomvonalak áthelyezése (nagy forgalmú közutakról kerékpárforgalom áthelyezése meglévő kisebb forgalmú utakra vagy kerékpárutakra).
- Attrakciókat és szolgáltatásokat érintő térségi kerékpáros turisztikai útvonalhálózat és tematikus kerékpáros turisztikai útvonalak kialakítása elsősorban a meglévő infrastruktúra-elemek felhasználásával, szükség esetén építéssel. A kerékpáros turisztikai térségek meghatározása során figyelembe kell venni a kormányhatározatokban kiemelt turisztikai térségeket és a határon átnyúló térségeket.
- Térségi terep- és hegyikerékpáros útvonalak kialakítása a meglévő útvonalak felhasználásával, illetve új útvonalak és ösvények kialakításával, illeszkedve a meglévő kiszolgáló létesítményekhez (pl.: erdei szálláshelyek, pihenőpontok) és attrakciókhoz. Az útvonalak kialakításához, fenntartásához és használatához szükséges módszertan kidolgozása és promóciója.
- Bringaparkok, pumpapályák kialakítása országszerte. A hegyikerékpározás és a BMX kerékpár sok fiatal számára vonzóvá teheti a kerékpározást, de ahhoz, hogy rendszeresen gyakorolni tudjanak, kiépített, különböző nehézségű hegyikerékpáros pályákkal, szolgáltatásokkal ellátott bringaparkok kialakítása szükséges. A nagyobb kerékpáros parkokat leginkább meglévő felvonókkal rendelkező térségekben javasolt kialakítani, ahol a domborzati, természetvédelmi, erdészeti érdekekkel is összehangolhatók. A városi és alföldi területeken pedig ún. pumpapályák (azaz olyan hullámos körpályák, ahol tekerés nélkül, csak a testsúly áthelyezéssel is lendületet kap a bicikli) kialakítása a megoldás. Ezek kialakítása, üzemeltetése a helyi önkormányzatokkal és civil szervezetekkel együttműködve, de állami támogatással lehetséges.
- Országúti edzőkörök kialakítása. A rekreációs, szabadidős kerékpározás országúton is egyre népszerűbb. Annak érdekében, hogy az ország ikonikus (pl. kerékpárversenyek által is használt) országúti szakaszait még többen látogassák, ezeket a szakaszokat táblázással és digitális kommunikációs eszközökkel is népszerűsíteni szükséges. A biztonságot elsősorban forgalomtechnikai eszközökkel (pl.: kerékpáros nyom, sebességkorlátozás, figyelemfelhívó táblák) lehet növelni.
- A kerékpáros túrázást negatívan érintő túlszabályozások rendezésére kerékpárosbarát KRESZ kidolgozása.”³

Ez a stratégia azonban csak a belföldi turizmusra támaszkodik, célrendszere és missziója ehhez igazodik. Ugyanakkor fejlesztési céljai, természetesen a külföldről érkező látogatók igényeit is ugyanúgy ki tudják majd elégíteni. Területi lehatárolása kedvezőtlen Vas megye egészét tekintve, mivel két térséget emel ki csupán, az Őrséget és Alpokalját.

³ Nemzeti Aktív Turisztikai Stratégia 2030 – tervezet (2022, AÖFK)

Vas megye aktív turisztikai stratégiája viszont csak a jelen dokumentumot követően fog elkészülni, így az ezzel való összefüggéseket ez a tanulmány nem tudja vizsgálni.

Az aktív turizmuson belül jelenleg a gyalogos turizmus a leginkább meghatározó a térségben, amihez lassan felzárkózik – és megfelelő fejlesztési és marketing munka mellett –, akár meghatározóvá is válhat a kerékpáros turizmus. (E mellett komoly tervek vannak, elsősorban a Rábára alapozva a vízi turizmus fenntartható fejlesztésére.)

Ha az online térképeket vesszük alapul, a megye gazdag kerékpárutakban, ezeknek azonban csak egy része van megfelelő módon kijelölve és vannak olyan szakaszok is, amik kifejezetten veszélyesek így a jövőbeli kerékpáros hálózatból ki kell kerülniük. Mindezzel együtt nem áll rosszul a térség és **jó alapjai vannak arra, hogy kedvelt kerékpáros régióvá váljon**. Elsősorban a trekking típusú kerékpárral érkezőknek alkalmasak az utak, de vannak olyan szakaszok, amik az országúti kerékpárosok számára is vonzó lehet, és a Kőszegi hegységben cél a MTB-os útvonalak kialakítása.

2. ábra: Vas megye kerékpáros útvonalai⁴

⁴ Forrás: Google Maps – saját szerkesztés

A kerékpáros régióvá váláshoz egyéb tényezők is fontosak az útvonalak kiterjedtsége mellett, amelyeket szintén figyelembe vettünk az egyes útvonalak esetében.

Közösségi közlekedési kapcsolatok tekintetében is vizsgáltuk például, hogy mennyire ideális a helyzet. Általánosságban elmondható, hogy ugyan már vannak jó példák, de a megyében a vasúti közlekedésen kívül nem szállíthatók más járművön, tehát a helyijáratos vagy távolsági buszjáratokon kerékpárok. A vasúti csomópontokban általában és Kőszeg – Szombathely között is megoldott a kerékpárok vasúti szállítása, de van 1-2 hely, ahol jelenleg még nem, vagy csak ritkán jár kerékpárszállításra alkalmas vasúti kocsi. Cél, hogy ebben fejlődjön a megye, méghozzá nem is feltétlenül elrugaskodott, mivel országos szintű törekvés is van arra, hogy a kerékpárok szállítása jobban megoldott legyen a közösségi közlekedésben. Cél lehet továbbá egy megyei szintű kerékpáros kölcsönzési rendszer kiépítése is (akár a Paradiesroute mintájára).

Kerékpárszervízek csak a nagyobb központokban, városokban érhetőek el, ami szintén nem elhanyagolható kérdés a kerékpáros turizmus tekintetében. Ennek pótlására érdemes kihelyezni kerékpáros szervízállványokat az útvonalak mentén.

Nem elhanyagolható kérdés a mérhetőség sem, bár nem növeli közvetlenül a kerékpározás színvonalát, de következtetések vonhatóak le a használati szokásokról és ez által célzottabban lehet irányítani a marketing munkát és a további fejlesztéseket.

Szükséges lenne az útvonalak folyamatos monitorozására is, amelyhez használhatjuk részben vagy egészben a Veloregio projektben osztrák oldalról elindított útvonalfelelősi rendszert és applikációt.

A jobb értékesíthetőség kedvéért pedig érdemes figyelembe venni a foglalkozási kritériumokat is. Étterem és szálláshely a legtöbb esetben elérhető kerékpározható távolságban (noha vannak olyan részei a megyében, ahol ezen szolgáltatások bővítése is ésszerű lenne). A szervizelési és kölcsönzési rendszerről már esett szó. Attrakciókból és látnivalókból pedig nincs hiány. A legnagyobb hiányosság a kerékpárosbarát szemléletben (bár ez már fejlődésnek indult és más magyarországi térségekhez képest nem állunk rosszul), valamint a csomagtranszfer szolgáltatás elérhetőségében mutatkozik, illetve igény vagy rendkívüli helyzet esetén akár „mentési” szolgáltatások esetében. Ezek fejlesztése szintén teljes megyét érintő cél kell, hogy legyen.

Jelentős kiemelkedési lehetőséget és egyben a társadalmi felelősségvállalás egy magasabb szintjét jelentheti a különleges igényű célcsoportok (például mozgáskorlátozottak, vakok és gyengénlátók stb.) számára is megfelelő ajánlatok kialakítása az aktív turizmus területén is. Cél, hogy ebben megyei szintű fejlődés legyen. Jó lenne, ha rövid távon kijelölésre (nem feltétlenül fizikai értelemben, hiszen az utak egy része elképzelhető, hogy alkalmas erre) kerüljenek azok az útvonalak, amely ezen célcsoportok számára alkalmasak. Ehhez azonban teljeskörűen meg kell vizsgálni a kiszolgáló infrastruktúrát és az útvonalat egyaránt és komoly leírást kell elérhetővé tenni a célcsoport tagjai és kísérőik számára a speciális igényeik kielégítésének lehetőségeiről. (Pl. hol található megfelelő szálláshely, mosdó, megfelelő étterem stb.) A Veloregio projektnek köszönhetően már vannak megfelelő tudású túravezetők a megyében ennek a célcsoportnak a kalauzolásához a túrák során, így az ideális utak és a hozzá tartozó szolgáltatói hálózat azonosításával jelentős előrelépést érhetnénk el ezen a területen. A különleges igényű célcsoportok esetén még fontosabb lenne a foglalkozás megteremtése.

A **nemzetközi kapcsolódások** terén se állunk rosszul: a megyét 3 olyan kerékpárút foglalja keretbe hozzávetőlegesen háromszög formát kiadva, melyek nemzetközi jelentőségű utak, kettő közülük az EuroVelo hálózat része. Az EuroVelo 13, vagyis a Vasfüggöny kerékpárút, 20 országon halad keresztül észak-déli irányban és végighalad Vas megye nyugati felén hol az osztrák, hol a magyar oldalon haladva. (Ez az útvonal részletesen szerepel a Stratégiai Tanulmányban.) Az EuroVelo 14, a Közép-Európa vizei útvonal, amely Ausztriát és Magyarországot köti össze, a megye déli részén halad el és Zell am See-től a Balaton érintésével egészen Velencéig tekerhetnek rajta a kerékpárosok. A harmadik nagy útvonal pedig a Fertőd-Keszthely összeköttetés, ami a megye keleti felét érinti és a két nagy, kerékpározás szempontjából igencsak kedvelt tavunkat köti össze, ami nemcsak magyar, hanem nemzetközi kitekintésben is érdekes lehetőséget teremt.

Fontos, hogy a megye a lehető leginkább kapcsolódjon az osztrák és szlovén kedvelt kerékpáros útvonalakhoz, így hangsúlyozni kell a Paradiesroute-val, a Raabtaal Radweg-gel való kapcsolatok fontosságát, valamint a most fejlesztés alatt lévő MTB-os útvonalak kapcsolódását, ahol az osztrák fejlesztések előre haladásával cél lenne a magyar oldali vitás kérdések rendezése és a kapcsolódás mielőbbi megteremtése.⁵

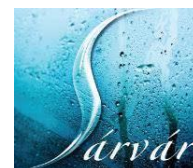
A kerékpárutak tematizálása kapcsán előtérbe került a **meglévő brandek** vizsgálata. Jelenleg több mikrorégióknak van ismert vagy kevésbé ismert brandje a megyében, amik az egy napos ajánlatokkal valamilyen módon kapcsolódni tudnak/tudhatnak:

Bükkfűrdő: Ki ne ismerné Magyarországon Bükkfűrdő nevét? Nem véletlen tehát, hogy a város/városrész neve lett a márkanév. Azt üzeni, hogy töltsd fel, szüless újjá, éld át és láss! És valóban van mit átélni: a fürdő mellett számos szolgáltató van, a szálláshelyektől, az éttermeken át a különféle szórakozási lehetőségekig, a most nyíló élményparkkal bezárólag.

Ezen felül, alapvetően az ökoturizmus erősítésére „megszületett” **Toboz Ottó** és az ő „ökokalandjai”, amivel egy kis városi sétát vagy rövid kerékpártúrát tehetünk. (Ez a jól eltalált minibrand akár ki is vezethetne a jövőben a településről egy természetközeli kerékpártúra keretében.)

Sárvár: Kristálytisza élmény. A termálkristályra is visszautaló üzenet azt sugallja, hogy itt biztosan jó élményben lesz része a látogatónak. Természetesen Bükkfűrdőhöz hasonlóan itt is a szolgáltatók és szolgáltatások széles tárháza áll rendelkezésre. És mivel itt is megegyezik a város és a fürdő neve, ezért maga a márka is ez.

Öllek. Kőszeg: Kőszeg viszonylag új brandje jól eltalált. Ennek a városnak a nevét is szinte mindenki ismeri a török időkben fontos szerepet játszó vár révén. A logó a kör teljessége mellett a várat is szimbolizálja, a meghittség üzenetét közvetítve az „öllek” szó használatával, amiben

⁵ A magyar oldalon ebben a kérdésben született egy tervezet, de ennek csak kis részét fogadta el az illetékes Szombathelyi Erdészeti Zrt. és Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság. Az osztrák útvonalak beindításával tovább fog nőni a terheltség magyar oldalon is, ami rendezetlen viszonyok között olyan útvonalakat érinthet, ami senkinek nem érdeke. Fontos lenne, hogy a helyzet rendezését Kőszeg városa és akár Vas megye vezetői intenzíven támogassák.

nem is kell csalódnia annak, aki ellátogat ebbe az alpokaljai ékszerdobozba. (Az ölelés kifejezés túl tud mutatni a városon, egy innen induló, ide érkező körtúrának kiváló elnevezést adhat.)

Őrség: Az Őrség, a többivel ellentétben nem rendelkezik saját logóval. A mottó „harmóniában a tájjal” csak részben fedi azt, amit ide látogatva megtapasztalhat a látogató. Ettől függetlenül a tájegység nagyon is népszerű és rengeteg látogatót vonz.

VulkánSág: Celldömölk és térsége mi másra is építhette volna a brandjét, mint a vulkánra, amiről egyébként is rengeteg minden el van nevezve a környéken és amely mind látványban mind a helyi mondavilágban meghatározó eleme a térségnek. A kis brand még díjat is nyert, azonban, sajnos nem aknázzák ki megfelelően ennek az erejét jelenleg.

Vasi Hegyhát-Rábamente – Ezer apró csoda földje: a kiválóan felépített brand pontosan azt ígéri, mint amit a Hegyháton és környékén megtalálhat a látogató: számos (néhány kivétellel) kis attrakciót, élményt, vagy ha maradunk az eredeti kifejezésnél, csodát. A térség sok mindenben hasonlít a szomszédos Őrségre: érintetlen természeti értékek és élő hagyományok várják az ide érkezőket. Azonban itt inkább átutazó turizmus alakult csak ki, így a szolgáltatói oldal sem fejlődött elég erőteljesen. Mindenesetre a potenciál továbbra is megvan a térségben. A brand pedig kicsit az egész megyére is igaz, hiszen 1-2 nagyobb attrakción kívül számos kis „csoda” van, amit érdemes megnézni.

Egyik brand sem tudja nyilván lefedni a megyét és nem is ez a céljuk, de építkezhetünk belőlük az egynapos utak tematizálásánál és felhasználhatunk elemeket a többnapos tematika esetében is. A jelen dokumentummal párhuzamosan készülő Márka-/ Brandépítési Tanulmány tesz ajánlást az irányokra, de egyértelmű iránymutatást – jellegeből fakadóan – nem ad erre a kérdésre.

Módszertan

Jelen dokumentum a korábban elkészült két szakmai tanulmányra és a megvalósult „STAKEHOLDER” találkozókra támaszkodva készült el.

A Stratégiai Tanulmány keretében összesen 6 db Közép-európai jógyakorlat ismertetésére került sor: Paradiesroute – Südburgenland (AT), Sacra Velo (SK-HU), Iron Curtain Trail (EV13), GreenVELO Trail (PL), Danube Cycle Path (EV6), Amazon of Europe Bike Trail (AT-SI-HU-CR-SRB).

A bemutatás főbb szempontok a tanulmány elkészítése során az alábbiak voltak:

1. Szervezeti háttér, működtetés jellemzői
2. Kerékpáros infrastruktúra és jellemzők
3. Attrakciók
4. Szolgáltatók
5. Értékesítés, marketing

Mindegyik útról megállapításra került, hogy mely pontokon erős, mik a különlegességeik:

- A **Paradiesroute** egy átgondolt térségi fejlesztés egyik fontos részlete, amelynek lényege, hogy Burgenland Ausztria első számú kerékpáros desztinációjává váljon azáltal, hogy minden kerékpáros célcsoport számára minőségi lehetőségeket kínál. Az útvonalat elsősorban nem kimondottan kerékpárúton, hanem alacsony forgalmú közutakon vezetnek, ahol ez megoldható, a környékbeli attrakciók jól megközelíthetőek. Az úton való haladást útikönyv és app is támogatja. Kiemelendő ezzel együtt a széleskörű és változatos marketing és ezen belül a 6 nyelven elérhető honlap. Szintén fontos elem, hogy az útvonal ellenőrzésére egy önkéntes segítőkötől álló csapatot hívtak életre, akik folyamatosan járják az útvonal különböző szakaszai. Az útvonal használatát egy e-bike kölcsönző hálózat is segíti.
- A **SacraVelo** hálózata a tematikus kerékpárutak egyik jó példája. Az út két országot érint, jól tematizált, a különböző szakaszok, különböző témákra összpontosítanak. nagy hangsúlyt kap a szakralitás, ami több vallási felekezetre is koncentrál. Ezen felül jó az infrastruktúra, számos pihenőponttal, meglévő utakra építve. Hogy a kiszolgáló infrastruktúra is megfelelő legyen, felmérés készült a felhasználói igényekről. Az út honlapja bőséges tartalommal és interaktív térképekkel ellátott, mellette applikáció és információs táblák segítik a kerékpárosokat, amelyek QR kóddal a honlapra vezetnek. Mindezek által egy olyan élménytúrát kínáló határon átnyúló tematikus hálózat jött létre, mely felhasználóbarát és sokféle célcsoportot is megszólít.
- Az **EuroVelo 13** egy extrém hosszú út, amelynek nem feltétlenül a végig járása a cél, azonban az EuroVelo hálózatba való illesztéssel az egyes szakaszok kiemelt figyelmet kapnak. A Magyarországot is érintő szakasz több projektből került kialakításra és fejlesztésre, melyek egymásra épültek. Nem volt megfelelő számú kerékpáros szolgáltatás, illetve szolgáltató. A számos fejlesztés közül ezért külön kiemelendő elem a szolgáltatók széles körű bevonása és érzékenyítése a kerékpáros turizmus iránt, amelynek maradandó eleme egy Kerékpáros barát szakmai útmutató. Itt is kiemelkedő a honlap és az applikáció jelentősége. A teljes út Vasfüggöny kerékpárút néven is ismert, ami azonban alapvetően csak egy elvi tematika, hiszen az út mentén

nem fogunk folyamatosan ezzel az elemmel találkozni, de annak érdekében, hogy az út még inkább megfogja az embereket, további tematikákat is építettek a fő és mellékútvonalak segítségével, amik egy-egy újabb élményígéretet rejtenek magukban.

- A **Green Velo** útvonal sok tekintetben követendő példa, hiszen jó infrastruktúra jellemzi, széleskörű együttműködésen alapul a kialakítása, megfelelő gyakorisággal vannak szervizpontok és hangsúlyt helyeztek az út mentén található attrakciókra is. E mellett kiemelten kezelik a kerékpárosbarát szolgáltatásokat/szolgáltatókat, és kimagaslóan sokat költöttek promócióra. Mindezek által egy rendkívül hosszú, több vajdaságot átszelő, jól felszerelt, szolgáltatásokkal és látnivalókkal megfelelően ellátott, felhasználóbarát útvonal jött létre, ami – méltán – népszerűvé is vált.
- Az **EuroVelo6** esetében egy hagyományosan kerékpáros vidékről beszélhetünk, így a mellett, hogy az infrastruktúra nagyon jó minőségű, a szolgáltatói hálózat is roppant felkészült a kerékpáros turisták fogadására. Ennek köszönhető, hogy nem volt szükség a márkázással való támogatásra. Ezzel együtt számos marketing eszköz támogatja az út meglátogatását, amelyet többnyire önszerveződő látogatók járnak, de több lehetőség van a foglalásra is. A marketing nem egységes, de egy 2000 km-es útvonaltól ezt nem is biztos, hogy el kell várnunk.
- Az **Amazon of Europe Trail** esetében a megfelelő infrastruktúra és az attrakciókkal való ellátottság mellett kialakítottak egy több országot érintő terméket, amelynek márkázása is megtörtént, piaci bevezetése pedig folyamatban van. Kapcsolódik hozzá egy saját foglalási rendszer, a tájékozódást pedig nyomtatott útikönyv és részletes információkat tartalmazó honlap segíti. Mivel az út legfontosabb egyedi értéke a természet, ezért látogatóirányítási koncepciót is természetvédelmi szempontok szerint alakították ki és az úthasználatból származó bevételek visszaforgatása is cél a fejlesztésre és természetvédelmi kezdeményezésekre az út mentén (“Kerékpározz a természetért”). Kiemelendő továbbá, hogy komoly célcsoport elemzés előzte meg a munkát és ebből (is) indult ki az útvonal kialakítás, valamint a marketing koncepció.

A Tematikus Útvonal Fejlesztési Kézikönyv pedig egy olyan szakértői anyag, amely az új kerékpárutak fejlesztését könnyíti meg és tartalmazza azt a szempontrendszert, amit figyelembe kell venni egy ilyen munka során. Hangsúlyozandó, hogy a kerékpárút fejlesztéseknek mindig az érintettek bevonásával kell megvalósulnia, mivel csak így lehetséges a legjobb megoldás megtalálása. A kézikönyv egy ún. csekklistát, vagyis ellenőrző listát is tartalmaz, amely támogatja a fejlesztési folyamatot.

3. ábra: Konceptcionális folyamatábra és csekklista⁶

Konceptcionális folyamatábra és csekklista

	Tervezési szakasz	Illesztési szakasz	Esettanulmány	„ThreeT” jogyakorlat	Módszertani háttéranyag	Csekklista
Kijelölés	Irányelvek					☐
		Kapcsolódások				☐
Célcsoportok	MTB	Motivációk, Útvonal-tervezés	Vulkán-régió	Erdélyi Felvidék		
	TREK	Motivációk, Útvonal-tervezés	Tuchola-erdő	Alvar Aalto		☐
	RACE	Motivációk, Útvonaltervezés	Rijn-Waalpad	Lahn-völgy		
Egyéb célcsoportok		Motivációk, Értékláncok, Gyalogosok			Turizmológia, Innovatív termékfejlesztés	☐
Feltétel-rendszerek	Tulajdonviszonyok, Természeti, Társadalmi feltételek	Együttes használat, Biztonság, kohézió Örökségvédelem		Valletta / Birgu	Munkafolyamat tervezés	☐
				Parks di Val di Cornia	Fenntartható, természetbarát tervezés	☐
Keret-rendszerek	Mozgás-dinamikai, Fizikai	Mentális: nehézségi fokozatok			Ütügyi rendszer, EuroVelo, Gyalogos	☐
Minősítési és besorolási rendszerek			ADFC és Fiets-platform			☐
Működtetés	Karbantartás				Kezelők kijelölése	☐
		Rendszerek			Turisztikai, EuroVelo	☐
Infrastruktúra szolgáltatások	Pihenés, Kényszerpihenés	Parkolók, beállók, pihenők, szervizpontok			Kötelező elemek, jó, ha erre is gondolunk	☐
Kapcsolati szolgáltatások	Inter- / Multi-modalitás	Integrálás más rendszerekbe, Kölcsönzés	Pisztrángkör	Vulkán-régió	Kötelező elemek, jó, ha erre is gondolunk	☐
	One Stop Shop	Csomagajánlatok Jogi háttér			Szerződés, ajánlat, feltétel-rendszer	☐
Marketing	Szolgáltatás-marketing	Tematikus útvonalak	Donauradweg		Téma-specifikus példák és linkek	☐
	Turisztikai szolgáltatások	Szálláshelyek, vendéglátóhelyek			Szolgáltatások, kritériumok , ajánlások	☐
	Táblázási rendszerek	Pszichológia, Útírány, Smart route	Groningen fietsstad		Eurovelo tábla-előírások és	☐
	Orinetációs rendszerek	Áttekintő térképek, Totem-oszlopok			arculati könyv,	☐

⁶ Forrás: Veloregio - Tematikus Kerékpáros Útvonal Fejlesztési Kézikönyv (2021)

	Útvonal- tervezők	Barométer / forgalomszámláló, honlapok, app-ok	Bolzano, Szombat- hely		Bejárható Magyarország arculati könyv, Zarándokutak jelzésrendszerei	☐
--	------------------------------	--	---------------------------------------	--	--	--------------------------

Ezen felül igyekeztünk figyelembe venni, a Stratégiai Tanulmányban leírt jó példák alapján, azokat a szempontokat, amikkel az egyes utak foglalható csomagokká⁷ fejleszthetőek, mivel így jobban értékesíthetőek, növekszik a vonzerejük. Foglalhatósági szempontból az alábbi kritériumokat emeltük ki:

- meglévő márkákkal legyen összhangban, esetleg építsen azokra;
- kiindulónál és végpontnál legyen szálláshely és étkezési lehetőség;
- kiinduló és végpont lehetőség szerint kerékpárszállításra alkalmas tömegközlekedéssel megközelíthető legyen;
- nap közepe lehetőség szerint olyan helyen legyen, ahol van étkezési lehetőség;
- egységes tematika mentén látnivalók/attrakciók egy egész napos programhoz;
- célcsoport meghatározás / teljesíthető hossz, egyéb igények;
- eltérő kiinduló és végpont esetén csomagtranszfer biztosítása⁸;
- jó, ha van kerékpárosbarát szolgáltató, illetve szervízlehetőség.

Az előbbieket figyelembe véve az alábbiak kerülnek kifejtése az egyes útvonal javaslatok kapcsán:

- Turisztikai helyzetkép, adottságok
- A tematikus útvonala, főbb attrakciók
- A tematikus útvonal témája
- Meglévő brand, azokhoz való csatlakozási lehetőségek
- Az útvonal kitáblázottsága
- Nemzetközi és hazai törzshálózati elemekhez való csatlakozási lehetőségek
- Közösségi közlekedési kapcsolatok
- A tematikus kerékpáros útvonal foglalhatósági szempontú rövid bemutatása
- Javasolt fejlesztések megfogalmazása

Ezek mentén teszünk javaslatot arra, hogy mely útvonalakkal érdemes foglalkozni első körben megyei szinten és ezeknek mi lehetne a tematikája. A feladatmeghatározásban szereplő keretek teljesítésekor egyenletesen kívántuk elosztani az utakat a megyében, ezért mind a 3 várostérségben, amelyre a Megbízóval közösen felosztottuk a megbízásban szereplő 8 várost, 3-3 egynapos kerékpárutat ajánlunk. A szerződésben szereplő feladatmeghatározás szerint 1 többnapos kerékpártúra is bemutatásra kerül. Mint azonban az a bevezető részben is olvasható, egyelőre teljes megyét érintő

⁷ A foglalható csomagok értékesítése jelenleg elég nehézkes, mivel Magyarországon elég szigorú a szabályozás ehhez kapcsolódóan. Azonban a jelen dokumentumban is idézett Nemzeti Aktív Turisztikai Stratégia 2030 tervezetében is olvasható, hogy cél ennek a szabályozási rendszernek a megváltoztatása, ami előnyösen hatna a turizmus szervezésre országosan és megyei szinten egyaránt.

⁸ Ez egy fontos szempont lenne, de a legtöbb esetben ez lehet a legnagyobb probléma. Ezért lenne fontos a foglalhatóság megvalósítása, hiszen ez esetben ez nem egyéni probléma lesz, hanem általánosan megoldásra kell, hogy kerüljön.

brand nem létezik, viszont van törekvés a kialakítására, így annak elkészültekor felül kell vizsgálni a jelen dokumentumban szereplő tematikákat és szükség esetén illeszteni kell a brandhez.

E mellett nem elhanyagolható kérdés, hogy a megyében a most kiemelteken kívül létezik még néhány jól kitáblázott és érdekes útvonal, amivel most a számosság és egyéb keretek (pl. inkább 2 napot fed le) miatt nem foglalkozunk, de fontosak a megye kerékpáros életében most és a jövőben egyaránt.

Kőszeg és vonzaskörzete

Kőszeg, Bük és Szombathely térségének kerékpáros szolgáltatóival, a legfontosabb helyi szereplőivel 2022. március 25-én tartottunk online megbeszélést, amelyen 19 fő vett részt. A találkozóra előkészített dokumentumok, illetve az ott elhangzott információkra támaszkodva 3 útvonal került kijelölésre, amelyek a Veloregio projektben kulcsfontossággal bírnak, mint tematikus útvonal.

Turisztikai helyzetkép, adottságok

A Bük-Kőszeg térség esetében a turizmus, mint iparág egyértelmű, meghatározó és kulcsfontosságú szerepet tölt be.

Bük az egyik legnagyobb hazai fürdővárosnak tekinthető, mely nemcsak vendégéjszakaszám tekintetében emelkedik ki országos tekintetben, hanem az egyik legnagyobb a külföldi turisták részaránya, akiknek átlagos tartózkodási ideje kb. 4 napot tesz ki. Természetesen a vendégek igényeit kielégítendő, számos aktív turisztikai (kerékpárutak, nordic walking, golf stb.) és interaktív elemmel (játsszópark, Kristálytorony) rendelkezik a térség. Nem mehetünk el a környék kulturális (számos rendezvény) és épített örökségei (kastélyok, templomok) mellett sem, ahogy a gasztronómiai élmények kínálatában is jól ellátott a fürdő és térsége (helyi termelői piac, helyi védjegy termékek, minőségi kínálattal rendelkező éttermek).

Kőszeg városa és környezete látványos és egyedi ékköve a turisztikai régióknak, amely országos szinten is jelentős – köszönhető a középkori / barokk stílusú érintetlen belvárosának, számtalan épített (Jurisics vár, Hősök tornya) és kulturális örökségének és rendezvényeinek (szüreti fesztivál, Orsolya-napi vásár), illetve természeti adottságainak (Írott-kő Natúrpark). A város szinte minden turisztikai célcsoport kedvelt desztinációja, hiszen az aktív turisztikai adottságok egyediek (akár bakancsos turizmus, vallási turizmus, akár hegyi kerékpáros turizmusról van szó), míg a helyi szolgáltatói bázis fejlettnak tekinthető.

Kőszeg és a megyeközpont, Szombathely közötti térség esetében fontos kiemelni, hogy nagy általánosságban a „tranzitjelleg” dominál – azonban ez korántsem jelenti azt, hogy értékekben, felfedezésre váró lehetőségekben nem bővelkedik a környék – a szőlőhegyekre alapozott gazdagság több helyen felfedezhető, valamint ott van a Csömötei-hegy és kilátó, a Gencsapátiban található Szentkút kápolna és környéke, illetve, Szombathelyre érve, a megyei szinten is jelentős Kámoni Arborétum megcsodálására is sor kerülhet.

Az alapvető turisztikai vonzerőkre, illetve a helyi stakeholderekkel történt egyeztetések alapján Kőszeg és térsége esetében 3 tematikus útvonal került kijelölésre:

- Bük és Kőszeg tematikus útvonal kijelölése
- Kőszeg környéki tematikus útvonal kijelölése
- Kőszeg és Szombathely közötti tematikus útvonal kijelölése

Így az alábbiakban e három, fentebb említett útvonal részletesebb bemutatására kerül sor, a módszertani fejezetben már ismertetett módon.

Bük és Kőszeg tematikus útvonal

Bük és Kőszeg tematikus útvonala, főbb attrakciók

A két város közötti útvonal kiindulópontja Bükfürdőnek a központjából indul, majd pedig a várost átszelő Kossuth utcán / Petőfi utcán halad végig, utána pedig Csepreg belvárosán keresztül a Bene-hegyi tó mentén a Szent Orbán kápolnához ér ki. Innen az erdei út segítségével a Péruska Mária Kápolnához érünk el, majd azt követően Ólmod felé, az Ólmodi-erdőhöz halad az út.

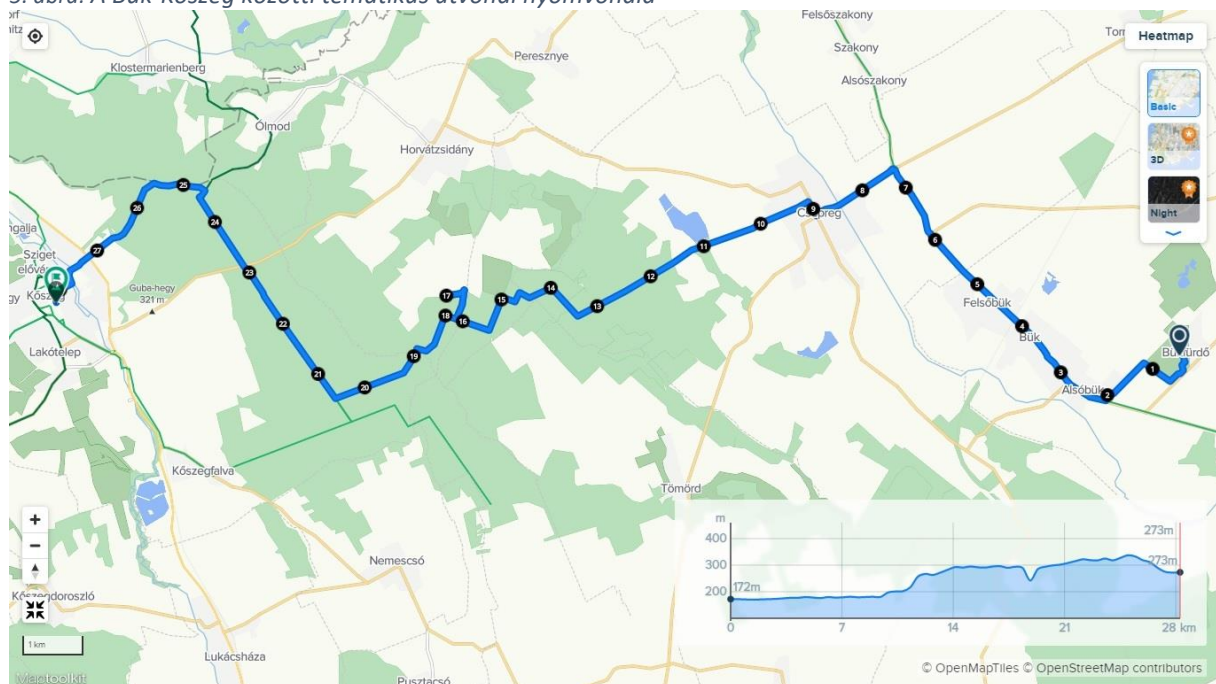
4. ábra: Bükfürdő és Kőszeg⁹

Innentől az útvonal a Vasfüggöny kerékpárút, azaz az Iron Curtain Trail EuroVelo 13-as nemzetközi úthálózat kijelölt útvonalát követve éri el Kőszeg belvárosát, ahol Kőszeg város felfedezése elkezdődhet.

Az útvonal összesen kb. 28 km-t tesz ki. Jelentősnek tekinthető szintkülönbség az útvonal esetében 2 esetben realizálódik: a 9. és 14. km között mintegy 120 m a szintkülönbség, illetve a 19. km esetében van egy nagyobb lejtő/emelkedő. Esetlegesen e-bike használata e két nagyobb szintkülönbség leküzdése érdekében ajánlott.

⁹<https://www.hoteltelnet.hu/hu/corvus-hotel-buk-bukfurdo-hotel/last-minute-wellness-bukfurdo.jpg.html> és <https://www.life.hu/életmod/20160619-a-legszebb-kirandulohelyek-nyugat-magyarorszagon-szombathely-koszeg-velem-bozsok.html>

5. ábra: A Bük-Kőszeg közötti tematikus útvonal nyomvonal¹⁰

A tematikus útvonal témája

A tematikus útvonal szép tájakon vezet át, kiemelten igaz ez az erdőkön átszelő szakaszok esetében. A Veloregio projekt keretében 2022 nyarán kitáblázásra kerül a Kőszeg-Csepreg és Kőszeg Tömörd közötti szakaszok a Bejárható Magyarország arculati elemeinek megfelelően, így a teljeskörű tájékozódás a helyszínen is megoldhatóvá válik. Az útvonal maga egy elég erős természetközeli élményt ad, érdekes és gyönyörű erdei környezetet érint, így egyfajta „egyesülés a természettel” típusú élményt nyújt. Mindemellert spirituális feltöltődést is adhat, hiszen számos kápolnát, szakrális helyszínt érint az útvonal. Kőszeg városa pedig, mint ahogyan az már említésre került, a kulturális és örökségvédelmi turizmus térségi fellegvárnak tekinthető.

A Márka-/ Brandépítési Tanulmány „KLASSZIKUS: kulturális és gasztro-fűzerek tematika (fűzerek)” kategóriájába sorolható leginkább, a kapcsolódik a „FELFEDEZŐ” tematikába is.

¹⁰ forrás: bikemap.net

6. ábra: Péruska Mária kápolna Horvátzsidány határában¹¹

Meglévő brand, azokhoz való csatlakozási lehetőségek

Meglévő brand-ek tekintetében Kőszeg és térsége meglehetősen erősnek tekinthető:

- Bükfürdő¹²: Meglévő, működő és erős brand önmagában, amelynek menedzselése és koordinációja egyaránt megoldott a Bük, Bükfürdő Közhasznú Turisztikai Egyesület által. A brand vonzó, országos jelentőségű, amit a nagy látogatószám is alátámaszt.
- Toboz Ottó öko kalandjai¹³: Ez a játékos brand egyelőre Bük és Bükfürdő esetében ért el látványos eredményeket, elsősorban a családos célcsoport részére fűzte össze az aktív turizmust és az oktatási elemeket. Az útvonal magába foglalja Bük és térségének szinte minden érdekes pontját – ez a brand pedig viszonylag könnyedén kiterjeszthető lenne a Kőszeget és Bükfürdőt összekötő tematikus útvonal erdőszült útvonalaival (a helyi szervezetek szoros bevonása által). Sajnos a jelenlegi, Toboz Ottó tematikus útvonal fenntartása nem megoldott

¹¹ <http://fotoport.hu/hng/vas/horvatzsidany-peruska-kapolna.htm>

¹² <https://www.visitbuk.hu/>

¹³ <https://www.visitbuk.hu/hu/turautvonaltoboz-otto-okokalandjai>

teljes mértékben, pedig a kapcsolódó történet által a térség állat- és növényvilága vonzó módon kerülhetne bemutatásra a gyerekek, kisgyermekes családok számára.

- Ölellek Kőszeg¹⁴: Az „ölelés”, mint motívum rendkívül vonzó lehet, amely sok jelentést takarhat: egyrészt jelentheti a várost körülölelő természetet, de a látogatót kiszolgáló teljeskörű szolgáltatáscsomagot is bele lehet érteni. Egy azonban biztos: a Kőszegen eltöltött napokat követően a várost azonnal a szívébe zárja (öleli) a látogató. Kőszeg város új arculata, turisztikai értékekre alapozó brand-je az elmúlt években látványos fejlődésen esett át: a megújult honlap segítségével online kirándulástervező, városnéző app-ok segítik a vendégeket a minél szélesebb körű élmények szerzéséhez, illetve gondoskodik arról, hogy a város és környékének látnivalói, turisztikai és gasztronómiai szolgáltatásai egy helyen elérhetőek legyenek.

Az útvonal kitáblázottsága¹⁵

A Bükfürdő-Bük-Csepreg közötti útvonal kitáblázásra került korábban, míg Csepreg kerékpáros szempontok alapján – a kerékpársávok felfestése által – jóval barátságosabb környezetet nyújt a korábbiakhoz képest. A Csepregi horgásztó (Bene-hegyi tó) környéke egészen Kőszegfalváig ki van táblázva, illetve szintén kitáblázásra került a Kőszegfalva-Ólmodi erdő közötti szakasz, amely onnan a jelölt EuroVelo 13-mas nyomvonalon halad tovább Kőszeg belvárosáig. Hiányzó táblák Kőszeg határától a belvárosig tartó szakaszok és Csepreg belterületi szakaszai esetében jelentkeznek. A tervek szerint az útvonal kitáblázásra kerül még idén.

Nemzetközi és hazai törzshálózati elemekhez való csatlakozási lehetőségek

A térség kerékpáros turisztikai szempontok alapján remek helyzeti energiákkal rendelkezik. Bük szoros összeköttetésben áll Sávár városával a Termál kerékpárút által, illetve Bük-Locsmánd (Lutzmannsburg) reláció is jelentősnek tekinthető, amely az osztrák hálózatra történő csatlakozást teszi lehetővé az EuroVelo 13 által – amely Ólmod környékén szintén csatlakozási lehetőséget kínál. Kőszeg pedig csomópontként funkcionál: Szombathely, Bozsok (EV13), Ausztria (Rattersdorf) felé is remek, további kerékpározásra alkalmas útvonalak érhetőek el. Fontos kiemelni, hogy a Veloregio projekt keretében külön hegyi kerékpározásra alkalmas szakaszok megvitatására is sor került, amely a mountain bike-os útvonalak kijelölését teszi lehetővé – a közös munka már elkezdődött, az útvonalak végleges kialakítása, egyeztetése mindmáig folyamatban van.

¹⁴ <https://koszeg.hu/>, <http://www.naturpark-geschriebenstein.at/index.php?id=493>

¹⁵ <https://merretekerjek.hu/#zoom=8&lat=47.25803&lon=19.37287&scope=varosban> alapján

Közösségi közlekedési kapcsolatok

A tematikus útvonal kezdő és végpontjának tekinthető Bük, illetve Kőszeg egyaránt rendelkezik vasúti kapcsolatokkal. Míg előbbi nemzetközi relációban is elérhető (köszönhetően Sopron-Szombathely-Szentgotthárd vasútvonal határon átnyúló kapcsolatainak), utóbbi csak a szombathelyi vasútvonallal közelíthető meg. Mindkét vasútvonal esetében megoldott a kerékpárok szállítása. A regionális és helyi autóbuszokon a kerékpárok szállítására nincs lehetőség.

A tematikus kerékpáros útvonal foglалhatósági szempontú rövid bemutatása

A szálláshelyek minőségét és mennyiségét tekintve az útvonal kezdő és végpontja egyaránt rendkívül jól ellátott – a szálláshelyek széles választéka elérhető. A szállásadók döntő többsége jelenleg is megtalálható különböző foglalási portálokon (pl. booking.com, szallas.hu), így nagy eséllyel nem lenne nehéz integrálni őket egy másik foglalási rendszerbe. Csomagtranszfer (illetve igény esetén akár „mentési” szolgáltatások rendkívüli helyzet esetén) esetében már nem ennyire egyértelmű a helyzet: taxi és transzferszolgáltatók elérhetőek a városokban, azonban teljeskörű bevonásuk jelen esetben nem megoldott.

A kerékpárok szervizelésére, javítására jellemzően a kezdő és végponton elérhető kerékpárboltokban és szervízpontokon van lehetőség, az útvonalon kihelyezett kerékpáros szerelőállványok jelenleg nem elérhetőek. Összesen három, ADFC Bett + Bike minősítéssel rendelkező kerékpáros szolgáltató található meg az útvonalon: a bükfürdői Titi Apartman, illetve a kőszegi Alpokalja Panzió és Étterem, illetve a Portré Apartman.

Mivel az útvonal maga abszolút nem tekinthető hosszú távnak, így mindenképp javasolt a kőszegi vendéglátó egységek integrálása egy esetleges foglалható tematikus útvonal esetében, így Kőszegen el lehet fogyasztani az ebédet, míg a város felfedezésére az ebédet követően kerülhet sor akár kétkeréken, akár egy kellemes séta által.

Az útvonal tematikája és az útvonal fizikai adottságai gyakorlatilag bármilyen célcsoport elérését biztosíthatja, amely trekking kerékpárral szeretné a túrát lebonyolítani. Bükfürdő esetében különösen a nyári időszakban családok érkeznek elsősorban, akik a fürdőzés mellett az aktív turisztikai kínálatokat is keresik. A kényelmes táv, illetve a tematika miatt e tematikus túra különösen a kisgyermekes családok számára lehet vonzó alternatíva, vagy a Bükfürdőre érkező aktív szenior korosztály számára kínálhat egy kis kimozdulást a fürdővárosból.

A tematikus útvonal fenntartásának kulcsszereplői:

- Írottkő Natúrparkért Egyesület
- Kőszegi Kerékpáros Egyesület
- Savaria Turizmus Nonprofit Kft.
- Bük, Bükfürdő Közhasznú Turisztikai Egyesület

- Kerékpárosbarát szolgáltatók
- Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság

Javasolt fejlesztések megfogalmazása

- Az útvonal kitáblázása a Bejárható Magyarország arculati elemeihez illeszkedve
- Sokszínű szolgáltatói kör, az útvonal szempontjából a koordináció hiányos – a két város közötti kapcsolatok elmélyítése, a transzforszolgáltatók elérése, érdekelté tévése a kerékpárosok igényeinek kiszolgálására
- Toboz Ottó brand térségi szintre emelése, szükséges infrastruktúra (pl. táblázás) kiépítése
- Az erdei utak esetében vagy az ólmodi, vagy a tömördi erdei szakaszon egy tájba illeszkedő kerékpáros szervízállvány létesítése

Ezen fejlesztések által egy – elsősorban családok célcsoportnak szánt – természeti tematikájú, egy napon belül teljesíthető és más szolgáltatásokkal (kőszegi városnézés, büki fürdőzés) kiegészíthető kerékpárút kerülhet kialakításra, ami kis erőfeszítéssel foglalható szolgáltatáscsomagként is megjelenhet Vas megye turisztikai kínálatában.

Javasolt elnevezés: Toboz Ottó Kőszegre teker

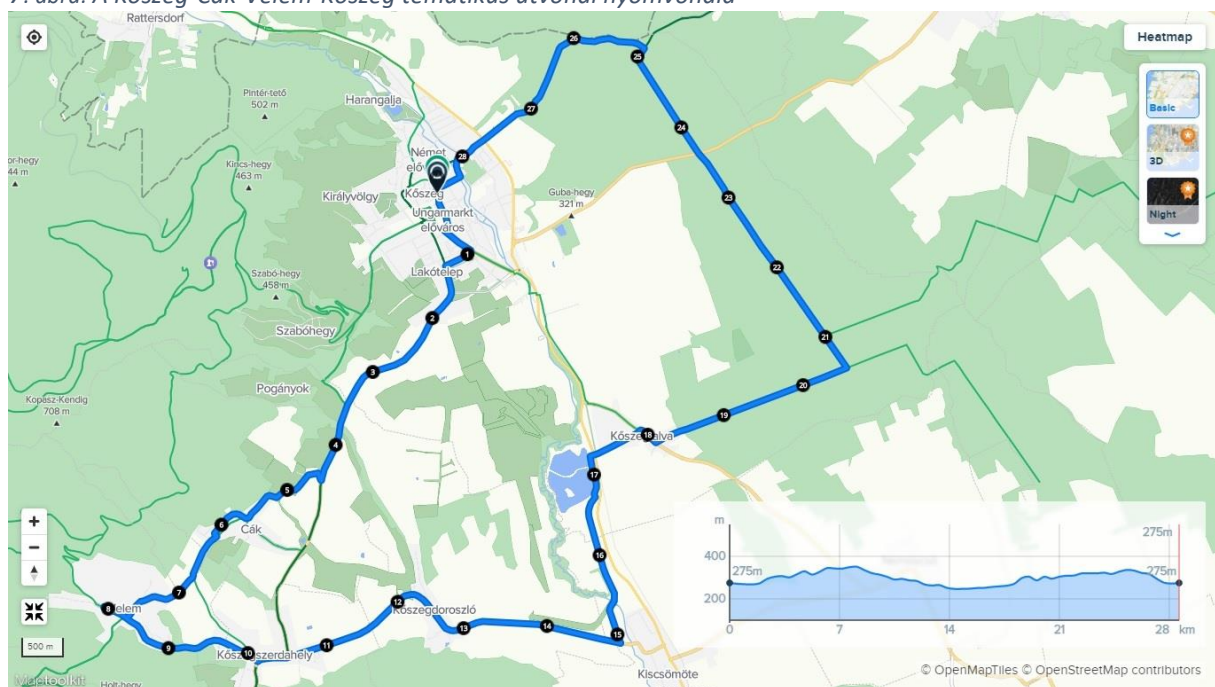
Kiemelhető főbb élményelemek: Toboz Ottó Kőszegre teker elnevezéssel egy **természetélmény**, **felfedezés** élmény ígérete várja a látogatókat és ehhez kapcsolódik Bükön a **víz**, mint élményelem.

Kőszegi tematikus körtúra

Kőszeg és környéke tematikus útvonala (körtúra), főbb attrakciók

Ez a tematikus kerékpáros útvonal alapvetően a kőszegi, és Kőszeg környéki attrakciók feltárása érdekében került kijelölésre. Az útvonal Kőszeg belvárosából indul, amely a Rohonci utat követve hagyja el a várost Cák és Velem felé. Itt az útvonal Kőszegszerdahely és Kőszegdoroszló érintésével az Abért-tó felé vezet, majd a Kőszegfalván át vezető úton éri el a Tömördi-erdő határát, ahonnan az Ólmodi-erdő érintésével az EuroVelo 13-as Vasfüggöny kerékpárút segítségével érinti újra Kőszeget és a belvárost. Fontos megjegyezni, hogy jelenleg a 87-es út keresztesítésének megkönnyítése kerékpáros szempontból nem megoldott, a biztonságos átkelés érdekében további fejlesztések szükségesek. A szintkülönbség nem jelentős, de azért kisebb-nagyobb emelkedők tarkítják az útvonalat, amely azonban egy e-bike használatával a kevésbé edzetteknek is kényelmesen teljesíthető. Az útvonal hossza összesen kb. 29 km, míg jelentős szintkülönbség nem realizálódik.

7. ábra: A Kőszeg-Cák-Velem-Kőszeg tematikus útvonal nyomvonala¹⁶

A tematikus útvonal témája

A tematikus útvonal témája egyértelműen a szőlőhegyi kultúra köré építhető, mely az Írott-kő Natúrpark területén vezet át, így a természetközeli turizmus, természeti élmények megtapasztalása is egyértelműen beazonosítható turisztikai értelemben. Kőszeg a kékfrankos és a „poncihterek” egyik hazai központjának tekinthető Sopron mellett, míg a zsúpfedeles Cáki Pincesor, és a Szabadtéri Néprajzi Múzeum a környék egyik legkedveltebb kirándulólhelyének tekinthető. Velem és környékének

¹⁶ forrás: bikemap.net

erdői, a Szent Vid Kápolna pedig pazar látványt nyújt az odalátogatók számára. A Kőszegfalva határában megtalálható Abért-tó¹⁷ szintén kellemes kikapcsolódást nyújthat, míg a Tömördi és az Ólmodi erdő a természetben való feltöltődés lehetőségét rejti magában. A bátrabb kerékpárosok Kőszeg esetében pedig akár a Kálvária környékét, az Óház és környékét, sőt, akár az Írott-kő környékét is felfedezhetik, azonban ezek bájárása trekking kerékpárral nehezen teljesíthető (mountain bike vagy e-bike használata javasolt elsősorban).

8. ábra: A Cádi Pincesor és a velemi Szent Vid kápolna¹⁸

Meglévő brand, azokhoz való csatlakozási lehetőségek

Meglévő brand-ek tekintetében Kőszeg és térsége meglehetősen erősnek tekinthető:

- Ölellek Kőszeg¹⁹: A brand az előző tematikus útvonal esetében már ismertetésre került, azonban ebben az esetben a motívum új jelentést hordoz magában: a körtúra eleve megtestesítheti az ölelést, mint motívumot. Azaz a természeti értékek által körülölelt Kőszeg és környezetét lehet felfedezni kerékpáron.
- Írott-kő Natúrpark: A natúrpark a nevét az osztrák-magyar határon magasodó, 884 méter magas Írott-kő csúcsról kapta, mely nem csak a Kőszegi-hegység, hanem a Dunántúl legmagasabb pontja, a térség egyik legjellegzetesebb jelképe. A natúrpark működtetését 1997 óta az Írott-kő Natúrparkért Egyesület látja el, amelynek áldozatos munkája által a natúrpark 2009-ben elnyerte az Európai Bizottság által kiírt pályázaton az "European Destinations of Excellence" azaz a "Kiváló Európai Desztinációk", vagyis a „Magyarország legjobban fejlődő ökoturisztikai desztinációja” címet.

A Márka-/ Brandépítési Tanulmány „FELFEDEZŐ: víz és bor tematika (cseppek)” kategóriájába sorolható leginkább.

¹⁷ Mesterséges árvízi tározó, amelynek kialakítása 2010-ben történt meg, elsődleges feladata Szombathely, de Lukácsháza, Gyöngyösfalu, Gencsapáti községek árvízi védelmének ellátása és biztosítása további védtöltés kiépítése nélkül.

¹⁸ <https://szallas.hu/programok/caki-pincesor-szabadteri-neprajzi-muzeum-cak-p1130> és

<https://csodalatosmagyarorszag.hu/latnivalok/templomok/szent-vid-kapolna-velem/>

¹⁹ <https://koszeg.hu/>

9. ábra: A Kőszegi-hegység csúcsán²⁰

Az útvonal kitáblázottsága²¹

Az útvonal jelenlegi kitáblázottsága megfelelőnek tekinthető, azonban a Bejárható Magyarország arculati elemeivel való frissítése szükségzerű volna. Kőszeg és Cák között a táblázottság jól látható és megfelelő, illetve Cák és Velem között is megtalálhatók a jelzések. Velem és Kőszegszerdahely között jelenleg hiányos a kitáblázás, ahogyan szintén hiányos Kőszegszerdahely és Kőszegdoroszló, illetve Kőszegdoroszló és az Abért-tó közötti szakaszokon. Kőszegfalva és a Tömördi erdő, illetve az Ólmodi erdő azonban kitáblázott, így a körtúra esetében csak egy rövid, kb. 8 km-es szakasz van, amelynek jelzése jelenleg nem megoldott.

Nemzetközi és hazai törzshálózati elemekhez való csatlakozási lehetőségek

A térség kerékpáros turisztikai szempontok alapján remek helyzeti energiákkal rendelkezik. Kőszeg eleve egy határtelepülés, így Rattersdorf (Rótfalva) felé is kapcsolatokkal bír, de a legnagyobb környékbeli kerékpáros hálózat, az EuroVelo 13 Vasfüggöny kerékpárút áthalad a térségen, így az Ólmodi erdőtől a Cákig tartó szakasz is ezen az útvonalon halad. Kőszegről az Írott-kő megközelítése e-bike-kal elérhető, ahonnan az osztrák kerékpáros hálózatokra való rácsatlakozás lehetősége adott. Szintén Ausztria felé jelenthet alternatívát Kőszegszerdahely-Bozsok-Rechnitz útvonal.

Kőszeg, és a Kőszegi-hegység a hegyi kerékpárosok számára is vonzó desztinációt jelent, a Veloregio projektben pedig elkezdődött a munka olyan hegyi kerékpáros útvonalak kijelölése érdekében,

²⁰ <https://www.turistamagazin.hu/hir/bongesz-es-a-koszegi-hegység-terkepen>

²¹ <https://merretekerjek.hu/#zoom=8&lat=47.25803&lon=19.37287&scope=varosban> alapján

amelyek egyben határon átnyúló jelleggel is bírnak. Ez a koordinációt igénylő munka jelenleg még megvalósítás alatt áll.

Közösségi közlekedési kapcsolatok

A tematikus útvonal kezdő és végpontja egyaránt Kőszeg városa. Vasúti elérhetőség esetében a város Szombathellyel kötöttpályás összeköttetésben áll (akárcsak Lukácsháza és Kőszegfalva vasúti megállóhelyek). A vasúti kocsik esetében a kerékpárok szállítása megoldható. A vasútállomástól a belvárosig tartó útvonal jelzésekkel van ellátva, így biztosított a belváros elérhetősége.

A tematikus kerékpáros útvonal foglалhatósági szempontú rövid bemutatása

A szálláshelyek minőségét és mennyiségét tekintve az útvonal kezdő és végpontjaként aposztrófált Kőszeg jól ellátott – a szálláshelyek széles választéka elérhető. A jelentősebb szállásadók többsége jelenleg is megtalálható különböző foglalási portálokon (pl. booking.com, szallas.hu), így nagy eséllyel nem lenne nehéz integrálni őket egy térségi foglalási rendszerbe. Csomagtranszfer (illetve igény esetén akár „mentési” szolgáltatások rendkívüli helyzet esetén) esetében már nem ennyire egyértelmű a helyzet: taxi és transzferszolgáltatók elérhetők a városban, azonban teljeskörű bevonásuk jelen esetben nem megoldott.

A kerékpárok szervizelésére, javítására jellemzően Kőszegen elérhető csak, az útvonalon kihelyezett kerékpáros szerelőállványok jelenleg nem elérhetők. Összesen három, ADFC Bett + Bike minősítéssel rendelkező kerékpáros szolgáltató található meg az útvonalon (vagy annak szűken vett környezetében): a kőszegi Alpokalja Panzió és Étterem illetve a Portré Apartman, illetve a bozsoki Kalaposkő fogadó.

Az útvonal maga abszolút nem tekinthető hosszú távnak, így két lehetőség is áll a túraútvonal teljesítése esetében: a körtúrát különösebb megálló nélkül is lehet teljesíteni, de akár Velem/Bozsok vagy Lukácsháza környékén megtalálható vendéglők közbeiktatásával két részletben is teljesíthető az útvonal. Utóbbi esetében a vendéglátóipari egységek integrálása egy esetleges foglалható tematikus útvonal esetében szükségszerű lenne.

Az útvonal elsősorban a természeti értékeket kedvelő célcsoportot várja, illetve a magyar átlagnál jelentősebb szintkülönbség miatt az e-bike használata is javasolt az útvonal során (főleg abban az esetben, ha a kőszegi Óház, Írottkő-csúcs, esetleg a velemi Szent Vid kápolna is meglátogatása is cél). A Stirling-villában kialakítandó kerékpáros központ ezen eszközök tárolására, karbantartására és a bérbeadási szolgáltatás működtetésére alkalmas.

Fiatalok, fiatal felnőttek, baráti társaságok a célcsoport demográfiai jellemzői, akiknek célja vagy a sportolás, vagy a természeti értékek élvezete, az e-bike és e-tuktuk bérlés lehetősége ezt kiterjesztheti az idősebb korosztály illetve a gyermekes családok irányába is.

A tematikus útvonal fenntartásának kulcsszereplői:

- Írottkő Natúrparkért Egyesület
- Kőszegi Kerékpáros Egyesület

- Savaria Turizmus Nkft.
- Vas Megyei Önkormányzati Hivatal
- Vas Megyéért Egyesület
- Kerékpárosbarát szolgáltatók
- Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság

Javasolt fejlesztések megfogalmazása

- Az útvonal kitáblázása a Bejárható Magyarország arculati elemeihez illeszkedve a hiányzó, 8 km-es szakasz esetében (Velem-Kőszegszerdahely-Kőszegdoroszló-Abért-tó); a táblázás tematikának megfelelő kiegészítésével
- Helyi transzforszolgáltatók elérése, érdekelté tévése a kerékpárosok igényeinek kiszolgálására
- Szoros együttműködés a helyi kerékpáros szervezetek, turisztikai szolgáltatók, az erdészet és a nemzeti park munkatársai között (különösen a hegyvidéki utak kijelölése és azok „használata” miatt)
- 87-es főút Abért-tó – Kőszegfalva közötti átvezetés biztonságosabbá tétele (pl. gépjárművek sebességének csökkentése, kerékpáros felfestés stb.)
- E-bike-ra alapozott infrastrukturális fejlesztés (pl. e-töltőállomások), akár e-tuktuk jellegű eszközök beszerzése, amely lehetővé teszi a hegyvidéki területek bejárását. Ez akár egy megyei pilot projekt keretében is elképzelhető lenne.
- Érdemes vizsgálni továbbá az útvonal speciális célcsoportoknak való alkalmasságát is.

Ezen fejlesztések által egy – elsősorban fiataloknak, fiatal felnőtteknek, baráti társaságoknak szánt – természeti tematikájú, egy napon belül teljesíthető és más szolgáltatásokkal (kőszegi városnézés, cáki pincesor megtekintése, ebéd) kiegészíthető kerékpárút kerülhet kialakításra, ami kis erőfeszítéssel foglalható szolgáltatáscsomagként szintén megjelenhet Vas megye turisztikai kínálatában.

Javasolt elnevezés: Öllelek Kőszeg kerékpáros körtúra

Kiemelhető főbb élményelemek: Ez a bensőséges elnevezésű túra magában hordozza a **kulturális élményt**, a **természetélményt**, a **harmónia** ígértét és csodás **gasztronómiai** (bor, gesztenye, jó minőségű cukrászati termékek és éttermi kínálat) élményt is adhat.

Kőszeg-Szombathely tematikus útvonal

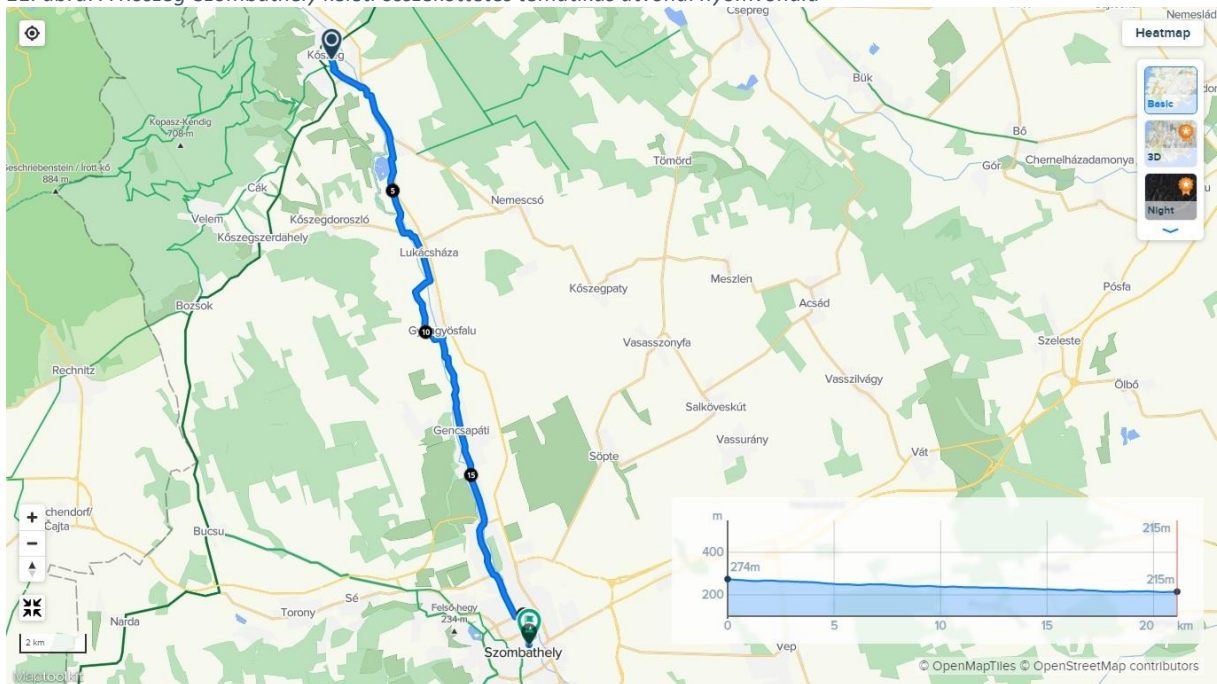
Kőszeg és Szombathely közötti tematikus útvonal (körtúra), főbb attrakciók

Ez a tematikus kerékpáros útvonal alapvetően Kőszeg, illetve Vas megye központjának, Szombathelynek az összeköttetését teremti meg, a környék attrakcióinak felfűzése mellett. A kialakított útvonalak lehetővé teszik, hogy a környéket akár az egyik (az osztrák-magyar határhoz közelebbi útvonalon), akár a másik (a 87-es főúttal és 18. sz. vasútvonallal párhuzamosan) nyomvonalon is teljesíteni lehet. Ha pedig valaki egy egész napos körtúrán gondolkozik, ez az észak Vas megyei kör egy tartalmas nap ígéretét hordozza magában.

A körtúra keleti felét jelentő útvonal Kőszeg belvárosából indul, amely a Rákóczi utcát követve hagyja el a várost Kőszegfalva felé. Itt az útvonal az Abért-tó felé veszi az irányt, keresztezve a 87-es sz. főutat, majd pedig gyakorlatilag a 87-es sz. főúttal párhuzamosan futva éri el Szombathely városát, majd pedig a város főbb kerékpáros infrastruktúráját használva eléri a belvárost, a Fő tér környékét. Itt fontos megjegyezni, hogy Kőszeg környékén jelen pillanatban 2 esetben szükséges keresztezni a 87-es sz. főutat, amely biztonsági szempontokat figyelembe véve aggályos. Azonban a tervezett Kőszeg belváros – Kőszeg vasútállomás közötti kerékpárút, illetve az Abért-tó környékén forgalomlassító kerékpárosbarát intézkedések növelhetik a kerékpárosok biztonságérzetét. Az útvonal, ha közvetlenül nem is, de közvetetten érintheti a Csömötei-hegyet, a 200 éves körtefa mellett elhaladva a Holdfényliget kalandparkot, sőt a lukácsházi/gyöngyösfalusi/gencsapáti pincsort is, ahol egy-egy rendezvény alkalmával a pincék is kinyitnak, és ekkor itt borokat, illetve borkorcsolyákat lehet kóstolni. Gencsapátit elhagyva az útvonal Szombathely Herény városrészébe érkezik, amelynek legnagyobb kulturális rendezvénye az évenként megrendezésre kerülő Herényi Virágút. A kerékpáros túraútvonal ezután a Kámoni Arborétum mellett halad el, amelynek mintegy 27 hektáros területén közel 3200 fa- és cserjefaj, illetve -fajta él. Az arborétum rózsakertjében több mint félezer fajtát számláló rózsagyűjtemény látható, míg az itt megtalálható kaktuszgyűjtemény az egyik legnagyobb Magyarországon. Az arborétumot követően Szombathely belvárosa tekinthető az útvonal végének, ahol többek között a római kori emlékek (romkert, ISEUM Savariense) illetve az egyházi emlékek is megtalálhatóak, míg a Fő téren egy kellemes séta segítségével fel lehet fedezni a város építészeti örökségeit is.

10. ábra: Csömötei-hegy²²

A szintkülönbség csekély, Kőszegtől Szombathelyig enyhén lejtős szakasról van szó, így könnyen kerékpározható az útvonal. Az útvonal hossza összesen kb. 21 km, amely kényelmesen teljesíthető.

11. ábra: A Kőszeg-Szombathely keleti összeköttetés tematikus útvonal nyomvonala²³

A másik, osztrák-magyar határhoz közelebb eső útvonal az előző útvonal nyomvonalán indul el, érintve Cák települését (cáki pincesor, mint látnivaló), majd pedig Kőszegszerdahelyről a határmenti Bozsok felé veszi az irányt. A település a jól működő falusi turizmus egyik legékezebb példája, bájos kis

²² <https://aktivmagyarország.hu/seta-a-szolotokok-kozott-konnyu-tura-a-csomotei-hegyen/>

²³ forrás: bikemap.net

település számos kis fogadóval és szállásadóval. Bozsokról az út Bucsú településén keresztül vezet és éri el Szombathely városának északnyugati (Oladi) városrészét, majd a Rohonci út-Bartók Béla körút érintésével éri el a belvárost (elhaladva a Kalandváros mellett).

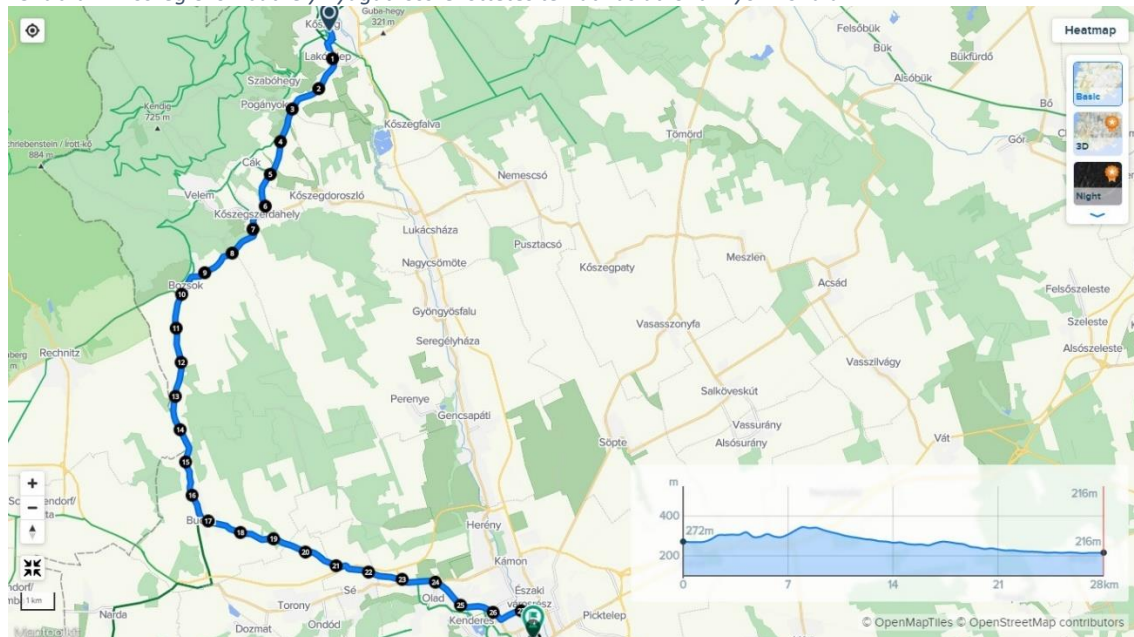
12. ábra: Bozsok, Malomporta²⁴

Az útvonal 28 km hosszú, leküzdhetetlen szintkülönbség nem realizálódik, Kőszegről indulva a 6. és 8. km között van egy kb. 50-70 m-es szintkülönbség, majd ezt követően egy szinte folyamatos, enyhén lejtő szakasz következik, amely Szombathely belvárosáig vezet be.

A körút kezdő- illetve végpontja és a körbejárás iránya szabadon változtatható, indulhatunk Kőszegről Szombathelyre, majd vissza, illetve kezdhethetjük és zárhatjuk túránkat Szombathelyen is.

13. ábra: A Kőszeg-Szombathely nyugati összeköttetés tematikus útvonal nyomvonala²⁵

²⁴ https://neszeszer.blog.hu/2016/03/17/bozsok_ahol_a_legmagasabb_szintu_falusi_turizmussal_talalkozik_az_ember

²⁵ forrás: bikemap.net

A tematikus útvonal témája

A tematikus útvonal témája egyértelműen a szőlőhegyi kultúrára és az egyházi örökségek köré építhető, mely a két város összekötő útvonal településein vezet át: a kitérő útvonalak segítségével a szőlőhegyek bejárhatók, felfedezhetők, míg a törzshálózatként funkcionáló útvonalról pazar látványt tudnak nyújtani a szőlőhegyi pincesorok. A Kőszegfalva határában megtalálható Abért-tó²⁶ szintén kellemes kikapcsolódást, pihenőpontot jelenthet a kerékpározók részére. A Gyöngyösfalu településközpontjában megtalálható pösei római katolikus templom, avagy Szent-Márton templom az útvonal mellett található. Gencsapáti központját a Szent Jakab plébániatemplom uralja, míg a falu határában, a szőlőhegy alatt bővizű forrás található, mely a Szentkút nevet viseli (a mellé épült remetelak sajnos mára elpusztult, de a felújított kápolna látogatható). Szombathely dűskál az egyházi örökségekben, legnagyobb nevezetességei a Sarlós Boldogasszony-székesegyház, a Szent Márton-templom, a Szombathelyi ferences templom és kolostor, illetve a szombathelyi zsinagóga. Szombathely és Kőszeg, illetve a két város közötti útvonal gyalogos zarándokhelynek is tekinthető, a Via Sancti Martini (Szent Márton Útvonal) Európa Kulturális Útvonalának első két északi napi szakaszát fedi le az útvonal.

14. ábra: Szent Márton templom, Gyöngyösfalu²⁷

A két város közötti összeköttetést jelentő nyugati oldalt a kastélyok világára lehet felfűzni, melyek Bucsú és Bozsok esetében is fellelhetők, de tekintve az útvonal könnyű teljesíthetőségét, és azt a tényt, hogy Szombathelyre érve a kalandvárost érinti az útvonal, kisgyermekes családok számára is abszolút kikapcsolódást tud biztosítani.

²⁶ Mesterséges árvízi tározó, amelynek kialakítása 2010-ben történt meg, elsődleges feladata Szombathely, de Lukácsháza, Gyöngyösfalu, Gencsapáti községek árvízi védelmének ellátása és biztosítása további védtöltés kiépítése nélkül.

²⁷ <http://www.viasanctimartini.hu/telepulesek/gyongyosfalu>

Meglévő brand, azokhoz való csatlakozási lehetőségek

Meglévő brand-ek tekintetében Kőszeg és térsége meglehetősen erősnek tekinthető:

- **Via Sancti Martini (Szent-Márton útvonal):** A kerékpáros tematikus útvonal áthalad a Via Sancti Martini által is érintett településeken. A Szent Márton útvonalat (Szombathelytől Tours-ig) az Európa Tanács 2005-ben Európai Kulturális Útvonallá nyilvánította annak érdekében, hogy bemutassa Európa egyik népszerű szentjének, Szent Mártonnak életét és kultuszának kiemelkedő emlékeit. A városban, illetve az kijelölt útvonalakon a Szent Márton útvonal brandjével kapcsolatos elemei egyaránt megtalálhatók. A kerékpáros útvonal és a Szent Márton kulturális útvonalának első két északi szakaszának látnivalói szinte teljes mértékben megegyeznek.

A Márka-/ Brandépítési Tanulmány „FELFEDEZŐ: víz és bor tematika (cseppek)” kategóriájába sorolható leginkább.

Az útvonal kitáblázottsága²⁸

Az útvonal jelenlegi kitáblázottsága nem megfelelő, Kőszeg és Kőszegfalva közötti útvonal kitáblázott, azonban az Abért-tó partjáról kezdődően azonban az útvonal nem kitáblázott. Szombathely és Kőszeg közötti útvonal kitáblázásának kérdésköre már évek óta terítéken van, azonban érdemi lépések még nem történtek a jelzések elhelyezése ügyében.

A nyugati útvonal ki van táblázva, a Kőszeg-Cák-Kőszegszerdahely-Bozsok-Bucusu szakasz az EuroVelo 13-nak (Vasfüggöny kerékpárút) köszönhetően elsősorban. Bucsu és Olad városrész között szintén ki van táblázva az útvonal, így egyedül a Dolgozók útjától kellene kitáblázni az útvonalat. Természetesen a táblákra kiegészítő jelleggel a tematikus útvonal brand jegyeit tartalmazó „matricákkal” kell majd ellátni, hogy a kerékpáros egyértelműen tudja, hogy a tematikus útvonal nyomvonalát követi.

Nemzetközi és hazai törzshálózati elemekhez való csatlakozási lehetőségek

A térség kerékpáros turisztikai szempontok alapján remek helyzeti energiákkal rendelkezik. Kőszeg eleve egy határtelepülés, így Rattersdorf (Rótfalva) felé is kapcsolatokkal bír, de a legnagyobb környékbéli kerékpáros hálózat, az EuroVelo 13 Vasfüggöny kerékpárút is áthalad a térségen. Szombathely is rendkívül közel helyezkedik el az osztrák határhoz, összeköttetése Ausztriával legtöbb esetben Sé és Torony irányából tud megvalósulni, majd innen 3 lehetőség is adott:

- Bucsu felől Rechnitz (Rohonc) felé
- Toronyból Schachendorf (Csajta) felé
- Toronyból Narda érintésével Schandorf (Csém) felé

²⁸ <https://merretekerjek.hu/#zoom=8&lat=47.25803&lon=19.37287&scope=varosban> alapján

Ezen felül Szombathely déli összeköttetése is fontosnak tekinthető, mely a Körmend-Csákánydoroszló viszonylatban áll összeköttetésben az Őrséggel és a Hegyhát térségével, így csatlakozási lehetőséget biztosítva az EuroVelo 14-es nemzetközi kerékpárútra).

Közösségi közlekedési kapcsolatok

A tematikus útvonal kezdő és végpontja, azaz Kőszeg és Szombathely városai esetében a vasúti elérhetőség biztosított, a két város közötti településeket (Kőszegfalva, Lukácsháza, Gyöngyösfalu, Gencsapáti) a 18. sz. óta vasútvonal köti össze, így alternatívát kínálva a 87-es számú főút mellett, amely szintén összeköti a felsorolt településeket. A vasúti kocsik esetében a kerékpárok szállítása megoldható.

Szombathely vasúti elérhetősége országos szinten is kiválónak mondható, vasúti csomópontnak tekinthető. Áthalad a városon:

- a 21. sz. és 15. sz. vasútvonal (Szentgotthárd/Körmend, illetve Sopron/Bük összeköttetést biztosítva a városnak)
- 17. sz. vasútvonal (Zalaszentiván, Nagykanizsa/Zalaegerszeg összeköttetés)
- a 20. sz. vasútvonal (Celldömölk/Sárvár összeköttetés)
- 16. sz. vasútvonal (Csorna-Hegyeshalom összeköttetés)

A tematikus kerékpáros útvonal foglалhatósági szempontú rövid bemutatása

A szálláshelyek minőségét és mennyiségét tekintve az útvonal kezdő és végpontja, azaz Kőszeg és Szombathely jól ellátott, a szálláshelyek széles választéka elérhető. A jelentősebb szállásadók többsége jelenleg is megtalálható különböző foglalási portálokon (pl. booking.com, szallas.hu), így nagy eséllyel nem lenne nehéz integrálni őket egy térségi foglalási rendszerbe. Csomagtranszfer (illetve igény esetén akár „mentési” szolgáltatások rendkívüli helyzet esetén) esetében kijelenthető, hogy a megyeszékhely transzfer és taxi ellátottsága megfelelő, bevonásuk a viszonylag gyors és rövid távnak köszönhetően megoldható lehet.

A kerékpárok szervizelése, javítása jellemzően a kezdő és végponton lehetséges, azaz Kőszegen és Szombathelyen. Az útvonalon mellett kihelyezett kerékpáros szerelőállványok jelenleg nem elérhetők. Összesen öt ADFC Bett + Bike minősítéssel rendelkező kerékpáros szolgáltató található meg az útvonalon (vagy annak szűken vett környezetében): a kőszegi Alpokalja Panzió és Étterem, illetve a Portré Apartman, a bozsoki Kalaposkő fogadó, illetve Szombathelyen a Martineum Felnőttképző Akadémia és a Hotel Garda.

Az útvonal maga abszolút nem tekinthető sem hosszúnak, sem pedig nehéznek, a terepi adottságok megfelelőek, a használt közutak pedig alacsony forgalmúak. Ha a külön-külön vizsgáljuk a két útvonalat, akkor megállapítható, hogy célszerű egy lendülettel végig tekerni őket, nagyobb megálló (pl. ebéd) közbeiktatása nem szükséges. Viszont, ha körtúrában gondolkozunk, egy kört szeretnénk megtenni, akkor akár Szombathelyen, akár Bozsokon (vagy Lukácsházán), akár Kőszegen kiváló lehetőségek állnak rendelkezésre. Sajnos mivel az útvonal mellett megtalálható szőlőhegyi pincék év

közben nem nagyon látogathatók egyelőre, a helyi borok kipróbálására csak limitált lehetőség van – jellemzően a nagyobb szőlőhegyi rendezvények alkalmával, illetve Kőszeg belvárosában lehet kipróbálni őket.

Az útvonal hossza, illetve domborzati adottságai főleg a csak az egyik ágot használva, a gyermekes családok esetében lehet vonzó alternatíva a kerékpáron történő, két város közötti útvonal felfedezésére, körtúra esetén már más természet és kultúra kedvelő célcsoportok is megszólíthatóak. Hosszú távon, amennyiben sikerül bevonni a szőlőhegyek tulajdonosait a sűrűbb nyitva tartásra (legalább a nyári, hétvégi csúcsidőszak esetében), akkor szintén ideális célcsoportként lehet majd definiálni az aktív középkorú és idősebb korosztályt is (40-60+ korosztály). Ugyanezen célcsoport számára lehet elsősorban vonzó a körtúra is, amely a két útvonal összeolvadását jelenti gyakorlatilag.

A tematikus útvonal fenntartásának kulcsszereplői:

- Írottkő Natúrparkért Egyesület
- Kőszegi Kerékpáros Egyesület
- Savaria Turizmus Nkft.
- Kerékpárosbarát szolgáltatók
- Települési önkormányzatok (Lukácsháza, Gyöngyösfalu, Gencsapáti, Szombathely, Kőszeg, Cák, Kőszegszerdahely, Bozsok, Bucsú)

Javasolt fejlesztések megfogalmazása

- Az útvonal kitáblázása a Bejárható Magyarország arculati elemeihez illeszkedve Lukácsháza-Szombathely viszonylatban (keleti útvonal esetében), illetve a Dolgozók útja-Belváros közötti szakaszon (nyugati viszonylat)
- Az útvonal mentén húzódó szőlőhegyek gazdáinak bevonása, annak elérése, hogy minimum nyáron (legalább hétvégéken) borokat lehessen kóstolni – így növelve az útvonal lehetséges célcsoportjainak számát.
- 87-es főút Abért-tó – Kőszegfalva közötti átvezetés biztonságosabbá tétele (pl. gépjárművek sebességének csökkentése, kerékpáros felfestés stb.)
- A jelenleg kijelölt útvonal módosítása akkor, ha a tervezett Kőszegfalva - Kőszeg vasútállomás között tervezett kerékpárút kiegészítés elkészül, így csökkentve a 87-es sz. főút külterületen történő átkelések számát

A fejlesztések mellett a tematika kialakítására két irányba elképzelhető:

- vallási turizmusra alapozva kerékpáros Szent Márton útvonalként való kijelölés, szoros egyeztetésben a gyalogos útvonal gondozóival a jobb ismertség érdekében és ezzel egy olyan célcsoport elérése, amely a szakrális élményeket és értékeket keresi, vagy
- egy természeti, kiemelten szőlő és bor témára épülő kerékpárút létrehozása, melynek folyamán a résztvevők meg is kóstolhatják a térség borait (egyébként ez Kőszeg belvárosában egész évben lehetséges, de még vonzóbbá válik az útvonal, ha maguknál a pincéknél kínálják a

látogatókat), amivel a fiatalabb korosztálytól az idősebbekig, a pároktól a kisebb baráti társaságokig több célcsoportot elérhetünk.

Mindkét esetben érdemes az útvonalat foglalható szolgáltatáscsomagba is belefoglalni.

Javasolt elnevezés: Az alpokaljai szőlőtőkék nyomában

Kiemelhető főbb élményelemek: Már az elnevezés magában hordozza a **gasztronómiai** élmény ígérését és a **természetélményt** egyaránt és ígér **felfedezés** élményt.

Vasvár, Körmend, Óriszentpéter, Szentgotthárd és vonzáskörzete

Vasvár, Körmend, Óriszentpéter és Szentgotthárd térségében található kerékpáros szolgáltatókkal, a legfontosabb helyi érdekelt felekkel 2022. március 30-án került lebonyolításra az online egyeztetés, amelyen 20 fő vett részt. A találkozóra előkészített dokumentumok, illetve az ott elhangzott információkra támaszkodva 3 útvonal került kijelölésre, amelyek a Veloregio projektben kulcsfontossággal bírnak, mint tematikus útvonalak.

Turisztikai helyzetkép, adottságok

A vizsgált térségben Bük és Kőszeg vonzáskörzetéhez hasonlóan nagy szerepet játszik a turizmus. Hasonlóképpen itt is jelentőssé vált a wellness turizmus köszönhetően a körmendi és a szentgotthárdi fürdőknek, de a legfőbb potenciál a térségben fellelhető természeti kincsekben (Őrség, Jeli varázskert) és a vidéki turizmus értékeiben (Vasvár és környéke, Őrség) rejlik.

Körmend turisztikai adottságai elsődlegesen a Batthyány-kultuszra és emblematikus kastélyára épül, amely az ország egyik legjelentősebb műemlékegyüttese. A város vendéglátásának és idegenforgalmának további fellendülését hozta a MJUS Resort & Thermal Park, ami kültéri és fedett medencével rendelkezik, több típusú szaunával, masszázsokkal és kezelésekkkel várja a kényeztetésre vágyókat. Az egyre bővülő programkínálat (Alterába fesztivál, Körmendi napok) is vonzóvá teszi a várost turisztikai szempontból, noha a rendezvények a koronavírusjárvány miatt korlátozott számban kerültek megrendezésre. A magyar idegenforgalmi célpontok között jelenleg Körmendnek 4 kitörési pontja van:

- 1) A Batthyány kastély köré szerveződő kulturális turizmus;
- 2) a wellness turizmus további fellendülése;
- 3) a Rába menti zöldszturizmus (vízi- és kerékpáros turizmus), kalandturizmus felfejlesztése;
- 4) a vonzáskörzetében lévő településeken a falusi turizmus erőteljes fejlesztésével a helyi adottságokra (pl. lovas panziók, kerékpározásra épülő turizmus) és a kistérség falvaira kifejlesztendő vidéki programokra alapozva, az együttműködések erősítése a térségi központi szerep kiaknázása (megvizsgálva ehhez az osztrák együttműködés lehetőségeit is).

Vasvárt sok turista keresi fel, részben vallási okokból, részben azokért a különleges látnivalóért, mint a 10-12. századot felidéző Vasvári sánc és Vaskapu. Vasvár és térségének a turizmus fejlődése és fejlesztése további kitörési pont lehet, azonban jelenleg még számos kihívással néz szembe e téren a város és a környező települések, elsődlegesen a szolgáltatói hálózat hiányosságai miatt. Viszonylag erős a kulturális turizmus, azon belül is a hagyományok átadására irányuló törekvések (Őshonos Állatpark, Csodaszarvas Tájpark, Tájházak, Hegypásztor Kör programjai stb.) és a vallási turizmus (Csehímszent – Mindszenty, Szentkút-Vasvár stb.). Emellett megtalálható és felszálló ágban van a kerékpáros- és a gyalogos turizmus és potenciál lehet a vízi-, a lovas- és a horgászturizmus fejlesztésében.

Szentgotthárd, mint az ország legnyugatibb városa három nemzet kultúráját és hagyományait őrzi a Rába és Lapincs ölelésében. A Rába-völgye természeti szépsége, a Hársas-tó, a Szlovén-vidék páratlan szépsége kellemes felfedezésre invitálja az ide érkező turistákat. A kerékpárosok, a vizek szerelmesei a lovas túrázók, de akár a vadászok, horgászok is számos kínálati elem közül választhatnak. Körmend mellett itt is jelen van a wellness turizmus. A St. Gotthard Spa & Wellness élményfürdő a kiváló szolgáltatásaival, uszodájával és hazánk egyik leghangulatosabb szaunaparkjával csalogatja a pihenésre vágyókat.

Őriszentpéter és az Őrség a csodálatos természeti értékeknek, a népi építészeti emlékeknek és kézműipari hagyományoknak köszönhetően kedvelt célpont az utazni vágyók körében. Az épített örökség és természeti kincsek mellett számos programmal várja a településre és annak környékére látogatókat, amelyek közül a legismertebb a júniusban tartandó Őrségi vásár, valamint ősszel megrendezésre kerülő Őrségi Tök fesztivál. A turisztikai vonzerő megfelelő fogadóbázissal is párosul. Szálláshelyek tekintetében több panzió és vendégház is található a térségben, amelyek kielégítik az ide látogatók igényeit. A turizmus tavasztól késő őszig várja leginkább az ide látogató turistákat, így az idegenforgalmi adóbevételek is csak az év ezen időszakaira koncentrálnak. A turizmus köré szerveződött szolgáltató szektor csak ebben az időszakban tud aktívan működni.

A röviden bemutatott 4 város térségének turisztikai adottságairól elmondható, hogy gazdag történelmi múlttal tekintenek vissza, így az egyedülálló természeti értékek mellett építészeti és kulturális látnivalókat is kínálnak. Emellett jelentős az aktív turizmus is, köszönhetően az itt fellelhető, fürdőzésre alkalmas tavak sokaságának (Vadása-tó, Hársas-tó, Sárvíz tó, Szajki-tavak) és a kerékpározás szempontjából megfelelő alacsony forgalmú közutak és a már kijelölt kerékpárutak meglétének. A nagyobb települések vonzáskörzetében jelentős a falusi turizmus és az ahhoz kapcsolódó vendégházak, autentikus szálláshelyek.

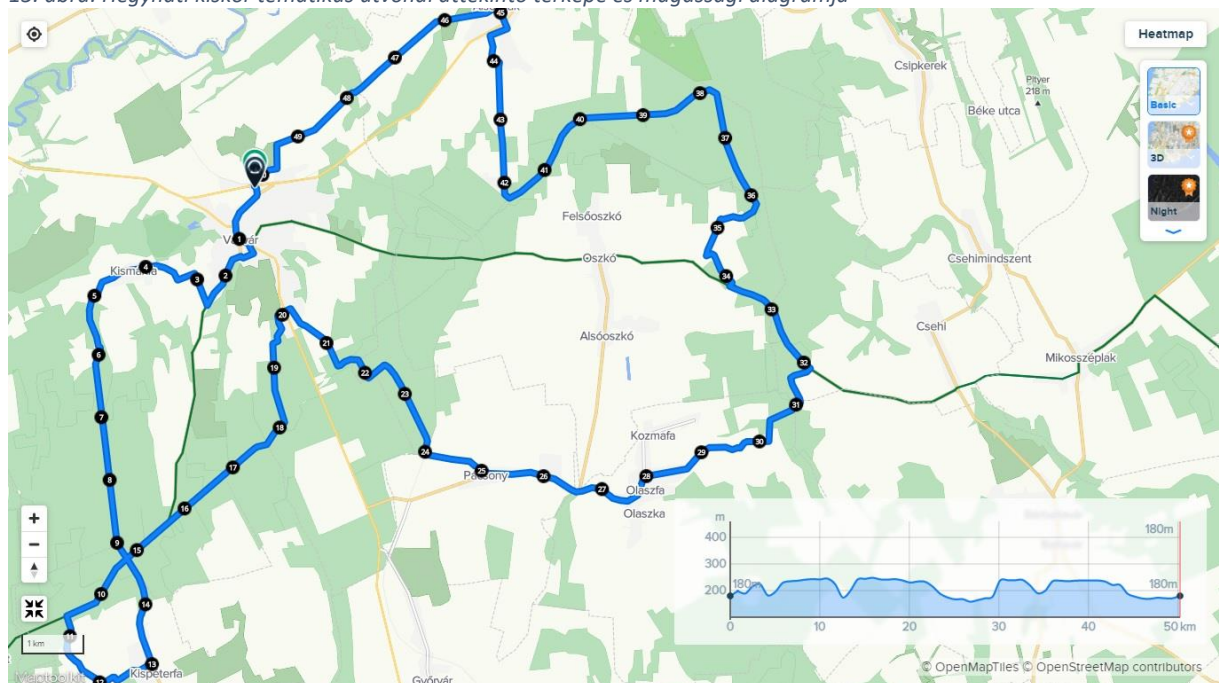
Hegyháti kiskör tematikus útvonal

Hegyháti kiskör tematikus útvonala és főbb attrakciók

Az 50,3 km hosszú körtúra Vasvárról indul és oda is érkezik vissza. Öt emelkedő kivételével könnyen kerékpározható, ezek a magaslatok állíthatják kisebb-nagyobb kihívás elé a kerékpárosokat. A túraútvonal legalacsonyabb pontja 155 méter, míg legmagasabb része 246 méter. Teljes emelkedés a kapott adatok alapján 342 m, a teljes ereszkedése pedig 336 m.

Hegyháti kiskör útvonala: Vasvár-Kismákfa-Petőmihályfa-Vasvári sánc és Vaskapu parkerdő-Pácsony-Olaszfa-Oszkó-Jeli Arborétum-Alsóújlak-Vasvár

15. ábra: Hegyháti kiskör tematikus útvonal áttekintő térképe és magassági diagramja²⁹

Az egy napos kerékpáros körtúra a megye déli részére, azon belül is a Vasi-Hegyhátra, az Ezer apró csoda földjére kalauzolja a kerékpáros turistát. A Vasi-Hegyhát az Alpokalja egyik kistája, melyet az itt található változatos domborzatú, folyóvölgyekkel átszelt, erdőkkel, mezőkkel borított, tavakban gazdag természeti értékek tesznek utánozhatatlanná, amely egyben őseink örökségének, kultúrájának színtere is. A fellelhető látnivalók sokszínűsége fűzi össze az itt található falvak sokaságát, s mellettük Vasvár őrzi történelmi határvidék számtalan emlékét.

²⁹ Forrás: www.bikemap.net

16. ábra: Petőmihályfa és a vasvári Feneketlen tó³⁰

Ahogy már említésre került, utunkat Vasvárról kezdjük és itt is fogjuk befejezni. A város vasúton könnyedén megközelíthető mind Szombathelyről, mind Zalaegerszegről, kerékpárszállításra alkalmas vasúti kocsikkal. A táj rengeteg felfedezésre váró kincset rejt magában. Az ide látogató turista először végig járhatja Vasvár nevezetességeit, természeti kincseit, többek között a Feneketlen tavat, a Szentkúti kápolnát és a vasvári kilátót. A vasvári értékek felfedezését követően a turistákat segítő útirányjelzőtáblákkal is jelölt útvonalon Kismákfa felé vesszük az irányt, majd Petőmihályfaig meg sem állunk, ahol a szőlőhegyről gyönyörű kilátás nyílik a Vasi Hegyhátra, itt érdemes elidőzni a Szent Bertalan kápolnánál. A rövid pihenés után újra nyeregbe pattanunk, és utunkat folytatva elérjük a Katonák útját, melyen tovább haladva jutunk el a Vasvári sánchoz és Vaskapu parkerdő tanösvényhez, amely a magyar történelem korai időszakának állít emléket. A magával ragadó régészeti emlékekben történő elmélyülést követően újra szeljük a kilométereket és Vasvár déli részén találjuk magunkat, ahol, ha szükséges feltölthetjük ivóvízkészletünket, innen jelölt útvonalon Pácsonyon keresztül Olaszfát célozzuk meg következő úticélként.

17. ábra: Kneipp vízesház és Hegypásztor pincék³¹

³⁰ Forrás: <https://mapio.net/> és <https://www.femcafe.hu/cikkek/utazas/vasvar-feneketlen-to-szerelmese-k-tragediaia-kigyokiraly-legenda>

³¹ Forrás: <https://travellina.hu/> és <https://vasihegyhat-rabamente.hu/latnivalok/hegypasztorpincetoka/>

A kis falu érdekessége a Kneipp vizesház, ahol egy hidroterápiás kezelés, a Kneipp módszer próbálható ki. Emellett rendszeres túrákat és előadásokat szerveznek a téma kapcsán. Nem mellesleg a vizesháznak van egy sószobája is, amit az ide látogatók igénybe is vehetnek. Olaszfát elhagyva tovább haladunk az egyedi hangulatú vidéken. A Vasi Hegyháton a természeti látnivalókon túl a szőlőhegyek sokasága is megelevenedik, a kistájon található települések közül 19 rendelkezik szőlőhegygyel. Közülük kiemelkednek az osztkői szőlőhegyen rejlő Hegypásztor pincék. A helyszín mélyebb betekintést ad a térség történetébe, értékeibe és hagyományaiba, amennyiben megfelelő időpontban érkezünk a Hegypásztor Kör programjain megismerhetjük a helyi hagyományokat. A szőlőhegyi kultúra megismerése után újból a természeti kincseké a főszerep, hiszen rövid időn belül a következő megállóknál találjuk magunkat, megérkezünk a Jeli arborétumhoz, amely Európa egyik legkülönlegesebb arborétuma. A „varázkertben” számtalan növényfaj található, ami a lombkoronaszintjén keresztül is megtekinthető. A 130 méter hosszú sétány tíz méterrel emelkedik a talajszint fölé, de még ennél is jobb panorámát nyújt az arborétum kilátója. Az arborétumnál lehetőségünk nyílik egy kisebb étkezés beiktatására is az újonnan nyílt Jeli'kát büfé és infoponton. Emellett számos helyi és kézműves termék is megvásárolható a boltban.

18. ábra: Jeli Arborétum³²

A botanikai értékek felfedezése és a pihenés elegendő energiával tölti fel a kerékpárost az 1 napos túra utolsó szakaszának megtételére. Azonban még hátra van a túra utolsó állomása, Alsóújlak, méghozzá az itt kialakított óshonos állatpark. Kisgyermekes családok számára hatalmas élményt nyújt a díszes állatsereg. Az állatparktól elbúcsúzva a körtúra vége felé vesszük az irányt, Vasvárra alig 5 km az út. A településen több étterem is várja az éhes kerékpárosokat, illetve a kisváros termálfürdőjének hűsítő vizében is feltöltődhetnek az egész napos túrát követően.

³² Forrás: https://www.nyugat.hu/cikk/szombattol_kinyit_a_jeli_arboretum_is

A tematikus útvonal témája

A Hegyháti kiskör természeti adottságai, erdősültsége, a látnivalók sokasága, az egyes települések közötti kis távolságok miatt rendkívül jó lehetőséget kínál a kerékpározásra. A kör a LEADER programnak köszönhetően kijelölésre és kitáblázásra került. A táblázás a Bejárható Magyarország arculati előírásainak megfelelően valósult meg. Az útvonal fő témájaként a természetközelség és a szőlőhegyi kultúra nevezhető meg, mivel a jelölt útvonal erdőkön és szőlőhegyeken vezet keresztül és a főbb attrakciók is a természethez kapcsolódnak (pl. Jeli arborétum, állatpark), illetve az itt megtalálható szőlőhegyek és a hagyományos szőlőtermesztés is ezt a vonalat erősíti, de a nyomvonal egy része a kerékpáros turisták számára izgalmas és tanulságos múltidézőt is rejt, így felfűzhető rá a történelmi aspektus is.

A Márka-/ Brandépítési Tanulmány „FELFEDEZŐ: víz és bor tematika (cseppek)” kategóriájába sorolható leginkább.

Meglévő brand, azokhoz való csatlakozási lehetőségek

Vasi Hegyhát-Rábamente – Ezer apró csoda földje: A térségben erős, működő és egyedüli brandként a Vasi Hegyhát-Rábamente Ezer apró csoda földje jelenik meg. Marketing, menedzsment és koordináció szempontjából kiváló munkát végeznek, hogy a Hegyhát és annak számtalan látnivalója és értéke vonzó és érdekes legyen mindenki számára. Ennek megfelelően minden lehetőséget kiaknázva több ismeretterjesztő videó is készült már, nevesebb influenszerek is bemutatták a térséget, összesen többszáz ezer eléréssel, így még több ember számára vált ismertté a Vasi Hegyhát és annak környéke. Számtalan rendezvényen kerül promotálásra a brand, turisztikai vásárokon jelenik meg és a lehetséges fejlesztési forrásokat is igénybe veszik, hogy minél több ember számára vonzóvá váljon a térség.

Vasi Hegyhát-Rábamente
EZER APRÓ CSODA FÖLDJE

Az útvonal kitáblázottsága

Az útvonal végig, a Bejárható Magyarország arculati előírásainak megfelelő táblákkal ellátott. Kiszorgalmú közutakon, mezei- és erdei utakon keresztül halad.

Nemzetközi és hazai törzshálózati elemekhez való csatlakozási lehetőségek

A már meglévő és javasolt körtúra több más környékbeli túrával (Rábamenti körök, Őrségi körök) is összekapcsolható, így több napos kerékpáros élmény is kialakítható, amennyiben a meglévő és táblákkal jelzett útvonalakhoz kötjük. A Hegyhát, kerékpáros távokat figyelembe véve távolabb esik a határtérségtől, de a körtúrát épp az EV14 szeli át, így azon könnyedén bekapcsolódhatunk a nemzetközi kerékpáros vérkeringésbe. Az EuroVelo 14 útvonalon keresztül az ausztriai túrákhoz lehet kapcsolódni, de rácsatlakozhatunk Szentgotthárdnál, a várost észak-déli irányban átszelő EV13-as útvonalra is, amelyen Ausztria mellett, Szlovénia tájain is folytathatjuk utunkat.

Közösségi közlekedési kapcsolatok

Az útvonal bemutatásánál már szóba kerültek a közösségi közlekedési kapcsolatok. A vasvári kezdő és végponttal rendelkező körtúra Zalaegerszegről és Szombathelyről is közvetlenül elérhető, így Budapestről, Győről, de akár Ausztriából is átszállással megközelíthető, köszönhetően a már többször említett Sopron-Szombathely-Szentgotthárd vasútvonalnak. Mindkét megyeszékhely irányából megoldott a kerékpárok szállítása. A többi tematikus útvonalhoz hasonlóan nincs lehetőség kerékpárok szállítására a helyi és helyközi autóbuszok esetén.

A tematikus kerékpáros útvonal foglalkozási szempontú rövid bemutatása

A tematikus útvonalon a legnagyobb problémát a megfelelő szolgáltatások hiánya okozza. Szálláslehetőség elsősorban Vasváron és Oszkón vehető igénybe, ami egy egynapos körtúra esetén még nem jelent problémát az ide látogatók számára, azonban egy több napos túra megszervezése során már hátráltató tényezőként jelenhet meg ennek hiánya. Még inkább problematikus elemként jelenik meg az éttermek, vendéglátóhelyek alacsony száma az útvonal mentén, jelen esetben csak a kezdő- és végponton biztosított a kiadósabb étkezés lehetősége, egyedül a Jeli arborétumnál megtalálható büfé jelenthet átmeneti megoldást, de ezt a problémát mindenképp orvosolni kell, hogy a nap során a túrázó legalább egyszer tudjon a kerékpárosok számára javasolt mennyiségű és minőségű ételt elfogyasztani. Amennyiben kerékpáros turisták számára foglalkoztató kívánjuk tenni a túrát, úgy a szolgáltatásokat fejleszteni szükséges. Vasváron kívül egy étkezés biztosítása valamelyik településen. Erre jelenleg csak előre egyeztetett kisebb-nagyobb csoportoknál van kiszállítással lehetőség.

Másik jelentős hiányosság a térségben a kerékpáros szervizek hiánya. Vasváron is leginkább csak alkatrészek vásárlására van lehetőség, egyetlen szervízpont található a városon belül, ami a hétvége folyamán zárva tart. Emellett útvonalon kihelyezett kerékpáros szerelőállványok is hiányoznak. Csomagtranszfer abban az esetben vehető igénybe, ha időben történik a foglalás (Hegypásztor Kör szolgáltatja), ezen kívül viszont nem biztosított az ide látogatók számára, ami megint csak többnapos túra esetén jelenthet akadályt. Az útvonal mentén két ADFC Bett + Bike minősítéssel rendelkező kerékpáros szolgáltató található: Vasváron a Boglárka Vendégház, illetve az oszkói Hegypásztor Erdei Iskola, ahol akár kerékpárkölcsonzésre is van lehetőség.

Az útvonal bármilyen célcsoport számára kiejánlható, aktív turizmust előnyben részesítő turisták, bringás csoportok számára. Azoknak, akik szívesen járják be 1 nap alatt a természeti értékek sokaságát és a kulturális emlékeket. A térségbe hétvégére, hosszú hétvégére érkező vendégeknek, kisgyermekes családoknak, akik jellemzően a mágnestelepülések szolgáltatásait veszik igénybe (pl. fürdőhelyek), elsődleges céljuk a pihenés, a feltöltődés, de szívesen belevágnak egy 1 napos kihívásba.

Vidéki Értékturizmus Kft.-t a helyi TDM és a Hegypásztor Kör hozta létre azzal a szándékkal, hogy piaci alapon még jobban segítsék a turisztikai szolgáltatókat és előmozdítsák a régió értékesítését. Ennek nyomán a cég különböző eseményeket, programokat is szervez, amelyek egy része a kerékpárosokat szólítja meg. Többek között szervez vezetett túrákat például ezen az útvonalon is, helyi termelők, turisztikai attrakciók bevonásával.

A tematikus útvonal fenntartásának kulcsszereplői:

- Vasi Hegyhát-Rábamente Közhasznú Turisztikai Egyesület

- Hegypásztor Kör
- Vasi-Hegyhát Naturpark
- Vasvári Nagytérségi Népfőiskoláért Alapítvány
- Vidéki Értékturizmus Kft.

Javasolt fejlesztések megfogalmazása

- Megfelelő számú és minőségű szállás- és vendéglátóhely biztosítása a kerékpáros turisták számára
- A térségi csomagtranszfer fejlesztése
- Kerékpáros szervízpontok és út menti szervízállványok létesítése
- További promóció a térség népszerűsítése céljából

Ezen fejlesztések által egy – elsősorban hagyományok iránt érdeklődő és természetkedvelő aktív turizmust kereső célcsoportnak szánt – természeti/szőlőhegyi tematikájú, egy napon belül teljesíthető és más szolgáltatásokkal (borkostoló, helyi termék kóstoló, Óshonos Állatpark vagy a Jeli Varázskert meglátogatása) kiegészíthető kerékpárút kerülhet kialakításra, ami foglalható szolgáltatáscsomagként is megjelenhet a kínálatában. (A Vidéki Értékturizmus Kft.-nek köszönhetően már egynapos programkínálatként időnként meg is jelenik. Ennek intenzitása azonban fokozható.)

Javasolt elnevezés: Varázskert körtúra

Kiemelhető főbb élményelemek: Az elnevezés nem csak az arborétumra, hanem a térségre is visszautal (Ezer apró csoda földje); **csodákat ígér, természetet, gasztronómiai élményt, felfedezés** lehetőséget és ezek mellett a **hagyományos szőlőhegyi életet** is megélhetik az ide látogatók.

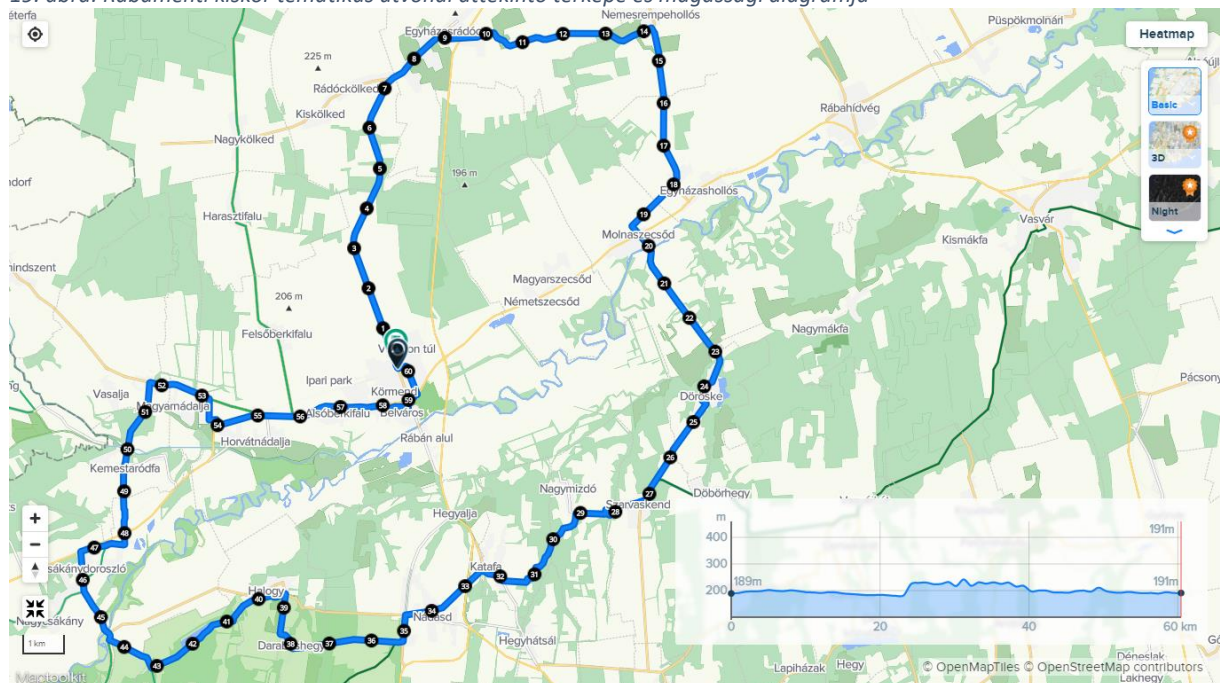
Rábamenti kiskör tematikus útvonal

Rábamenti kiskör tematikus útvonala és főbb attrakciók

Az egy napos tematikus túra teljes hossza 60,7 km, amelynek legalacsonyabb pontja 179 m, míg legmagasabb 242 m. Az útvonalon egyetlen emelkedő található, Döröske község területén, ami kisebb kihívást jelenthet egy kezdő kerékpáros számára, azonban ez is teljesíthető.

A Rábamenti kiskör útvonala: Körmend – Egyházsrádóc – Nemesrempehollós – Egyházashollós – Molnászezsőd – Döröske – Szarvaskend – Katafa – Nádasd – Daraboshegy – Halogy – Csákánydoroszló – Kemestaródfa – Vasalja – Magyarnádalja – Körmend

19. ábra: Rábamenti kiskör tematikus útvonal áttekintő térképe és magassági diagramja³³

Túránk a térség legnagyobb városából, Körmendről indul. Az útvonal nagyrésze kiserő forgalmú közutak vagy kerékpárutak mentén halad végig, a nyomvonal burkolata néhány rövidebb szakasztól eltekintve végig aszfalt. A Rába folyó két partján fekvő város gazdag természeti, kulturális és történelmi öröksége számos látogatót vonz. Éttermei, kávézói, cukrászdái, termálfürdője, és számos Rába menti túralehetőség várja a pihenni vágyókat. Kiemelt műemléke és természetvédelmi területe a jelenleg múzeumként működő Batthyány-kastély, – történelmi, képzőművészeti és cipőtörténeti gyűjteményekkel – valamint annak parkja. Körmendet megismerve felfedezhetjük a Rábavidék számtalan természeti értékét is.

³³ Forrás: www.bikemap.net

20. ábra: Batthyány-kastély és Sibrik kastély³⁴

A városból tovább haladva erdőkön, mezőkön keresztül csodálhatjuk meg a vidék gyönyörű tájait, falvait. Egyházasrádócon, Nemesrempehollóson, Egyházashollóson és Molnaszecsődön át jutunk el első megállóig, Döröskéig, ahol érdemes egy kis időt eltölteni a Döröskei tónál, megtekinteni az Árpádkori Szent Jakab templomot, valamint előzetes bejelentkezés után megcsodálni a különleges mérleggyűjteményt. Következő megállónk szarvaskendi szőlőhegy, melynek felfedezése során tekintsük meg a Sibrik-kastélyt és annak kertjét, majd kerekezzük végig a települést az EuroVelo 14 hivatalos nyomvonalán, és tekerjünk tovább Nagymizdó érintésével, Katafán át Nádasdra. A községbe érkezve látogassuk meg a 11. századi erődtített kerektemplom (rotunda) rekonstrukcióját, ami ma közvetlenül a falu templomának része. Nádasdot elhagyva a Felsőmarác határában található Himfai Parkerdőhöz Daraboshegyen és Halogyon keresztül vezet az út. A természetvédelmi területen több asztal, pad várja a kerékpáros turistákat, ha hosszabb ideig pihennének.

21. ábra: Himfai parkerdő és a Nádasd rotunda³⁵

A természetben eltöltött pihenőt követően megérkezünk az Őrség kapujához, Csákánydoroszlóhoz. A településen mindenképp látogassuk el az újonnan létesült Vízi Vándor Természetvédelmi Látogatóközpont és Kenukikötőbe, ami a Rába természeti értékeit bemutató kiállításon kívül ajándékbolttal, turisztikai információs ponttal és büfével várja a betérő vendégeket. Amennyiben időnk engedi érdemes kipróbálni egy rövid kenus túrát is. Az aktív kikapcsolódás után újra a nyeregben, Kemestaródfa felé vesszük az irányt. A településen feltétlenül meg kell látogatni a Miród-forrást, mint híres Mária kegyhelyet. A falut elhagyva Körmentre felé tekerve még álljunk meg a Vasalján található

³⁴ Forrás: <https://aktivmagyarország.hu/kormend-orseg-kerekpartura/>

³⁵ Forrás: www.vaskarika.hu és <https://mapio.net/>

Árpádkori templomnál, emellett, ha van lehetőségünk próbáljuk ki Körmeny város határában lévő termálpark nyújtotta kikapcsolódási lehetőségeket is.

A tematikus útvonal témája

A térségben kerékpározók jelentős része a helyi, környékbeli biciklis túrázók köre, de kerékpáros tranzitszerepe is jelentős a vonzaskörzetnek. A nyári félévben naponta feltűnnek magányos, vagy csoportban kereköző turisták. A javasolt útvonal egy része végigköveti a Rába folyó útját, többször is keresztezve azt, emellett több tavat is érint a túra – Döröskei-tó, Hímfai-tó – annak tágabb térsége pedig még több vízi kikapcsolódást kínál (Vadása-tó, Sárvíz-tó). Továbbá a nyomvonal egy része egybe esik a vizek útjával, azaz az EuroVelo 14-gyel, amely a Közép-Kelet-Európában megtalálható folyókat tavakat összekötő útvonal. A felsoroltak alapján a Rába menti kiskör fő tematikája is a vizek köré épül, azonban a Hegyháti kiskörhöz hasonlóan itt is megjelenhet kiegészítő témakörként a természetközelség, de számos kulturális, történelmi emlék is kapcsolódik a tematikus útvonalhoz. Az összesen 60,7 km hosszúságú szakasz kezdő kerékpáros túrázóknak is 1 nap alatt könnyen teljesíthető és számos természeti és épített látnivalót kapcsol egybe. Ugyanakkor ahogy már említésre került az útvonalon lehetőség van arra, hogy egyes helyeken a kerékpárt kajakra vagy kenura cserélve megismerkedjünk a Rába folyó védett természeti értékeivel.

A Márka-/ Brandépítési Tanulmány „FELFEDEZŐ: víz és bor tematika (cseppek)” kategóriájába sorolható leginkább.

Meglévő brand, azokhoz való csatlakozási lehetőségek

A térségben három erős és meglévő brandre lehet építeni.

Vasi Hegyhát-Rábamente – Ezer apró csoda földje: A brand Körmeny és Vasvár térsége természeti kincseivel, elragadó vidéki hangulatával, értékes épített örökségével és hagyományaival kínál tartalmas időtöltést azon látogatók számára, akik a tömegturizmussal szemben a nyugalmat, a természetet, helyi ízeket és illatokat, az apró csodák sokaságát keresik. A 2011-ben alakult Vasi Hegyhát-Rábamente Közhasznú Turisztikai Egyesület

Vasi Hegyhát-Rábamente
EZER APRÓ CSODA FÖLDJE

hozta létre a nagyon találó elnevezésű Ezer apró csoda földje brandet, amely összefogja a térség rejtett kincseit. Az egyesület eddigi munkájuknak köszönhetően vált egyre ismertebbé és vonzóbbá a Vasi Hegyhát és a Rábamente a turisták számára. Többek között ismeretterjesztő videók készítésével, nevesebb influenszerek bevonásával, turisztikai vásárokon történő részvétellel próbálják minél szélesebb kör számára bemutatni a térség érdekes és izgalmas látnivalóit, értékeit.

Őrség: Az Őrség a térség és a megye egyik legfelkapottabb tája. A turisták lelassulni, feltöltődni, kiszakadni a hétköznapi életből és az aktív pihenésért járnak ide. Az Őrségről, mint brandről elmondható, hogy saját logóval nem rendelkezik. A mottó „harmóniában a tájjal” csak részben fedi azt, amit ide látogatva megtapasztalhat a látogató. Ettől függetlenül a tájegység nagyon is népszerű és rengeteg látogatót vonz.

Rába: A Vas Megyei Turizmus Szövetség nemrég alakította ki a Rábára alapozott vízi turizmus brandjét. Az üzenet lényege, hogy a Rába mindenkit vár, vegyünk hát birtokba. A logó és a színvilág alkalmazkodik a Turizmus Szövetség saját logójához és az ahhoz kapcsolódó arculathoz. A brand még nem került bevezetésre erőteljesen. Egy stratégia is készült mellette, ami a szükséges fejlesztéseket taglalja. A fejlesztések megvalósításával párhuzamosan lesz majd célszerű a brand fokozottabb alkalmazása.

Az útvonal kitáblázottsága

Az útvonal teljes hossza jól kitáblázott, egységesített, a Bejárható Magyarország arculati elmeinek használatával valósult meg a táblázás. A túra mentén mind útirányjelző, mind megerősítő, mind egyéb információt adó táblák megfelelő alkalmazása megtörtént. Egyes táblákon a másik útvonalak (pl. Rába menti nagykör – VHR4) iránya jól megkülönböztethető, amennyiben a két túra nyomvonala keresztezi, fedi egymást. Az útirányok, a feltüntetett távolságok megfelelően szerepelnek a táblákon, minden túrázó számára segítséget nyújtanak az útvonal mentén kihelyezett táblák.

Nemzetközi és hazai törzshálózati elemekhez való csatlakozási lehetőségek

Ahogy a tematikus útvonal témájának kapcsán már felmerült, az út érinti az EuroVelo 14 nyomvonalát, így ennek köszönhetően a nemzetközi törzshálózati elemekhez is könnyedén hozzákapcsolható. Az Őriszentpétert is érintő EuroVelo 14 vonalán egyszerűen és biztonságosan elérhető Ausztria, Szentgotthárdon keresztül, ahol rácsatlakozhatunk az ausztriai Raabtal Radweg R11, Rába tematikájú útvonalra, összekapcsolva ezzel a két tematikus útvonalat, de az EV13-as útvonalon akár Szlovéniában is folytathatjuk a túránkat. Az Európai Kerékpáros Szövetség által kijelölt nyomvonalon túl még egy nemzetközi csatlakozás lehetséges, Pinkamindszent és az ausztriai Moschendorf között. Az OTrT által javasolt hazai törzshálózatba Csákánydoroszló és Vasalja közötti úton köthető be a tematikus útvonal, amely szakasz része a nyomvonaltervnek. Emellett csatlakozási lehetőség van több, a térséget érintő kerékpáros túraútvonalhoz, amelyek közül kiemelendő az Őrségi körökhöz történő kapcsolódás.

Közösségi közlekedési kapcsolatok

Az útvonal közösségi közlekedési kapcsolatai kiválóak. A kezdőpontként kijelölt Körmeny, a Sopron-Szombathely viszonylatban, valamint Ausztria irányából is kerékpárszállításra alkalmas vasúti kocsikkal könnyedén elérhető. Azonban Budapestről csak átszállással érhető el a térség. Sajnos itt is, mint a többi útvonal esetében nincs lehetőség kerékpárok szállítására a helyi és helyközi autóbuszokon, amelyek későbbi megoldása mindenképp javasolt, mert a vasúti vonal kötöttpályás, így a távolabb eső, kisebb turisztikai desztinációk nehezebben érhetők el.

A tematikus kerékpáros útvonal foglалhatósági szempontú rövid bemutatása

A szálláshelyek és vendéglátóhelyek számát és minőségét megvizsgálva elmondható, hogy a kezdő és végpontként megjelölt Körmend, jól ellátott – ezek mind megtalálhatók a városban. A panziók és hotelek mindegyike jelenleg is különböző foglalási portálokon fellelhető (pl. booking.com, szallas.hu), így ezeket nem lenne nehéz integrálni egy térségi csomagajánlatba. Körmend mellett az útvonal által érintett települések is kínálnak szállást (Döröske, Nádasd, Csákánydoroszló) és van lehetőség étkezésre is (Nádasd, Csákánydoroszló), így ezek a szolgáltatások a körtúra során biztosítottak. Csomagtranszfer a térségben jelenleg még nem áll rendelkezésre a kerékpárosok számára, ennek kialakítása fontos lenne foglалhatóság szempontjából. Taxi és transzferszolgáltatók elérhetők, azonban teljeskörű bevonásuk megoldásra vár.

Körmenden kerékpárbolt és -szervíz is várja az ide látogató kerékpárosokat, emellett Nádasdon is lehetőség kínálkozik kerékpáralkatrész vásárlására. Kerékpárkölcsonzési lehetőség is biztosított több helyen a városban. Az Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság egy 35 E-kerékpárból álló flottával rendelkezik, de további 40 kerékpár beszerzése történik meg a Csákánydoroszlóban található Vízi Vándor Természetvédelmi Látogatóközpont és Kenukikötőben. ADFC Bett + Bike minősítéssel rendelkező kerékpáros szolgáltató viszont nem található az útvonalon, azonban több kerékpárosbarát szolgáltatót is találni a térségben.

Az útvonalon a Rába, a tavak, az árnyas erdők, a termálfürdő és a kulturális emlékek kínálnak határtalan élményeket. A kerékpárút nem fűzi fel az összes, a térségben fellelhető vízi élményt, de a környék jelzett útjain kibővíthető a túra és felfűzhetőek ezek a helyszínek is. Az útvonalon magasabb emelkedő nem található, közel végig sík terepen vezet. A körtúra 1 nap alatt megtehető a kerékpárosok számára. Több megálló beiktatható, akár felfedezéssel, pihenéssel töltjük, akár nádasdi, csákánydoroszlói vendéglők kínálta étkezési lehetőségekkel. Utóbbi esetben a vendéglátóhelyek integrálása elengedhetetlen egy foglалható tematikus útvonal létrehozása során. Váltani is lehet egy időre a kerékpárról kenura, például az Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság csákánydoroszlói új látogatóközpontjánál.

Főbb célcsoportok közé sorolhatók az aktív és zöld turisták, akik elsődleges célja a kerékpározás, gyaloglás, vízi sportok és más mozgásformák gyakorlása. Néhány napra a térségbe érkezők, az Őrség és annak környékének kínálatát felfedezni kívánó kerékpárosok, bringás csoportok. A térségbe hétfégre, hosszú hétfégre érkező vendégek, akik jellemzően a nagyobb településeken, Körmend, Szentgotthárd, vagy a természeti park központjában, Őriszentpéteren szállnak meg. A kerékpárt inkább kölcsönzik.

A tematikus útvonal fenntartásának kulcsszereplői:

- Vasi Hegyhát-Rábamente Közhasznú Turisztikai Egyesület
- Bereki Bárkás Egyesület
- Körmend Város Önkormányzata
- Szombathelyi Erdészeti Zrt.
- Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság
- Őrségi Kerékpáros és Természetbarát Egyesület
- Vidéki Értékturizmus Kft.

Javasolt fejlesztések megfogalmazása

- Helyi transzforszolgáltatók elérése, érdekelté tétele a kerékpárosok igényeinek kiszolgálására, csomagtranszfer lehetőségének biztosítása
- A körnek az osztrák kapcsolódási pontjait érdemes megvizsgálni és összefűzni az ausztriai kerékpáros túraútvonalakkal
- A térség marketingjének erősítése kerékpározás szempontjából. Az ausztriai kerékpárosok érdeklődésének felkeltése a térség iránt

Ezen fejlesztések által egy – elsősorban aktív kikapcsolódásra vágyó célcsoportnak szánt – víz tematikájú, egy napon belül teljesíthető és más szolgáltatásokkal (elsősorban vízhez kapcsolódó élmények) kiegészíthető kerékpárút kerülhet kialakításra, ami foglalható szolgáltatáscsomagként is megjelenhet Vas megye turisztikai kínálatában. A víz tematika jobb kihasználásához és elmélyítéséhez az egyébként jó táblarendszer kismértékű átalakítása, valamint a marketing ebbe az irányba való elmozdítása ajánlott.

Javasolt elnevezés: A Rába rád vár kétkeréken is

Kiemelhető főbb élményelemek: Egy igazán **mozgalmas** nap ígéretét jelentheti ez a túra, a **Rába** mint **víz élmény**, egyrészt a **természeti értékek** színes tárházát, másrészt a **aktív felfedezés** élményét kínálja **szárazföldi és vízi úton** egyaránt.

Őrségi tematikus útvonal

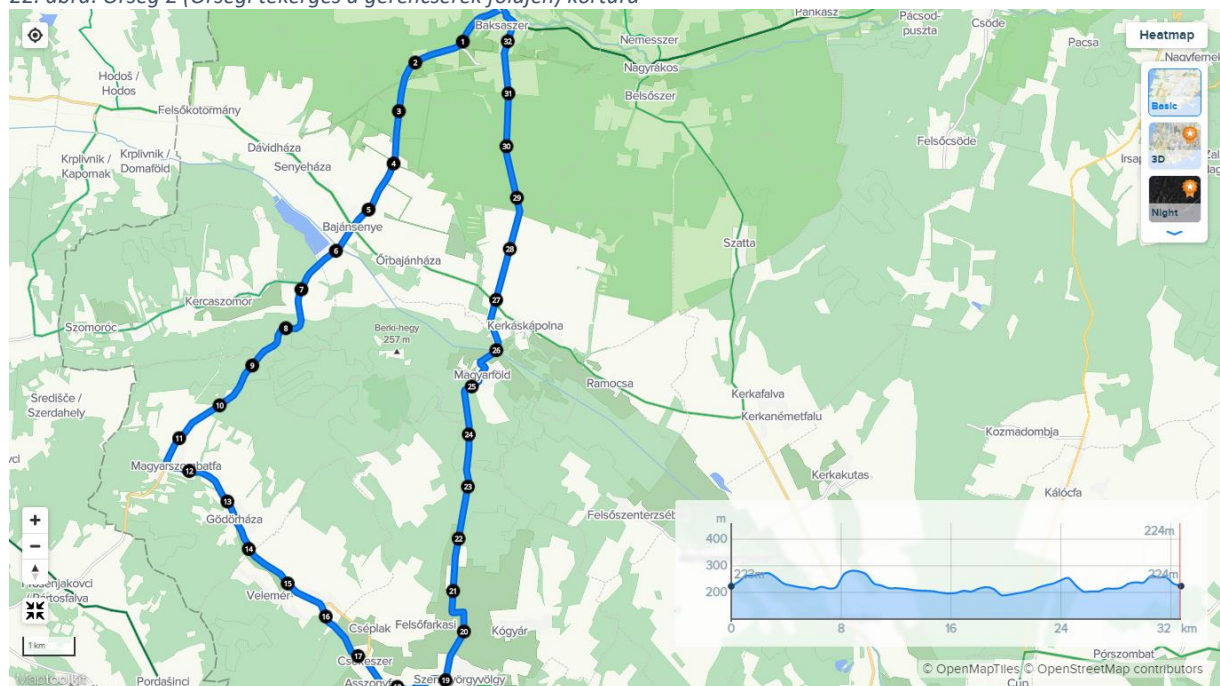
Őrségi körök útvonalai és főbb attrakciói

Az Őrségben 6 darab kerékpártúrát, kerékpáros útvonalat jelöltek ki eziádig, amelyekon keresztül az ide látogató turista megismerheti az Őrség legnevezetesebb értékeit, kincseit és kevésbé ismert tájait is. Mivel a kialakítandó, több napos túraútvonal napi szakaszai érintik az Őrség 1. és 4., valamint az 5. és 6. útvonalát, így jelen fejezetben csak az Őrség 2-es és 3-as kerékpártúrájának bemutatására térünk ki. Azonban bármelyik kör végig tekerhető 1 nap alatt és aki teheti egy több napos csillagtúra keretén belül kerékpárral felfedezheti az Őrséget a jelölt útvonalak mentén.

Az Őrség 2 útvonal hossza 37,2 km, amelynek legalacsonyabb pontja 191 m, legmagasabb része 282 m. A www.bikemap.net által generált adatok alapján a teljes emelkedés 254 m, míg a teljes ereszkedés 256 m. Az Őrség 3-as körtúra teljes hossza 28,9 km, legalacsonyabban fekvő pontja 197 m, míg maximális magassága 262 m, emellett teljes emelkedése 162 m, míg ereszkedése 163 m.

Őrségi tekerés a gerencsérekek földjén elnevezésű túra (Őrség 2) útvonala: Őriszentpéter – Bajánsenye – Magyarszombatfa – Velemér – Szentgyörgyvölgy – Magyarföld – Kerkaskápolna – Őriszentpéter

22. ábra: Őrség 2 (Őrségi tekerés a gerencsérekek földjén) körtúra³⁶

Az Őrségi Kerékpáros és Természetbarát Egyesülethez hasonlóan, a tematikus koncepció is az Őrség központját, Őriszentpétert jelöli ki a túrák kezdő és végpontjának. A két kerékpártúra távolságukból adódóan 1 nap alatt kényelmesen végig járhatók, de így is egy élményekben gazdag, tartalmas napi programot kínálnak. Mindkét túra esetén először Őriszentpéter felfedezését javasoljuk, ahol

³⁶ Forrás: www.bikemap.net

megismerkedhetünk a Nemzeti Park tevékenységeivel, megtekinthetjük a vadászati kiállítást vagy a város központjához közel eső Szikszai Edit Helytörténeti Gyűjteményt, de a Középkori tégláregőt sem szabad kihagyni.

23. ábra: Árpád-kori műemléktemplom³⁷ és Natura 2000 Látogatóközpont³⁸

Őriszentpétert déli irányba elhagyva, az Őrség 2 útvonalon haladva első megállónk Bajánsenyére vezet. A kis faluban több látnivalót is felkereshetünk, köztük építészeti emlékeket (Bajházi harangláb, a település református temploma) és természeti kincseket, de a helytörténeti múzeumba is betérhetünk. Folytatva utunkat egy meredekebb emelkedőhöz érkezünk, ezt leküzdve gurulunk a következő megálló felé. Magyarszombatfára érve érdemes megcsodálni az emberi kéz alkotta fazekasműveket. Állandó kiállítás keretében felidézhetjük a régmúlt hagyományos paraszti életét, megtekinthetjük az akkor használat tárgyakat, bútorokat, valamint a gerencserek munkaeszközeit és a boglyakemencét is megcsodálhatjuk.³⁹ A múltidézés követően, újra nyeregben, tekerjünk a következő megálló felé. Vas megye déli részére jellemző sűrű településhálózatnak köszönhetően gyorsan Velemérrre érkezünk, ahol semmiképp nem lehet kihagyni a település legjelentősebb műemlékének, a Szentháromság templomnak a megtekintését. A templom érdekessége, hogy freskóit Aquila János festette az 1300-as évek végén, A falat teljesen beborítva a Bibliából és a Szentek legendáiból vett ábrázolásokkal.⁴⁰

24. ábra: Fazekasház (Magyarszombatfa)⁴¹ és Szentháromság-templom (Velemér)⁴²

³⁷ Forrás: <https://hu.wikipedia.org/wiki/%C5%90riszentp%C3%A9ter>

³⁸ Forrás: <https://www.turistamagazin.hu/hir/uj-latogatokozpont-az-orsegben>

³⁹ Forrás: <https://orsegivendegvarok.hu/index.php?pg=latnivalok&telepules=12&tipus=&rendezes=megnevezes#form>

⁴⁰ Forrás: <https://orsegivendegvarok.hu/index.php?pg=latnivalok&telepules=21&tipus=&rendezes=megnevezes#form>

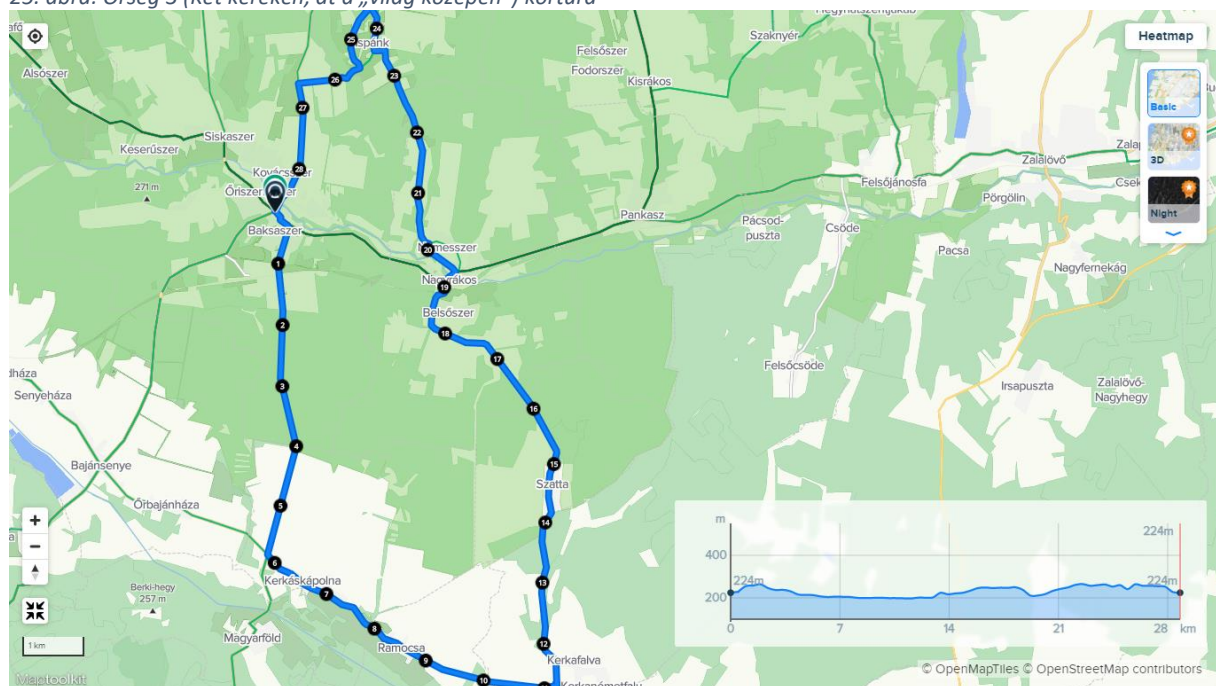
⁴¹ Forrás: <https://kirandulastippek.hu/orseg/magyarszombatfa-fazekashaz>

⁴² Forrás: <https://kirandulastippek.hu/orseg/velemer-arpad-kori-templom>

Velemérben még érdemes felfedezni a Sindü múzeumot, amely az Őrség népművészeti emlékeit mutatja be. A közeli Szentgyörgyvölgyön szintén egy szakrális emlék felfedezésével folytatjuk a túrát. A református templom csodálatos kazettás famennyezetében gyönyörködhetünk. Szentgyörgyvölgyről észak felé vesszük az irányt és meg sem állunk Magyarföldig, ahol egy újabb népi építészeti emlékre bukkanunk, a település Fatemplomára, ami egyedi értéként jelenik meg a tájban. Túránk utolsó szakaszához érkezünk, amely a Kerka patakon keresztül vezet. Utolsó falut, Kerkáskápolnát elhagyva, erdészeti úton tekerünk tovább, az erdőn átszelve érkezünk meg Őriszentpéterre. Túránk zárásaként kóstoljuk meg a helyi finomságokat a számtalan vendéglátóhely egyikében.

Két keréken, át a „világ közepén” elnevezésű körtúra útvonala: Őriszentpéter – Kerkáskápolna – Ramocsa – Kerkafalva – Szatta – Nagyrákos – Ispánk – Őriszentpéter

25. ábra: Őrség 3 (Két keréken, át a „világ közepén”) körtúra⁴³

A közel 29 km hosszúságú körtúránkat a már bemutatott Őriszentpéteren kezdjük egy kisebb emelkedő leküzdésével, természetesen azután, hogy megtekintettük a település legvonzóbb látnivalóit és legfontosabb értékeit. A túra első állomása Kerka-patak gyönyörű környezete, ahol elmélyülhetünk a természet szépségében. Kerkáskápolnán érdemes pár percre megállni az ott található kápolnánál, illetve a harangláb megtekintését se hagyjuk ki. A kis falut elhagyva, Ramocsán keresztül érkezünk meg Kerkafalvára. A faluban a református templom szolgál látnivalóként, illetve a Kéthátár-tó partján iktathatunk be egy kis pihenőt, így újult erővel vághatunk neki a túra következő szakaszának, ami kisebb, lankásabb emelkedőket tartogat a kerékpárosok számára. Utunkat Szatta keresztezi, a település lakói által gyűjtött tárgyi emlékekből kialakított helytörténeti kiállítást tekinthetjük meg. A

⁴³ Forrás: www.bikemap.net

helyi emlékek megismerését követően pár kilométer tekerés után érkezünk meg Nagyrákosra, Magyarország leghosszabb (1399 m hosszú) vasúti viaduktja⁴⁴ alatt áthaladva.

26. ábra: Az 1399 m hosszú vasúti viadukt⁴⁵

Nagyrákos központjában található zsúpfedeles tájházba mindenképp térjünk be. Egy kiállítás keretében megismerhetjük az itt élő őseink életét, lakóterét, használati tárgyait. A település másik látványossága a Szent Károly katolikus templom. A településen keresztülhaladva, az aszfaltos utat elhagyva, murvás, kavicsos úton keresztül jutunk el Ispánkra. Feltétlenül kóstoljuk meg különlegesebbnél különlegesebb csokoládékat, egy kávé elfogyasztása mellett. Amennyiben ennyi még nem lenne elég az édes élvezetekből térjünk be Eszti konyhájába, itt házi süteményekkel várják a megfáradt kerékpárosokat.

27. ábra: Kézműves Csokoládé Műhely⁴⁶

⁴⁴ Forrás: <https://orsegivendegvarok.hu/index.php?pg=latnivalok&telepules=13&tipus=&rendezes=megnevezes#form>

⁴⁵ Forrás: <https://bonczporta.hu/latnivalok/>

⁴⁶ Forrás: <https://magyarkonyhaonline.hu/termelok/orsegi-csokolade-kezmuves-csokolade-muhely-ispankon>

Az édes élmények habzsolását követően a Bárkás-tavat körülölelő hangulatos erdő pihenőhelyein kapcsolódjunk ki egy rövid időre. A pihenésnek köszönhetően lesz elég energiánk legyűrni a túrát nehezítő 13%-os emelkedőt.⁴⁷ Jutalomként, pár kilométer megtétele után visszaérünk Őrszentpéterre, ahol túra zárásaként a település vendéglátó helyein megkóstolhatjuk az Őrség specialitásait.

Amennyiben a két körtúra nem elegendő hosszúságú egy ide látogató kerékpáros vagy biciklis csoport számára, ha hosszabb távolságot kíván leküzdeni és nagyobb kihívásra vágyik, a két bemutatott körtúra kombinálható és az Őrségi tekergés a gerencserek földjén elnevezésű túra (Őrség 2-es) útvonalról, Kerkáskápolnánál a táblajelöléseknek megfelelően át lehet térni a 3. útvonalra (Két keréken, át a „világ közepén”) és teljesíteni egyben a kettőt, ami, így kb. 50 km hosszú útvonalat eredményez. Hosszabb-rövidebb megszakításokkal még így is bárki számára teljesíthető 1 nap alatt.

A tematikus útvonal témája

A térség lakói és a természet már évszázadok óta összhangban él az Őrségben és együtt alakítja a sokszínű tájat. Így a javasolt útvonalak témája is felfűzhető a népi építészetre, elődeink örökségére, hagyományok ápolására, azok őrzésére, de emellett a természetközelség is ugyan olyan erős elemként jelenik meg. A szerez településhálózat, a határtalan kertek, gyümölcsösök, mezők, az erdők és a rétek, valamint a csend és a nyugalom vonzzák leginkább az ide látogató turistákat, a domborzati viszonyoknak köszönhetően a kerékpárosokat is. Ezek összességéből fakadóan megfogalmazható, hogy az Őrség visszaviszi az ide látogatót a természetbe és a régmúltba. Illetve az egyes túráknak már jelenleg is van tematikája, mely jól értelmezhető, a kettő kombinációját is el lehetne nevezni azonban.

A Márka-/ Brandépítési Tanulmány „TREND: kapcsolódás, szomszédolás (vonzás, erő, vonzerő)” kategóriájába sorolható leginkább.

Meglévő brand, azokhoz való csatlakozási lehetőségek

Őrség: Az Őrség a térség és a megye egyik legfelkapottabb és legvonzóbb tája. A turisták lelassulni, feltöltődni, kiszakadni a hétköznapokból és az aktív pihenésért járnak ide. Maga a természet, az apró falvak, a hagyományok ápolása és annak meghitt világa várja az ide látogatókat. Az Őrség látnivalói a lombos erdők, a színpompás rétek és mezők, a táj nyújtotta élmény, melyek között eldugott kis tavakat, patakmenti ösvényeket és számtalan kiránduló útvonalat fedezhetünk fel gyalogosan és kerékpáron. Az Őrségről, mint brandről elmondható, hogy saját logóval nem rendelkezik, de országszerte ismerik és pozitív csengése van. A mottó „harmóniában a tájjal” csak részben fedi azt, amit ide látogatva megtapasztalhat a vendég. Ettől függetlenül a tájegység nagyon is népszerű és rengeteg látogatót vonz.

Mesés Hetés: A másik fontos brand, amit szükséges megemlíteni az az Őrséggel szomszédos Hetés, mind néprajzi tájegység. 2013-ban új határon átnyúló mintaprogram indult "Mintaprogram az egyedi tájértékek kataszterezésére és tényleges védelmére, egy határon átívelő térségi zöldút létrehozásának keretében" címmel, melynek

a helyszíne anno a vasfüggöny által kettévágott Hetés volt. A Mesés Hetés Egyesület 2021-ben alakult,

⁴⁷ Forrás: <https://orsegibringasok.hu/az-orsegrol/orsegi-kerekparos-utvonalak/>

sokrétű tevékenységének köszönhetően saját szervezeti formát kapott. A Hetést alkotó 17 településből Bödeháza lett az egyesület székhelye. Az alapítók célja, hogy a Hetést fenntarthatóan bemutassa a világnak, őrizni, élni sajátos kultúráját, a táj szeretete, és a hagyományok tisztelete mellett fejleszteni a térséget. A népi kultúrának a táj karakterében megmutatkozó hatásai sok hasonlóságot mutatnak a szomszédos Göcsejjel és Őrséggel, illetve a határ szlovéniai oldalán húzódó Goričkoval.⁴⁸

Az útvonal kitáblázottsága

Nagyon jól kitáblázott, és az Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság által karban is tartott a 6 tematikus útvonal, amelyhez kapcsolódnak más útvonalak is, egyrészt az Őrségben, másrészt Szentgotthárd, valamint a Vasi-Hegyhát és Rábamente vonzáskörzetében.

Nemzetközi és hazai törzshálózati elemekhez való csatlakozási lehetőségek

Őrségben a hármaskör határ közelsége miatt óriási potenciál van a nemzetközi hálózatba történő bekapcsolódás szempontjából. Szlovénia irányába a Goričko nemzeti park kínálta túraútvonalakkal kapcsolható össze a javasolt túrák. Ez már ma is megvalósul, hiszen a mindkét ország kínálja a másik turisztikai attrakcióit. Emellett fontos lenne még szorosabbra fűzni a kapcsolatokat az ausztriai Naturpark Raab-al is és bekapcsolni és kiejánlani az osztrák piacra az Őrség kínált útvonalakat. Az Őrség megközelítése kerékpárral Ausztria irányából az EuroVelo 14 nyomvonalán a legegyszerűbb, így a térség könnyen bekapcsolható a nemzetközi kerékpárhálózatba.

Hazai viszonyokat tekintve az Őrségi körök könnyen a törzshálózat elemei lehetnek, hiszen összekapcsolhatók a Vas Hegyhát-Rábamente kínált útvonalakkal, a Zala megyei kerékpáros túrákhoz is kapcsolhatóak, illetve a Szentgotthárd és térségének túraútvonalai közé is integrálhatóak.

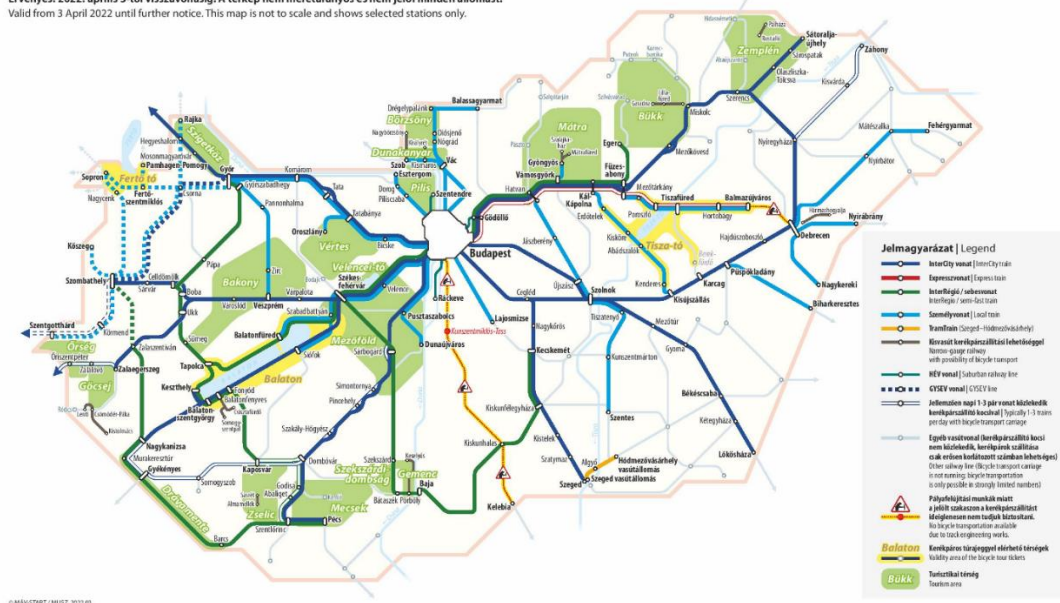
Közösségi közlekedési kapcsolatok

Az Őrségi körök tömegközlekedési eszközzel így, hogy kerékpárszállítást is igénybe vesz az utazó, csak és kizárólag vasúton közelíthető meg, más közlekedési mód nem vehető igénybe a térségbe történő eljutáshoz. Vasúton a Budapest-Koper vonalon Zalaegerszegen keresztül érhető el az Őrség települései, többek között Felsőjánosfa, Pankasz, Nagyrákos, Őriszentpéter, Bajánsenye, illetve Szlovéniából is közlekednek kerékpárszállításra alkalmas vasúti kocsik. Ezen a vonalon közlekedő vonatokon, azonban nem minden esetben biztosított a kerékpárszállítás, jellemzően napi 1-3 pár vonat közlekedik kerékpárszállító kocsival (.ábra). Ausztriából és Vas megye többi részéről csak többszöri átszállással lehetséges az eljutás az Őrségbe.

⁴⁸ Forrás: <https://www.meseshetes.hu/>

28. ábra: Kerékpárszállítási lehetőségek egyes magyarországi úticélokhoz⁴⁹

Érvényes: 2022. április 3-tól visszavonásig. A térkép nem méretarányos és nem jelöl minden állomást.
Valid from 3 April 2022 until further notice. This map is not to scale and shows selected stations only.

Az Őrségben számtalan vendéglátóhely és szálláshely várja az ide látogató kerékpáros turistákat, amik bármilyen igényt kielégítenek, legyen szó autentikus szálláshelyről, vendégházról, a helyi ízelet felszolgáló étteremről, de akár a fine dining ételek rajongó is megtalálják a számukra megfelelő helyet. A szálláshelyek legnagyobb része foglalható a hazai és külföldi online foglalási oldalakon, de az interneten több, már létező csomagajánlat is fellelhető az Őrségben. Így az Őrségi körök összekapcsolhatók az egész megyét átfogó, térségi csomagajánlattal, de akár maguk a körök is kiejánlhatók egy több napos tervezett túraként, ahol az kerékpárosok egy csillagtúra keretén belül végig tekerhetik a 6 darab kijelölt kerékpáros útvonalat. Az Őrségbe történő eljutás nehézségei jelenthetik a legnagyobb problémát a térség szempontjából, mivel a tömegközlekedésen történő kerékpárszállítás nem megfelelő. Ahhoz, hogy egy kerékpáros csoport igénybe vegye az itt fellelhető szolgáltatások körét, gyönyörködhessen a természet és a táj nyújtotta szépségben, megízlelhesse a helyi ízelet mindenképp szükséges egy csomagtranszfer biztosítása, ami jelenleg helyben nem megoldott. Szentgotthárdon és Zalaegerszegen van taxiszolgálat, ami elhozza a térségbe érkezőket.

Az Őrségben, amellett, hogy biztosított a minőségi szállás- és vendéglátóhely, több kerékpárszervíz és kölcsönző is segíti a kerékpárosokat. Az őriszentpéteri Ezerjő Ökofogadó 69 kerékpárt tud rendelkezésre bocsátani, de túrákat is szervez és azok során biztosítja a szükséges szervízt is amennyiben igény van rá. Az ökofogadó megkapta a német ADFC (Német Kerékpáros Klub) kritériumoknak megfelelő Bett & Bike kerékpárosbarát minősítést, ami Európa-szerte a legrangosabbnak számít kerékpáros berkekben. A Gatter Fogadó 20 darab kölcsönözhető kerékpárral rendelkezik. A Vaskarika Kerékpárkölcsönző és Pihenőhely - Malom Látogatóközpont is rendelkezik kerékpárflottával, amik szintén kikölcsönözhetőek egy-egy túra alkalmára. A női és férfi kerékpárok mellett e-bike is bérelhető a szentgotthárdi Gotthard Therme Hotel & Conference-hez hasonlóan. A szervízpontok mellett az Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság, – amely szintén rendelkezik bérelhető kerékpárokkal és emellett vezetett túrákat is kínál elektromos kerékpárral – a MURABA Európai

⁴⁹ Forrás: www.mavcsoport.hu

Területi Társulás, valamint a Vas Megyei Önkormányzati Hivatal is több szervizállványt létesített a túraútvonalak mentén.

A célcsoportok közé sorolhatók az aktív és a természeti értékeket felfedezni kívánó turisták, akiknek az elsődleges cél maga a kerékpározás élménye összekötve más aktív turisztikai elemmel (gyaloglás, lovaglás, vízisportok). További célcsoport a térségben néhány napot, akár 1 hetet itt töltő vendég. Jellemzően a térség kínálata vonzza őket, termékfejlesztéssel ösztönözhetők a szomszédos területek felfedezésére. Családok, akik térségbe egy hétvégére, hosszú hétvégére érkeznek, jellemzően a közeli Szentgotthárdon, vagy a természeti park központjában Óriszentpéteren szállnak meg. A kerékpárokat leginkább kölcsönzik, amire több lehetőség is kínálkozik. Végül ide sorolhatók a gasztronómia iránt érdeklődő turisták is.

A tematikus útvonal fenntartásának kulcsszereplői:

- Óriszentpéter Város Önkormányzata
- Órség Határok Nélkül Egyesület
- Tourinform Órség
- Órségi Nemzeti Park Igazgatóság
- Órségi Kerékpáros és Természetbarát Egyesület
- Az Órségi szálláshelyek és vendéglátóhelyek
- Vidéki Értékturizmus Kft.

Javasolt fejlesztések megfogalmazása

- Csomagtranszfer lehetőségének megvizsgálása és létrehozás a térségben
- A helyközi buszokon történő kerékpárszállítás biztosítása

Ezen fejlesztések által egy – elsősorban hagyományok iránt érdeklődő és természetkedvelő aktív turizmust kereső célcsoportnak szánt – természeti és kulturális tematikájú, egy napon belül teljesíthető és más szolgáltatásokkal (fazekasság kipróbálás, vásárlás, stb.) kiegészíthető kerékpártúra kerülhet kialakításra, ami foglalható szolgáltatáscsomagként is megjelenhet a kínálatában. (Az Órségi Nemzeti Park Igazgatóság időről időre szervez kerékpártúrákat különböző útvonalakon, ennek intenzitása azonban fokozható.)

Javasolt elnevezés: Órségi tekergés a gerencserek földjén

Kiemelhető főbb élményelemek: Az Órség nyújtotta értékek, amelyek mindenkit csábítanak a **hagyományok, természet, felfedezés, harmónia.**

Sárvár és vonzaskörzete

A 2022. április 1-jén tartott online műhelymunkában 17 résztvevő vett részt a Vas Megyei Önkormányzati Hivatal, a közútkezelő, illetve a megyei turisztikai szervezetek és szolgáltatók részéről. A találkozó célkitűzése, hogy a már elkészített dokumentumokra alapozva, illetve a helyi kerékpáros turisztikai szereplők bevonásával Celldömölk és Sárvár térségében több egy napos, illetve egy több napos, az egész megyét lefedő tematikus útvonalat jelöljünk ki. A tematikus utak a márka és brandépítéshez kapcsolódnak, céljuk a Vas megyei és a hozzá kapcsolódó határon túli kerékpáros útvonalak kínálatfejlesztése, illetve a fenntarthatósági és üzemeltetési szempontok rögzítése.

Turisztikai helyzetkép, adottságok

Celldömölkön az elmúlt évtizedben jelentős turisztikai fejlesztéseket valósítottak meg, amelynek köszönhetően a város és térsége Vas megye turisztikai kínálatának fontos szereplőjévé vált. A Kemenesalján található település nemcsak az aktív turizmus szempontjából bír jó adottságokkal, jelentős épített örökséggel, múzeumokkal, vendéglátással és turisztikai szolgáltatásokkal, valamint helyi borászatokkal is rendelkezik. A természeti értékek között a legfontosabb látványosság a 279 méter magas egykori tűzhányó, a Ság hegy, amelynek maradványa a kettős csonkakúp, illetve a bazaltbányászat során kialakult kráter. A Ság hegyet 1975-ben nyilvánították védetté, Vas megye első tájvédelmi körzete. A vulkanikus talajon már a rómaiak korában is művelték a szőlőt, így a terület történelmi borvidékek közé tartozik. A térség látványosságai képesek programokkal megtölteni egy 3-4 napos hosszú hétvégét, de az ennél hosszabb idejű tartózkodás is számos élményt tartogathat. A legjelentősebb látványosságok a térségben:

- Vulkán Gyógy- és Élményfürdő és a térség termálfürdői: Mesteri, Borgáta
- Ság-hegyi Tájvédelmi körzet, vulkántúra
- Kemenes Vulkánpark Látogatóközpont
- Sághegyi Múzeum
- Kissomlyó
- Szelestei Arborétum
- Mozdonykanzen
- Vallási/építészeti örökség: Szűz Mária Római Katolikus Kegytemplom, Tárház, Szent Miklós Templom, Bencés Kolostor, Mária Út

Sárvár nemcsak Vas megye, hanem a nyugat-dunántúli régió egyik legfontosabb turisztikai célpontja. Az elmúlt években a vendégéjszakák száma kiemelkedően növekedett a Rába parti településen, melyben nagy szerepe van a Sárvári Gyógy- és Wellnessfürdőnek. A város másik nevezetessége és turistacsalogató látványossága a Nádasdy-vár, illetve a kastélymúzeum, valamint a várat körülvevő park. A sárvári TDM célja, hogy a turisztikai kínálat évről-évre megújuljon, más turisztikai szegmensek is nagyobb figyelmet kapjanak, továbbá újabb piaci célcsoportokat szólítsanak meg (például az

akadálymentesítés által). A kulturális programok, fesztiválok jól kapcsolhatók a turisztikai kínálat valamennyi vonzerejéhez. A legjelentősebb látványosságok a térségben:

- Sárvári Gyógy- és Wellnessfürdő
- Nádasdy vár és a Nádasdy Ferenc Múzeum, Várpark
- Természeti értékek: csónakázótó, arborétum
- Épített örökség: a belváros épületei és a Szent László templom, Szent Márk templom
- Kalandpark
- Kerékpáros útvonalak

Így az alábbiakban e három, fentebb említett útvonal részletesebb bemutatására kerül sor, a módszertani fejezetben már ismertetett módon.

Sárvár és Bük tematikus útvonal

Sárvár és Bük tematikus útvonala, főbb attrakciók

A kijelölt tematikus útvonal a már meglévő Celldömölk-Lutzmannsburg (Locsmánd) 70 km-es összeköttetés érdekében kialakított Termál kerékpárúton alapszik, annak Bük és Sárvár közötti leszűkített területét jelöli. Noha a jelzett tematikus túraútvonal nem érinti, mindenképp érdemes útba ejteni (akár a túra előtt) a sárvári várat és környékét, amely Magyarország egyik leglátványosabb és legépebben megmaradt vára (Nádasdy-vár). A két város közötti útvonal kiindulópontja a Sárvári fürdő központjából indul, majd a Spirit Hotel mellett 2 mesterséges tó mellett, gyakorlatilag Sárvár közkedvelt rekreációs városrésze mentén halad el, majd az Esze Tamás utcát követve hagyja el a várost Rábasömjén felé. Rábasömjéntől északnyugati irányultságban halad Ölbő és Szeleste felé.

29. ábra: Sárvár és a Szelestei arborétum⁵⁰

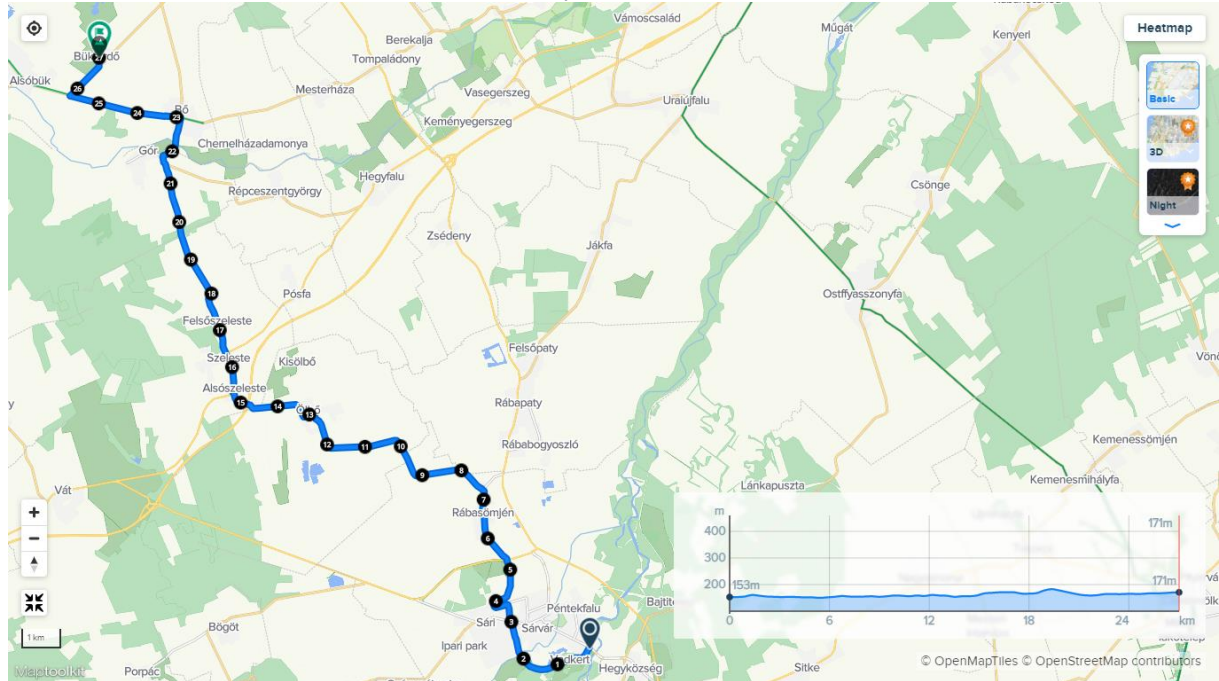
Szeleste esetében az útvonal elhalad az arborétum mellett, amely egy országosan védett kategóriájú park, több mint 500 féle növénykülönlegesség található benne. Az park ölelésében található egy 150

⁵⁰<https://kirandulastippek.hu/koszeg-es-szombathely-kornyeye/sarvar-nadasdy-var>,
<https://www.termalfurdo.hu/furdo/sarvari-gyogy-es-wellnessfurdo-63> és <http://vulkansag.hu/TERMeSZET/Arboretum.html>

éves múltra visszatekintő Festetich-kastély is. A tematikus útvonal aztán Gőr és Bő érintésével éri el Bükfürdőt, így összeköti a két Vas megyei fürdővárost.

Az útvonal összesen kb. 27 km-t tesz ki, jelentősnek tekinthető szintkülönbség az útvonal esetében nem realizálódik, így különösebb kihívásokat az útvonal nem rejt magában.

30. ábra: A Sárvár és Bük Bük közötti tematikus útvonal nyomvonala⁵¹

A tematikus útvonal témája

A Lutzmannsburg (Locsmánd) és Celldömölk között húzódó 70 km hosszúságú Termál Kerékpáros Túraút (amely jelen kerékpáros túraútvonal gerincét adja) olyan tematikus útvonaljelölési joggyakorlatnak tekinthető, melynek célja a Vas megyei fürdők összekötése egymással és az osztrák turisztikai piaccal. Az útvonal célja a termál- és élményfürdők, illetve a térség látnivalóinak felfedezése, mégpedig aktív módon, kerékpárral. A túraút által érintett térség három kiemelt helyszínen (Celldömölk, Bükfürdő és Sárvár) várja változatos programokkal az aktív turizmus kedvelőit.

A tematikus út másik jellegzetessége, hogy az útvonal 3 várat/kastélyt is érint (vagy rendkívül közel van hozzájuk), amelyek megtekintése ajánlott: a szelestei Festetich-kastély, a sárvári Nádasdy-vár.

A Márka-/ Brandépítési Tanulmány „FELFEDEZŐ: víz és bor tematika (cseppek)” kategóriájába sorolható leginkább, de kapcsolódik a „TREND: kapcsolódás, szomszédolás (vonzás, erő, vonzerő)” és a kulturális értékek kapcsán a „KLASSZIKUS: kulturális és gasztró-fűzések tematika (fűzések)” tematikába is.

⁵¹ forrás: bikemap.net

Meglévő brand, azokhoz való csatlakozási lehetőségek

Meglévő brand tekintetében Sárvár térsége meglehetősen erősnek tekinthető:

- Sárvár:** Kristálytisza élmény. A termálkristályra is utaló üzenet azt sugallja, hogy itt különleges élményben lesz része a látogatónak. Bükfürdőhöz hasonlóan itt is a szolgáltatók és szolgáltatások széles választéka áll rendelkezésre. Mivel a fürdő a város nevét viseli, ezért a brand is közös. Gyakorlatilag ez egy országos brand-nek is tekinthető, nagy eséllyel az ország minden pontján tudják, hogy Sárvár hol van, illetve, hogy területén egy gyógy- és élményfürdő üzemel.

- Bükfürdő⁵²:** Meglévő, működő és erős brand önmagában, amelynek menedzselése és koordinációja egyaránt megoldott a Bük, Bükfürdő Közhasznú Turisztikai Egyesület által. A brand vonzó, országos jelentőségű, amit a nagy látogatószám is alátámaszt.

- Termál kerékpárút:** Noha még koránt sem kiforrott termékről és brandről van szó, már önálló honlappal rendelkezik⁵³, amelyen az összes ajánlott útvonal és a kapcsolódó látnivalók elérhetők. Ez a brand a fürdővárosokban elérhető, lehet találkozni vele, népszerűsítésére azonban további energiákat szükséges fektetni

Az útvonal kitáblázottsága⁵⁴

A Termál Kerékpáros Túraút kitáblázása megvalósult, a kerékpárúttal kapcsolatosan tájékoztató táblák is kihelyezésre kerültek. Az elkészült honlap egy részletes interaktív térképet is tartalmaz, amely számos fontos és kiegészítő információt tartalmaz az útvonallal kapcsolatosan.

Nemzetközi és hazai törzshálózati elemekhez való csatlakozási lehetőségek

A térség kerékpáros turisztikai szempontok alapján remek helyzeti energiákkal rendelkezik. Bük szoros összeköttetésben áll Sárvár városával a Termál kerékpárút által, illetve Bük-Locsmánd (Lutzmannsburg) reláció is jelentősnek tekinthető, mely az osztrák hálózatra történő csatlakozást teszi lehetővé az EuroVelo 13 által. Sárvár pedig Celldömölkkel történő kerékpáros összeköttetés által kapcsolódhat a Fertő-tó és Balaton közötti kerékpáros gerinchálózatra, mely további turisztikai potenciálokat jelenthet a termál kerékpárút (és így a Sárvár és Bük közötti szakasz) számára.

Közösségi közlekedési kapcsolatok

A tematikus útvonal kezdő és végpontjának tekinthető Sárvár, illetve Bük egyaránt rendelkezik vasúti kapcsolatokkal. Míg utóbbi nemzetközi relációban is elérhető (köszönhetően Sopron-Szombathely-Szentgotthárd vasútvonal határon átnyúló kapcsolatainak), addig az előbbi a Szombathely-

⁵² <https://www.visitbuk.hu/>

⁵³ <https://www.termalkerekeparut.hu/>

⁵⁴ <https://merretekerjek.hu/#zoom=8&lat=47.25803&lon=19.37287&scope=varosban> alapján

Székesfehérvár vasútvonal mentén fekszik. Míg Bük esetében megoldott a kerékpárok szállítása, addig fontos megjegyezni, hogy Sárvár esetében nagy hátrány, hogy olyan szerelvények közlekednek, amelyeken jellemzően nincs kerékpár szállítására alkalmas vasúti kocsi – így multimodalitás tekintetében van még hova fejlődni.

A tematikus kerékpáros útvonal foglалhatósági szempontú rövid bemutatása

A szálláshelyek minőségét és mennyiségét tekintve az útvonal kezdő és végpontja egyaránt rendkívül jól ellátott – a szálláshelyek széles választéka elérhető. A szállásadók döntő többsége jelenleg is megtalálható különböző foglalási portálokon (pl. booking.com, szallas.hu), így nagy eséllyel nem lenne nehéz integrálni őket egy másik foglalási rendszerbe. Csomagtranszfer (illetve igény esetén akár „mentési” szolgáltatások rendkívüli helyzet esetén) esetében már nem ennyire egyértelmű a helyzet: taxi és transzforszolgáltatók elérhetők a városokban, azonban teljeskörű bevonásuk jelen esetben nem megoldott. Fontos továbbá a Terroir Bike, mint kerékpáros túraszervező bevonása a foglалhatóság érdekében, akik tisztában vannak a helyi adottságokkal, ismerik a helyi szolgáltatókat, illetve ismerik már a célcsoportok egyedi igényeit.

A kerékpárok szervizelésére, javítására jellemzően a kezdő és végponton elérhető kerékpárboltokban és szervizpontokon van lehetőség, az útvonalon kihelyezett kerékpáros szerelőállványok jelenleg nem elérhetők. Összesen négy, ADFC Bett + Bike minősítéssel rendelkező kerékpáros szolgáltató található meg az útvonalon: a bükfördői Titi Apartman, illetve a sárvári Tinódi Fogadó, Cherry Apartmanház és a Levendula Apartman.

Mivel az útvonal maga abszolút nem tekinthető hosszú távnak, így javasolt az útvonalat egyben, nagyobb megálló nélkül (pl. ebéd közbeiktatásával) abszolválni. A végpont és a kezdőpont számos olyan vendéglátóegységgel rendelkezik, amely minden igényt ki tud elégíteni az érkező vendégek számára.

Az útvonal tematikája és az útvonal fizikai adottságai gyakorlatilag bármilyen célcsoport elérését biztosíthatja, mely trekking kerékpárral szeretné a túrát lebonyolítani. Sárvár és Bükfördő esetében egyaránt elmondható, hogy különösen a nyári időszakban családok érkeznek elsősorban, akik a fürdőzés mellett az aktív turisztikai kínálatokat is keresik. A kényelmes táv, illetve a tematika miatt e tematikus túra különösen a gyermekes családok számára lehet vonzó alternatíva, vagy a fürdővárosokba érkező aktív senior korosztály számára kínálhat egy alternatív lehetőséget.

A tematikus útvonal fenntartásának kulcsszereplői:

- Terroir Bike
- Bük, Bükfördő Közhasznú Turisztikai Egyesület
- Sárvár Tourist & TDM Nonprofit Kft.
- Kerékpárosbarát szolgáltatók
- Települési önkormányzatok a tematikus útvonal mentén

Javasolt fejlesztések megfogalmazása

- Sokszínű szolgáltatói kör, az útvonal szempontjából a koordináció hiányos – a két város közötti kapcsolatok elmélyítése, a transzforszolgáltatók elérése, érdekelté tévése a kerékpárosok igényeinek kiszolgálására
- A termál kerékpárút, mint brand további erősítése, elmélyítése a fürdővárosok mindennapjaiban
- Sárvár multimodális fejlesztése – vasúton történő kerékpáros elérhetőség javítása

Ezen fejlesztések által egy – elsősorban családos és aktív, de idősebbeket is magába foglaló célcsoportnak szánt – termálfürdőkre és élményfürdőkre alapozott tematikájú, egy napon belül teljesíthető kerékpárút kerülhet kialakításra, ami egy foglalható szolgáltatásként a Vas megyei turisztikai kínálat egyik zászlóshajó jellegű elemeként funkcionálhat.

Javasolt elnevezés: Két kerék – két csobbanás

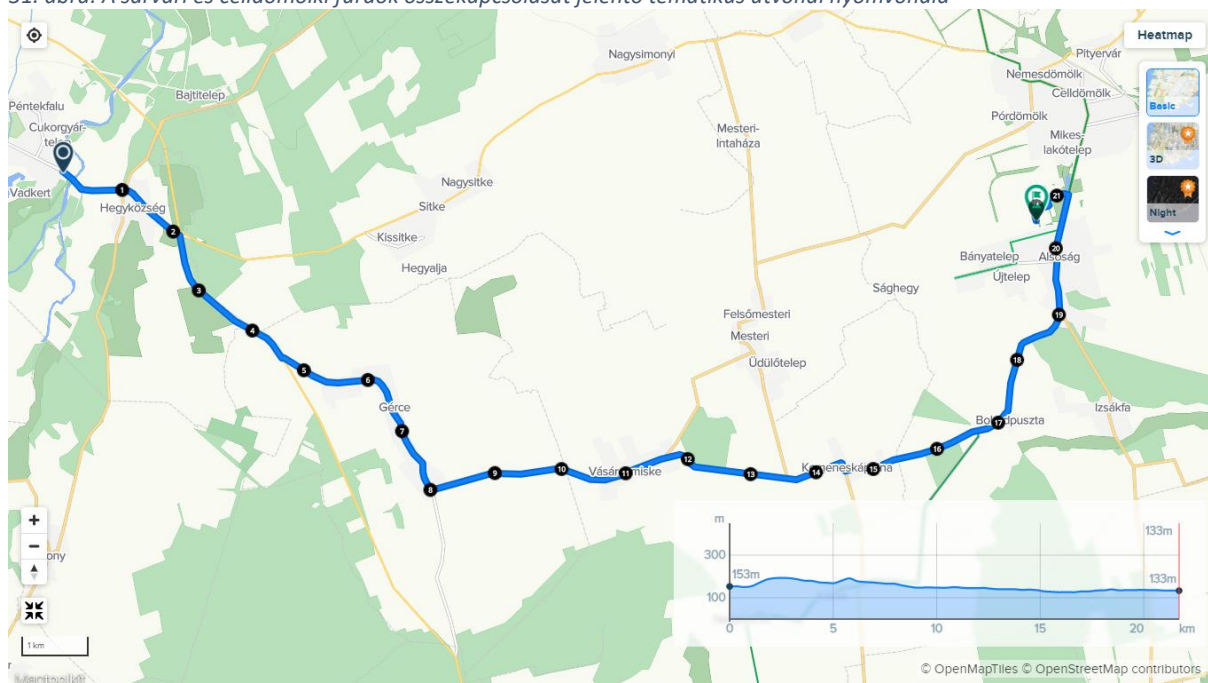
Kiemelhető főbb élményelemek: A két termálfürdőt érintő útvonalnak mi más is lehetne az üzenete, mint **aktivitás, lazítás, víz, feltöltődés.**

Sárvár és Celldömölk tematikus túra

Sárvár és Celldömölk tematikus útvonala, főbb attrakciók

Ez a tematikus kerékpáros útvonal alapvetően a két fürdőváros, Sárvár és Celldömölk összeköttetését biztosítja a termál kerékpárút jóvoltából. A két végpont a két fürdőközpont, azaz a sárvári fürdő és a celldömölki vulkánfürdő. Sárvárt elhagyva a 84-es főút nyomvonalát vezető kerékpárúton haladunk, majd Gérce belterülete felé fordulunk, ahol alacsony forgalmú közutakon érünk el a celldömölki Vulkán fürdőhöz. Út közben még két települést érintünk, Vásárosmiskét és Kemeneskápolnát, de egy kisebb kitérő segítségével akár Mesteri településébe is ellátogathatunk, ahol szintén egy gyógyvizet tartalmazó fürdő található meg.

31. ábra: A sárvári és celldömölki fürdők összekapcsolását jelentő tematikus útvonal nyomvonala⁵⁵

Az útvonal összesen kb. 22 km hosszú, jelentősnek tekinthető szintkülönbség az útvonal esetében nincs, így e-bike használata a túra megtétele érdekében nem szükséges.

A tematikus útvonal témája

A tematikus útvonal elsősorban három fő téma köré épül, nehéz kiemelni egyetlen témát:

1. fürdő, gyógyvíz, wellness: az útvonal eleve a két fürdőváros közötti összeköttetést hivatott megteremteni biztonságos és élvezhető módon, alacsony forgalmú közutak használatával.

⁵⁵ forrás: bikemap.net

Mindemellett a Mesteri fürdő is csak egy rövid kitérőt jelent, így a rövid, egy napos tematikus útvonal esetében három fürdőt érint.

32. ábra: A celldömölki Vulkán Fürdő és a Mesteri gyógyfürdő⁵⁶

2. vulkán, energia: Celldömölk és környéke, azaz Kemenesalja vidékét egyértelműen a Ság-hegy uralja, mely egy vulkáni tanúhegy, a bazalthegyet egy kb. 5 millió évvel ezelőtt kitört vulkán hozta létre. Celldömölkön kialakításra került egy interaktív látogatóközpont, a Kemenes Vulkánpark, amely az ország egyetlen vulkanológiai kiállítását rejt. Illetve, a vulkán jellegű témát tovább erősíti, hogy a celldömölki fürdőt is Vulkán fürdőnek nevezték el. Az előbbiekből is adódik, hogy a Celldömölköt és környékét jelentő turisztikai mikorrégiót VulkánSág márkanevvel ruházták fel. A Terroir Bike kerékpáros túraszervező pedig egy „Vulkánokkal suttogó” fantázia névvel ellátott kerékpárutat is kijelölt, amely még számos egyéb, geológiai és vulkáni témában érdekes helyszínt tartalmaz.

33. ábra: Kemenes Vulkánpark⁵⁷

⁵⁶ <https://www.belfoldipihenés.hu/hotelek/jufa-vulkan-termal-resort-hotel-celldomolk.html> és <https://www.mesteritermal.hu/>

⁵⁷ <https://hungarycard.hu/latogasson-el-a-vulkanok-fantasztikus-vilagat-bemutato-kemenes-vulkanparkba-2/>

3. természet: már az első két elem esetében is tetten érhető a természet, mint tematika. Azonban, ha a kerékpáros a Farkas-erdőt is útba ejti (Gércével szemben, a 84-es főút mellett helyezkedik el), akkor egy csodálatos erdei tájat érinthet, amely egy külön kis csodának tekinthető, mely hazánk egyik legnagyobb összefüggő erdőjét takarja. Az erdő – maga a táj mellett – számos egyéb értéket rejt, úgymint pihenőhelyek, kápolnák, sőt egy kilátóhely is színesíti.

34. ábra: A Farkas-erdő és a kilátó⁵⁸

A Márka-/ Brandépítési Tanulmány ezt a részt a „TREND: kapcsolódás, szomszédolás (vonzás, erő, vonzerő)” kategóriába sorolja, de a termál kerékpárút kapcsán a „FELFEDEZŐ: víz és bor tematika (cseppek)” kategóriába is sorolható.

Meglévő brand, azokhoz való csatlakozási lehetőségek

Meglévő brand-ek tekintetében Sárvár és Celldömölk térsége meglehetősen erősnek tekinthető, országos szinten is beazonosítható elemekkel:

- **Sárvár:** Kristálytisza élmény. A termálkristályra is utaló üzenet azt sugallja, hogy itt különleges élményben lesz része a látogatónak. Bükfürdőhöz hasonlóan itt is a szolgáltatók és szolgáltatások széles választéka áll rendelkezésre. Mivel a fürdő a város nevét viseli, ezért a brand is közös. Gyakorlatilag ez egy országos brand-nek is tekinthető, nagy eséllyel az ország minden pontján tudják, hogy Sárvár hol van, illetve, hogy területén egy gyógy- és élményfürdő üzemel.

⁵⁸ http://vulkansag.hu/TERMeSZET/Farkaserdo_.html

- **Termél kerékpárút:** Noha még koránt sem kiforrott termékről és brandről van szó, már önálló honlappal rendelkezik, amelyen az összes ajánlott útvonal és a kapcsolódó látnivalók egyaránt elérhető. Ez a brand a fürdővárosokban elérhető, lehet találkozni vele, népszerűsítésére azonban további energiákat szükséges fektetni.
- **VulkánSág:** Celldömölk fekvésének, természeti értékeinek és egyházi és történelmi emlékeinek köszönhetően a térség turisztikai csomópontja. A kisváros több mint 750 éves múltra tekint vissza, öt szomszédos település egyesítéséből született. A VulkánSág kifejezés földtörténeti korok történéseit, a természet és az itt élő emberek kapcsolatának hosszú tartamát sűríti magába, melyek együttesen formálták a tájat egyedivé.
- **Természetesen Sárvár:** A Terroir Bike kerékpáros túraszervező által megálmodott brand név és kerékpáros túraútvonal, amelynek célja Sárvár környékének kevésbé promótált, de csodás természeti környezetének bemutatása.

ÉRTÉKEK ÉS ÉLMÉNYEK
VAS MEGYÉBEN A SÁG HEGY LÁBÁNÁL

Az útvonal kitáblázottsága⁵⁹

Az útvonal jelenlegi kitáblázottságáról elmondható, hogy a kijelölt útvonal eleje, és vége van jelenleg útirányjelzőkkel ellátva: a sárvári fürdőtől a Gércéig tartó szakasz, illetve Kemeneskápolna településközpontját elhagyó útvonaltól a celldömölki fürdőig tartó szakasza. Így fontos megemlíteni, hogy az útvonal kitáblázása a Bejárható Magyarország arculati elemeihez és a témához illeszkedően kitáblázásra kerüljön.

Nemzetközi és hazai törzshálózati elemekhez való csatlakozási lehetőségek

A kijelölt útvonal közvetlenül nincs országhatár közvetlen közelében, így határon átnyúló kapcsolatai csak közvetettek: azaz Sárvár és Celldömölk a Termál kerékpárútnak köszönhetően összeköttetésben áll Bük városával, így Bük-Loosmánd (Lutzmannsburg) reláció is relevánsnak tekinthető (az osztrák hálózatra történő csatlakozást teszi lehetővé az EuroVelo 13 által). Celldömölk viszont a Fertő-tó és Balaton közötti kerékpáros gerinchálózat egyik fontos állomásának tekinthető, mely további turisztikai potenciálokat jelenthet a térség számára.

Közösségi közlekedési kapcsolatok

A tematikus útvonal kezdő és végpontjának tekinthető Sárvár, illetve Celldömölk egyaránt rendelkezik vasúti kapcsolatokkal. Fontos megjegyezni, hogy míg előbbi a Szombathely-Székesfehérvár vasútvonal mentén, utóbbi Győrrel, Székesfehérvárral és Zalaegerszeggel áll vasúti összeköttetésben, direkt és intenzív határon átnyúló vasúti kapcsolatok nem jellemzők. Fontos megjegyezni, hogy Sárvár esetében

⁵⁹ <https://merretekerjek.hu/#zoom=8&lat=47.25803&lon=19.37287&scope=varosban> alapján

nagy hátrány, hogy olyan szerelvények közlekednek, amelyeken jellemzően nincs kerékpár szállítására alkalmas vasúti kocsi – így multimodalitás tekintetében van még hova fejlődni.

A tematikus kerékpáros útvonal foglalkozási szempontú rövid bemutatása

A szálláshelyek minőségét és mennyiségét tekintve az útvonal kezdő és végpontja egyaránt rendkívül jól ellátott – a szálláshelyek széles választéka elérhető Sárváron, és többféle lehetőség van Celldömölk esetében is. A szállásadók döntő többsége jelenleg is megtalálható különböző foglalási portálokon (pl. booking.com, szallas.hu), így nagy eséllyel nem lenne nehéz integrálni őket egy másik foglalási rendszerbe. Csomagtranszfer (illetve igény esetén akár „mentési” szolgáltatások rendkívüli helyzet esetén) esetében már nem ennyire egyértelmű a helyzet: taxi és transzfertárszolgáltatók elérhetők a városokban, azonban teljeskörű bevonásuk jelenleg nem megoldott. Fontos továbbá a Terroir Bike, mint kerékpáros túraszervező bevonása a foglalkozási érdekében, akik tisztában vannak a helyi adottságokkal, ismerik a helyi szolgáltatókat, illetve ismerik már a célcsoportok egyedi igényeit.

A kerékpárok szervizelésére, javítására jellemzően a kezdő és végponton elérhető kerékpárboltokban és szervizpontokon van lehetőség, az útvonalon kihelyezett kerékpáros szerelőállványok jelenleg nem elérhetők. Összesen öt, ADFC Bett + Bike minősítéssel rendelkező kerékpáros szolgáltató található meg az útvonalon: a sárvári Tinódi Fogadó, Cherry Apartmanház és a Levendula Apartman, illetve a celldömölki JUFA Vulkán Thermen Resort, Vasvirág Hotel.

Mivel az útvonal maga abszolút nem tekinthető hosszú távnak, így javasolt az útvonalat egyben, nagyobb megálló nélkül (pl. ebéd közbeiktatásával) abszolválni. A végpont és a kezdőpont több olyan vendéglátóegységgel rendelkezik, amely minden igényt ki tud elégíteni az érkező vendégek számára.

Az útvonal tematikája és az útvonal fizikai adottságai gyakorlatilag bármilyen célcsoport elérését biztosíthatja, amely trekking kerékpárral szeretné a túrát lebonyolítani. Sárvár és Celldömölk esetében egyaránt elmondható, hogy különösen a nyári időszakban családok érkeznek elsősorban, akik a fürdőzés mellett az aktív turisztikai kínálatokat is keresik. A kényelmes táv, illetve a tematika miatt a tematikus túra különösen a kisgyermekes családok számára lehet vonzó alternatíva, vagy a fürdővárosokba érkező aktív szenior korosztály számára kínálhat egy alternatív lehetőséget.

A tematikus útvonal fenntartásának kulcsszereplői:

- Terroir Bike
- Bük, Bükfürdő Közhasznú Turisztikai Egyesület
- Sárvár Tourist & TDM Nonprofit Kft.
- Ság hegy Térsége Turisztikai Egyesület
- Kerékpárosbarát szolgáltatók
- Települési önkormányzatok a tematikus útvonal mentén

Javasolt fejlesztések megfogalmazása

- Sokszínű szolgáltatói kör, az útvonal szempontjából a koordináció hiányos – a két város közötti kapcsolatok elmélyítése, a transzfertárszolgáltatók elérése, érdekelté tévése a kerékpárosok igényeinek kiszolgálására

- A termál kerékpárút, mint brand további erősítése, elmélyítése a fürdővárosok mindennapjaiban
- Sárvár multimodális fejlesztése – vasúton történő kerékpáros elérhetőség javítása
- A Farkas-erdő szerves integrálása az útvonalba, az elérhetőség javítása (hiszen a 84. sz. főút miatt az erdő „bejárata” nehézkes, akár veszélyes is lehet).
- Sitke bevonása és integrálása is fontos lenne, a híres kápolnán kívül az ottani magaslat miatt is, ami a kéktúra pihenőhely mellett van. Sitke-Miske felől is megközelíthető, már ott is vulkáni eredetű emlékek találhatók meg.

Ezen fejlesztések által egy – elsősorban családos és aktív, de idősebbeket is magába foglaló célcsoportnak szánt – termálfürdőkre és élményfürdőkre alapozott tematikájú, egy napon belül teljesíthető kerékpárút kerülhet kialakításra, ami egy foglalható szolgáltatásként a Vas megyei turisztikai kínálat egyik fontos elemeként funkcionálhat. Azonban a természeti értékek felfűzése, egy „természetesen Sárvár” típusú tematikus út jelentős potenciált tartogathat a Farkas-erdő érintésével, de a Sitke környéki természeti attrakciók feltárása és fenntartható bemutatása által. Kiemelhető elem a Vulkán tematika és az ez által hordozott energia.

Javasolt elnevezés: Tekerés a vulkán erejével

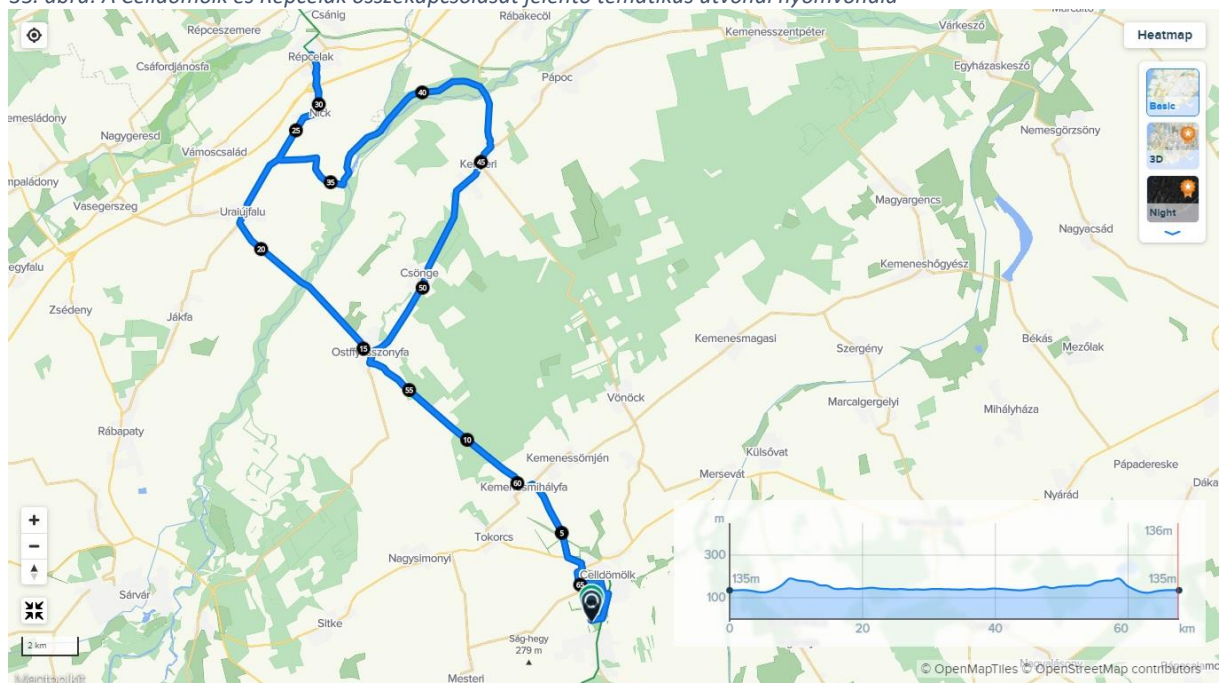
Kiemelhető főbb élményelemek: A cím, Celldömölk és Sárvár sajátosságai és a termál kerékpárút közös élménykínálatát a következők adják: **feltöltődés, energia, tűz és víz.**

Celldömök és Répcelak tematikus körtúra

Celldömök és Répcelak tematikus útvonala, főbb attrakciók

Ez a tematikus kerékpáros útvonal alapvetően Celldömök és Répcelak összeköttetését szolgálja. A celldömöki Vulkán fürdőből induló útvonal Ostffyasszonyfáig tartó szakasza alacsony forgalmú közúton érhető el, majd a Rába folyót keresztezve Uraiújfalu települését érintjük. Onnan a Rába folyásirányát követve érjük el Nicket, ahonnan már csak pár kilométert kell megtenni Répcelakig, a megye legkisebb kiterjedésű, kb. 2600 lakosú városig. Ezt követően a tematikus útvonal újra Nicket érint, majd az útvonal keleti irányba, az ottani duzzasztógát környékét járja be, ahonnan az útvonal a Rába töltésén halad egészen addig, amíg a 8611-es mellékút nem keresztezi. Innen újra az alacsony forgalmú közút által Kenyeri és Csöngé érintésével érünk újra Ostffyasszonyfára, majd innen ugyanazon a nyomvonalon jutunk vissza a celldömöki fürdőig, amelyet az útvonal korábbi szakaszán is használtuk.

35. ábra: A Celldömök és Répcelak összekapcsolását jelentő tematikus útvonal nyomvonala⁶⁰

Az útvonal összesen kb. 68 km hosszú, jelentősnek tekinthető szintkülönbség az útvonal esetében csak egy helyen, Kemenesmihályfa környékén jelentkezik, így e-bike használata a túra megtétele érdekében a nagyobb távolság miatt is javasolt.

A tematikus útvonal témája

A tematikus útvonal elsősorban a víz, mint fő téma köré épül, hiszen a Rába és a Répce folyóit is érinti. Az útvonal egyértelműen kiemelkedő látványossága a nicki duzzasztómű és környéke: a kivételesen szép természeti környezetben kiépített duzzasztómű 1930 és 1932 között épült meg annak érdekében,

⁶⁰ forrás: bikemap.net

hogyan a Kis-Rába-Hanság vízigényeit ki tudja elégíteni – ezt az alapfunkcióját a mai napig betölti. A víz, mint téma abban az esetben kaphat még nagyobb szerepet, ha valamilyen szinten a hop-on hop-off jellegű, vízi- és kerékpártúra egyszerre tud megtörténni. Erre napjainkban sok lehetőség még nem áll rendelkezésre, kiaknázatlan terület ez turisztikai szempontból.

A víz koncepció révén a Márka-/ Brandépítési Tanulmány „FELFEDEZŐ: víz és bor tematika (cseppek)” kategóriájába sorolható leginkább ez a túra.

36. ábra: A nicki duzzasztógát⁶¹

Meglévő brand, azokhoz való csatlakozási lehetőségek

- **VulkánSág:** Celldömölk fekvésének, természeti értékeinek, egyházi és történelmi emlékeinek köszönhetően a térség turisztikai csomópontja. A kisváros több mint 750 éves múltra tekint vissza, öt szomszédos település egyesítéséből született. A VulkánSág kifejezés földtörténelmi korok történéseit, a természet és az itt élő emberek kapcsolatának hosszú tartamát sűríti magába, melyek együttesen formálták a tájat egyedivé.

ÉRTÉKEK ÉS ÉLMÉNYEK
VAS MEGYÉBEN A SÁG HEGY LÁBÁNÁL

⁶¹ <https://www.ahid.hu/magyarország-vizgazdalkodasat-alapvetoen-befolyasolo-projekt-ert-celba/>

- **Rába:** A Vas Megyei Turizmus Szövetség nemrég alakította ki a Rábára alapozott vízi turizmus brandjét. Az üzenet lényege, hogy a Rába mindenkit vár, vegyük hát birtokba. A logó és a színvilág alkalmazkodik a Turizmus Szövetség saját logójához és az ahhoz kapcsolódó arculathoz. A brand még nem került bevezetésre erőteljesen. Egy stratégia is készült mellette, ami a szükséges fejlesztéseket taglalja. A fejlesztések megvalósításával párhuzamosan lesz majd célszerű a brand fokozottabb alkalmazása.

Az útvonal kitáblázottsága⁶²

Az útvonal jelenlegi kitáblázottságáról elmondható, hogy a kijelölt útvonal nagyobbik része, Celldömölk és Répcelak között ki van táblázva, hiszen a Celldömölk-Ostffyasszonyfa-Uraiújfalu-Nick-Répcelak szakasz ki van táblázva, mivel az említett szakasz a Fertő-tó-Balaton kerékpáros összeköttetés szerves része. Így ami hiányzó szakasznak tudható be kitáblázottság szempontjából, az a Nick – nicki duzzasztómű-Kenyeri-Ostffyasszonyfa közötti szakasz.

Nemzetközi és hazai törzshálózati elemekhez való csatlakozási lehetőségek

A kijelölt útvonal közvetlenül nincs országhatár közelében, így határon átnyúló kapcsolatai csak közvetettek: azaz Sárvár és Celldömölk a Termál kerékpárútnak köszönhetően összeköttetésben áll Bük városával, így Bük-Locsmánd (Lutzmannsburg) reláció is relevánsnak tekinthető (az osztrák hálózatra történő csatlakozást teszi lehetővé az EuroVelo 13 által). Celldömölk, illetve Répcelak, továbbá a két város közötti kerékpárút a Fertő-tó és Balaton közötti kerékpáros gerinchálózat egyik fontos állomásának tekinthető, mely további turisztikai potenciálokat jelenthet a térség számára, Fertőszentmiklós mintegy 25 km-re fekszik. A Fertő-tóhoz való kapcsolódás révén pedig szintén az EV13 (Vasfüggöny kerékpárút) szolgál nemzetközi kapcsolódási pontként.

Közösségi közlekedési kapcsolatok

A tematikus (kör)túra kezdő és végpontja Celldömölk, amely vasúti kapcsolatokkal ellátott. Celldömölk Győrrel, Székesfehérvárral és Zalaegerszeggel áll vasúti összeköttetésben, direkt és intenzív határon átnyúló vasúti kapcsolatok nem jellemzők. Répcelak a Hegyeshalom-Szombathely vasútvonal mentén található, annak egyik megállóhelye, de a Budapest/Győr irányából érkező, és Szombathelyre tartó IC járatok is megállnak a városban. A szerelvényeken jellemzően lehetséges a kerékpárok szállítása.

A tematikus kerékpáros útvonal foglalhatósági szempontú rövid bemutatása

A szálláshelyek minőségét és mennyiségét tekintve az útvonal kezdő és végpontja, azaz Celldömölk megfelelően ellátott. A szállásadók döntő többsége jelenleg is megtalálható különböző foglalási portálokon (pl. booking.com, szallas.hu), így nagy eséllyel nem lenne nehéz integrálni őket egy másik

⁶² <https://merretekerjek.hu/#zoom=8&lat=47.25803&lon=19.37287&scope=varosban> alapján

foglalási rendszerbe. Csomagtranszfer (illetve igény esetén akár „mentési” szolgáltatások rendkívüli helyzet esetén) esetében már nem ennyire egyértelmű a helyzet: taxi és transzferszolgáltatók nehezen elérhetők a városban, illetve a helyi TDM sem nyújt transzferes szolgáltatásokat (viszont a fontosabb transzferszolgáltatókat a honlap nevesíti). Fontos továbbá a Terroir Bike, mint kerékpáros túraszervező bevonása a foglалhatóság érdekében, akik tisztában vannak a helyi adottságokkal, ismerik a helyi szolgáltatókat, illetve ismerik már a célcsoportok egyedi igényeit.

A kerékpárok szervizelésére, javítására jellemzően Celldömölk városában elérhető kerékpárboltokban és szervízpontokon van lehetőség, az útvonalon kihelyezett kerékpáros szerelőállványok jelenleg nem elérhetők. Összesen két, ADFC Bett + Bike minősítéssel rendelkező kerékpáros szolgáltató található meg az útvonalon, mindkettő Celldömölkön található meg: a JUFA Vulkán Thermen Resort, illetve a Vasvirág Hotel.

Az útvonal teljesítése során javasolt vagy Répcelak, vagy a nicki duzzasztógát környékén megpihenni és ebédelni egy könnyedet – a kizárható és foglалható turisztikai ajánlat érdekében a gasztronómiai szolgáltatók bevonása mindenképp szükséges.

Az útvonal tematikája és az útvonal fizikai adottságai gyakorlatilag bármilyen célcsoport elérését biztosíthatja, amely trekking vagy e-bike kerékpárral szeretné a túrát lebonyolítani. Celldömölk esetében egyaránt elmondható, hogy különösen a nyári időszakban családok érkeznek elsősorban, akik a fürdőzés mellett az aktív turisztikai kínálatot is keresik. A kényelmes táv, illetve a tematika miatt e tematikus túra különösen a gyermekes családok számára lehet vonzó alternatíva, vagy a fürdővárosokba érkező aktív szenior korosztály számára kínálhat egy alternatív lehetőséget. A kalandvágó fiatalok számára vonzó alternatíva lehet a kombinált vízi- és kerékpártúra, amely potenciál jelenleg még kiaknázatlan.

A tematikus útvonal fenntartásának kulcsszereplői:

- Terroir Bike
- Ság-hegy Térsége Turisztikai Egyesület
- Kerékpárosbarát szolgáltatók
- Települési önkormányzatok a tematikus útvonal mentén
- Rába vízitúra szolgáltatók
- Répcelak és Nick környéki vendéglátóhelyek
- Sárvár Tourist & TDM Nonprofit Kft.

Javasolt fejlesztések megfogalmazása

- Sokszínű szolgáltatói kör, az útvonal szempontjából a koordináció hiányos – a városok közötti kapcsolatok elmélyítése, a transzferszolgáltatók elérése, érdekelté tévése a kerékpárosok igényeinek kiszolgálására
- Víziturisztikai elemek kombinálása a kerékpártúra során, hop-on hop-off jellegű túra kialakítása. E célból víziturisztikai fejlesztésekre is szükség van.
- Útirányjelző táblák kihelyezése Nick-duzzasztógát-Kenyeri-Ostffyasszonyfa szakaszokon a Bejárható Magyarország arculati elemeihez igazodva.

Ezen fejlesztések által egy – elsősorban aktív kikapcsolódásra vágyó célcsoportnak szánt – víz tematikájú, egy napon belül teljesíthető és más szolgáltatásokkal (elsősorban vízhez kapcsolódó élmények) kiegészíthető kerékpárút kerülhet kialakításra, ami megfelelő felételek biztosításával akár foglalható szolgáltatáscsomagként is megjelenhet Vas megye turisztikai kínálatában. A víz tematika jobb kihasználásához és elmélyítéséhez táblarendszer kidolgozása is javasolt.

Javasolt elnevezés: Kétkeréken tűzön vízen át

Kiemelhető főbb élményelemek: A cím és a két fő motívum (a Vulkán és a Rába) a **természetélmény** mellett a **felfedezést** ígéri és a **tűz és a víz** változatosságát nyújtja.

Többnapos tematikus útvonal

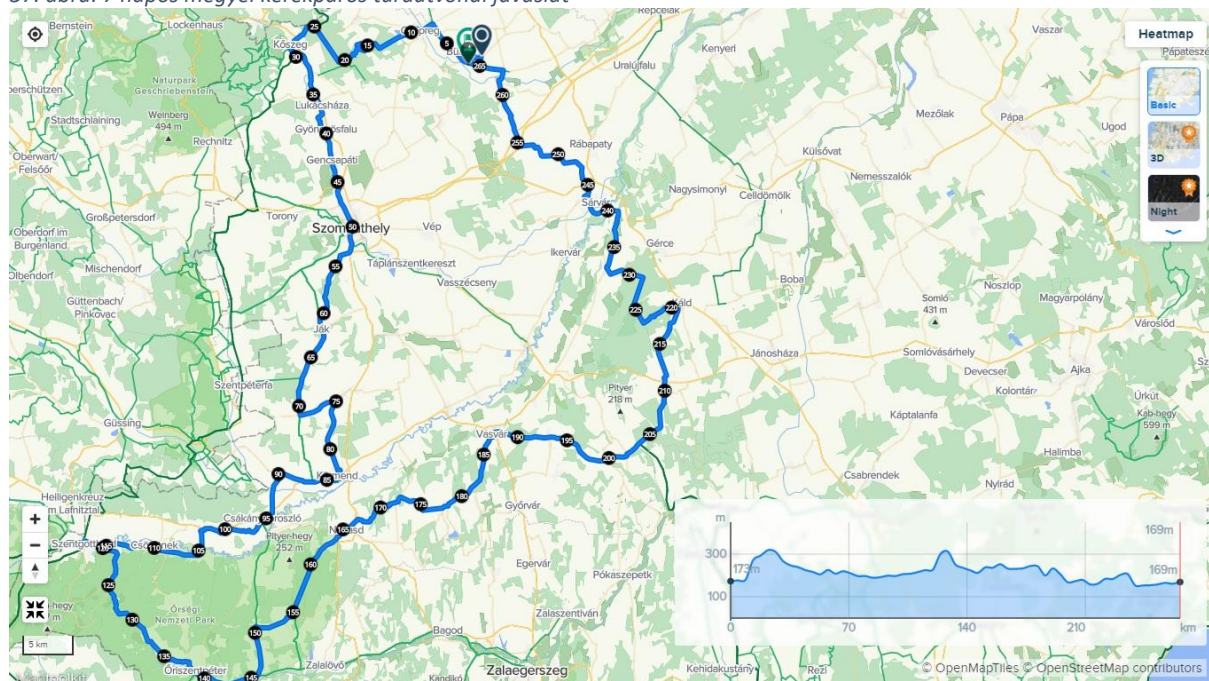
A többnapos kerékpáros útvonal Vas megyén körbe halad és ajánlás szerint 7+1 nap alatt tekerhető körbe rajta a megye és tekinthető meg közben annak számos attrakciója. Tekintetbe véve, hogy megyén belül vannak különbségek a kerékpárutak és egyéb utak színvonalában, a kitáblázottságban, a szolgáltatókkal/szolgáltatásokkal való ellátottságban, így ez az útvonal is elég változatos jelenleg szinte minden szempontból. A cél nyilván az, hogy hosszú távon az útvonal minősége egyenletes legyen.

A több napos útvonal és főbb attrakciói

A megyei tematikus kerékpárút kijelölését alapvetően úgy határoztuk meg, hogy legyenek benne rövidebb, illetve hosszabb napi szakaszok, hogy a kerékpáros túra megtétele fizikailag is könnyedén teljesíthető legyen. A napi szakaszok természetesen tekintettel vannak a már korábban bemutatott tematikus túrákra, az útvonalak csak egyes esetben térnek el (jobb/direktebb összeköttetés elérése érdekében) a korábban bemutatott útvonalak esetében. További célunk volt egy olyan felosztás alkalmazása, amely alkalmassá teszi az egy hetes kerékpáros tematikus útvonalat arra is, hogy aki szeretné, akár fordított irányban is megteheti az útvonalat, illetve arra is lehetőség legyen, hogy akár 2-3 etapban teljesítse a megyei tematikus körtúrát (pl. 2-3 napos etapokban).

A kijelölt megyei tematikus útvonal hossza összesen kb. 265 km-t tesz ki, ami egy hétre lebontva átlagosan napi kb. 38 km kerékpározást jelent (természetesen ennél hosszabb/rövidebb szakaszok is vannak).

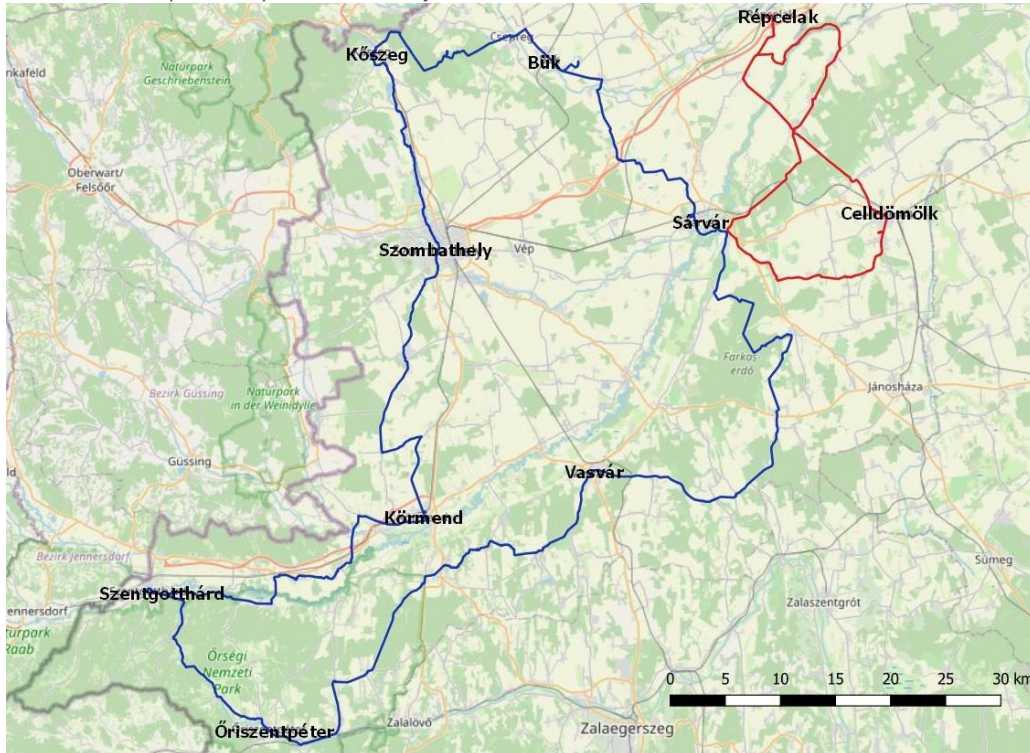
37. ábra: 7 napos megyei kerékpáros túraútvonal javaslat⁶³

⁶³ Forrás: bikemap.net

Ez kiegészül még a +1 napi szakasszal, amelynek teljesítésére több opció is rendelkezésre állhat (igényektől, edzettségi szinttől függően), de a maximális szakaszhossz kerékpáron további kb. 80 km-t jelent.

38. ábra: 7+1 napos kerékpáros körtúra teljes átnézeti útvonala⁶⁴

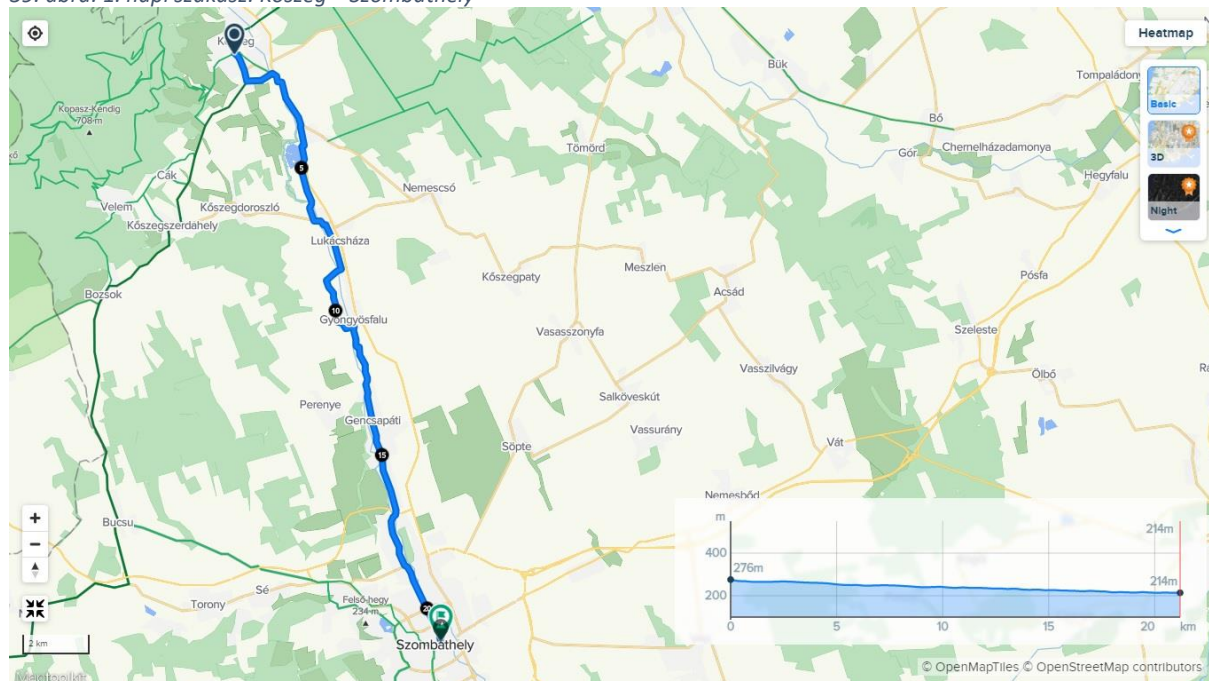
Figyelembe véve az útvonalak tematikáját, illetve a szálláshelyek számát/elérhetőségét, az alábbi napi szakaszokat javasoljuk:

⁶⁴ Forrás: bikemap.net

1. Kőszeg – Szombathely

Az egy hetes tematikus kerékpárút javasolt kezdőpontja Kőszeg városa. Kőszegre mindenkinek érdemes elmenni, mivel az ország egyik legnyugatibb pontján fekvő városka egy igazi kis ékszerdoboz. Az első napi szakasz Kőszeg és Szombathely látnivalóit mutatja be. A napi szakasz hossza mindösszesen kb. 21 km-t tesz ki, azonban egy-egy kitérő meglátogatása esetén kb. 30 km is lehet. Az útvonal, ha közvetlenül nem is, de közvetetten érintheti a Csömötei-hegyet, a 200 éves körtefa mellett elhaladva a Holdfényliget kalandparkot, sőt a lukácsházi/gyöngyösfalusi/gencsapáti pincésort is, ahol egy-egy rendezvény alkalmával a pincék is kinyitnak. Gencsapátit elhagyva az útvonal Szombathely Herény városrészébe érkezik, amelynek legnagyobb kulturális rendezvénye az évenként megrendezésre kerülő Herényi Virágút. A kerékpáros túraútvonal ezután a Kámoni Arborétum mellett halad el, amelynek mintegy 27 hektáros területén közel 3200 fa- és cserjefaj, illetve -fajta él. Az arborétumot követően Szombathely belvárosa tekinthető az útvonal végének, ahol többek között a római kori emlékek (Romkert, ISEUM Savariense), illetve az egyházi emlékek is megtalálhatóak, míg a Fő téren egy kellemes séta segítségével fel lehet fedezni a város építészeti örökségeit is.

39. ábra: 1. napi szakasz: Kőszeg – Szombathely⁶⁵

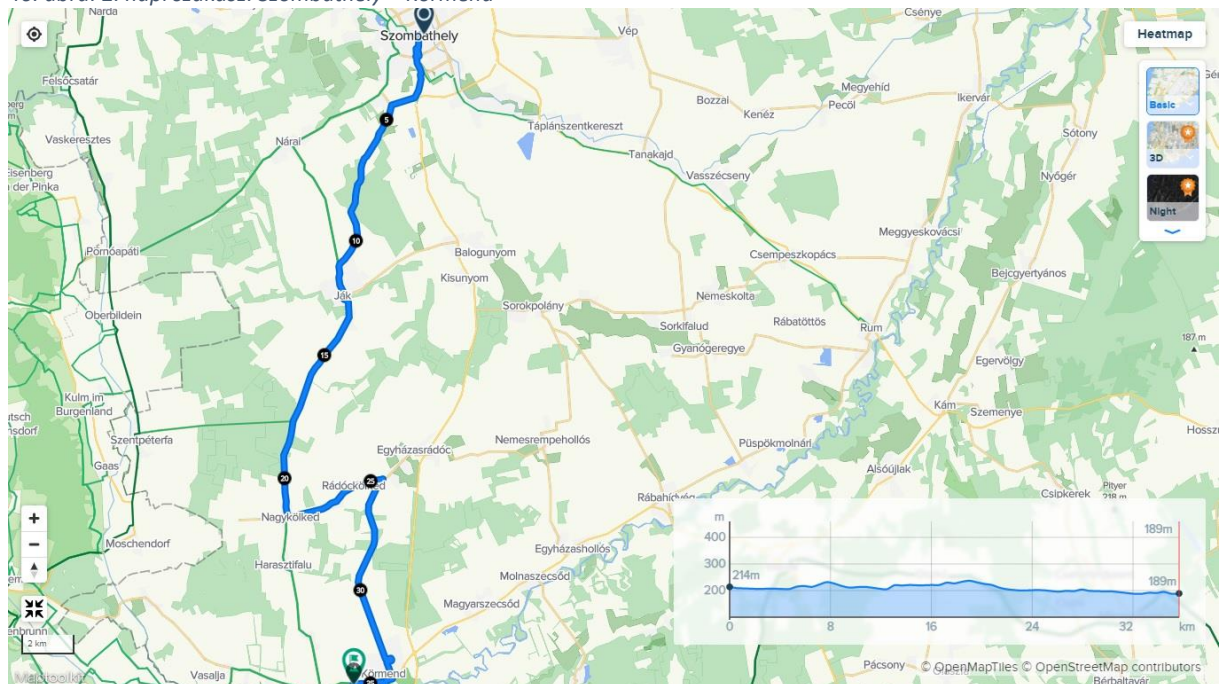

⁶⁵ Forrás: bikemap.net

2. Szombathely – Körmend

Túránk második napján jó tempóban akár 2 óra alatt elérhetünk Szombathelyről Körmendre. A 35,7 km hosszúságú útvonal közel végig sík terepen halad, egyedül Jákon található egy meredekebb emelkedő, amely leküzdése után jutalmul megtekinthetjük a település felújított templomát, a román stílusú építészet kiemelkedő, szimbolikus alkotását.

40. ábra: 2. napi szakasz: Szombathely – Körmend⁶⁶

Jákot elhagyva erdők ölelésében jutunk el Nagykölkedre. Keresztül haladva mindenképp csodáljuk meg az út mentén a település különleges színekben pompázó templomát. Innen Rádóckölked irányába haladjunk tovább Egyházásrádóc felé, ahonnan a már bemutatott Rábamenti kiskör útvonalán tekerjünk célállomásunkig, Körmendig. A Rába folyó két partján fekvő város rengeteg felfedezni valót kínál. Gazdag természeti, kulturális és történelmi öröksége számos látogatót vonz. Éttermei, kávézói, cukrászdái, termálfürdője, és számos Rába menti túralehetőség várja a pihenni vágyókat. Kiemelt műemléke és természetvédelmi területe a jelenleg múzeumként működő Batthyány-kastély, – történelmi, képzőművészeti és cipőtörténeti gyűjteményekkel – valamint annak parkja. A nap zárásaként, ha akinek még van kedve próbálja ki a város határában fekvő termálfürdő nyújtotta kikapcsolódási lehetőségeket is.

Az útvonalra két fejlesztési javaslat határozható meg. Szombathelyről Jákra vezető út kapcsán fontos megemlíteni, hogy a megyeszékhely és az alvótelepülés között nagy a munkába járásból adódó autós forgalom, így a reggeli és a délutáni órákban veszélyesebb az útszakasz a kerékpárosok számára. Ebből kifolyólag javaslatként megfogalmazható, hogy Szombathelyt Balogunyommal összekötő kerékpárút

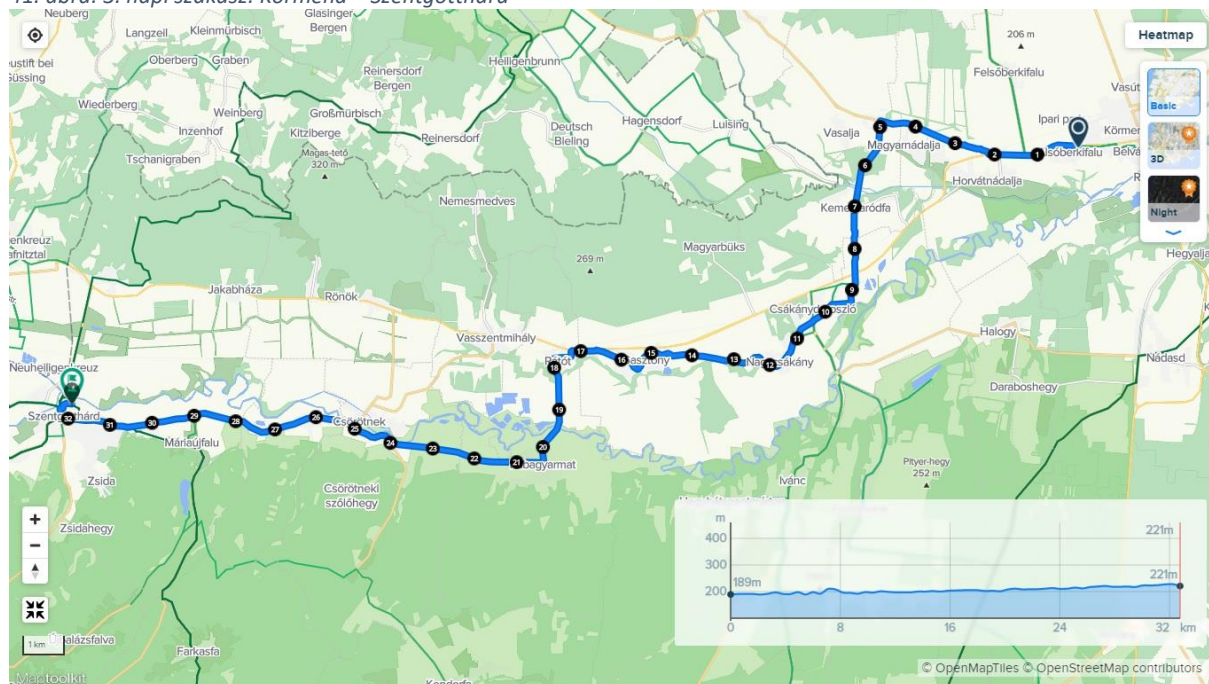
⁶⁶ Forrás: bikemap.net

megépülését követően a túraútvonal ezen szakasza kerüljön át a kialakított és biztonságos kerékpárútra, ami Szombathely Petőfitelepen fog keresztül haladni, majd Balogunyom településen véget érni, ahonnan a községen átvezető 8712-es számú kisforgalmú közúton közelítsük meg Jákot. További javaslat a napszakasz útvonalához kapcsolódóan, hogy annak teljeskörű kitéblázása valósuljon meg a lehető leghamarabb, hogy az erre járó kerékpáros turisták megfelelően kitéblázott úton haladjanak. A www.kenyi.hu adatai alapján a Szombathely-Ják-Rádóckölked-Egyházsrádóc útvonal nem vagy nem megfelelően kitéblázott, így a Bejárható Magyarország arculati elemeinek megfelelő kitéblázás javallott és szükséges.

3. Körmend – Szentgotthárd

Harmadik napi túránk a már bemutatott és ismert Rába völgy mellett egy új tájjal, a Vendvidékkel ismertet meg bennünket. A napi kihívás 32,8 km, amelynek legalacsonyabb pontja 189 m, míg a legmagasabb Szentgotthárdon közelében 230 m.

41. ábra: 3. napi szakasz: Körmend – Szentgotthárd⁶⁷

Körmendet magunk mögött hagyva először Vasalján álljunk meg az itt található Árpád kori templomnál, majd Kemestaródfa felé vegyük az irányt. A településen feltétlenül meg kell tekinteni a Miród-forrást, mint híres Mária kegyhelyet. Innen pár kilométer megtételét követően megérkezünk az Őrség kapujához, Csákánydoroszlóhoz. A településen mindenképp látogassunk el az újonnan létesült Vízi Vándor Természetvédelmi Látogatóközpont és Kenukikötőbe, ami a Rába természeti értékeit

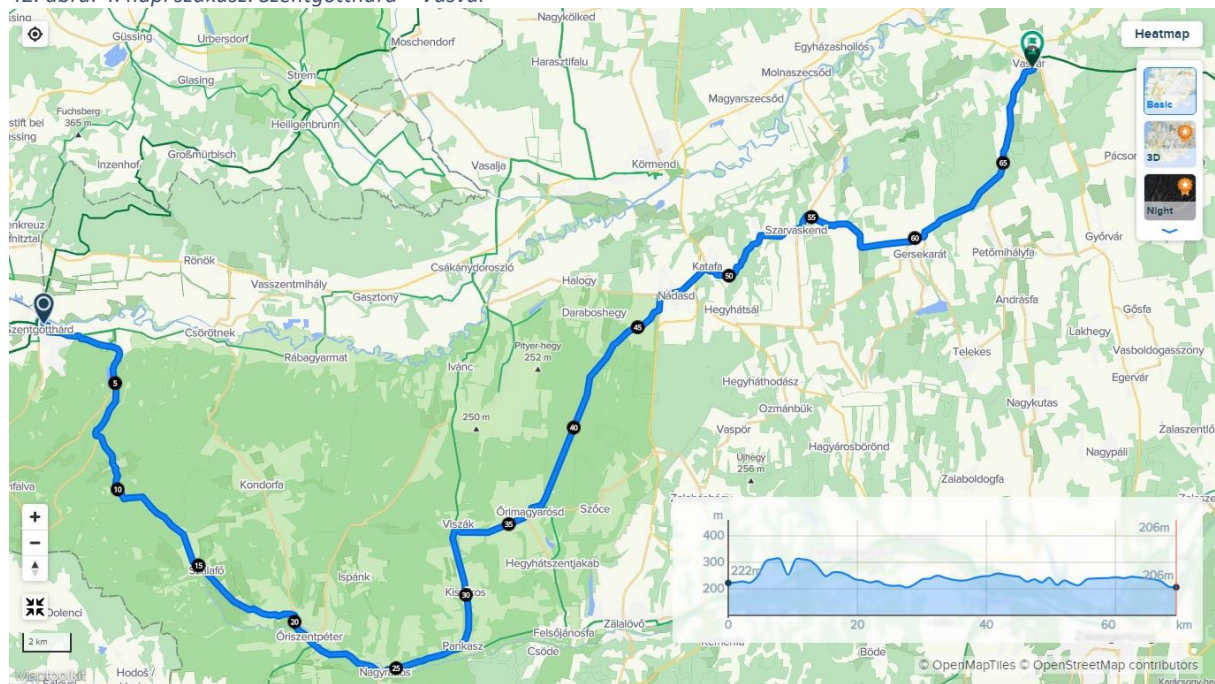
⁶⁷ Forrás: bikemap.net

bemutató kiállításon kívül ajándékbolttal, turisztikai információs ponttal és büfével várja a betérő vendégeket. Amennyiben időnk engedi érdemes kipróbálni egy rövid kenutúrát is. A kerékpáros túraútvonal ezután a községben található várkastély mellett halad el. Túránkat folytatva érintjük Gasztonyt, majd Rátótot, ahol látogassuk meg az impozáns Széll-kastélyt, valamint a település különleges katolikus templomát. Következő megállónk Rábagyarmat. A falu határában folyik a Rába, ami a változatos élővilágával és a táj szépségével csalogatja az ide látogatókat. Csörötnekre érkezve egy rejtett kincsre is bukkanhatunk, mindenképp keressük fel az „Örök Ige” templomát, ami egy különleges, modern egyházművészeti alkotás. Emellett ne hagyjuk ki a nemrég elkészült Ciszter kilátót sem. Az érdekes építmények megismerését követően már csak 7 km választ el a napi szakaszunk végétől. A nap zárásaként érdemes felfedezni a sok érdekességet rejtő Szentgotthárd városát. Többek között látogassunk el a Nagyboldogasszony templomhoz, menjünk be a ciszter kolostorépületbe (a mai városháza), tekintsük meg a magtár-színházat, illetve a Pável Ágoston Helytörténeti és Szlovén Nemzetiségi Múzeumot és ne hagyjuk ki a város főterét sem. Szentgotthárd látnivalói mellett próbáljuk ki a termálfürdő nyújtotta szolgáltatásokat is.

Az útvonalhoz egy javaslatot mindenképp szükséges megfogalmazni. Kemestaródfa és Csákánydoroszló közötti 8-as számú főútvonal mára az M80-as gyorsforgalmi útnak köszönhetően kamionoktól mentesítetté vált, azonban még így is jelentős forgalmat bonyolít le. Mindenképp szükséges egy, az Útügyi műszaki előírásban meghatározottaknak megfelelő átvezető biztosítása a főúton, pl.: az útra merőleges átvezetés legyen, a kerékpárosok számára elegendő várakozóhellyel, DG VIP fóliás veszélyt jelző tábla minimum az átvezetés előtt 150 m-re sárga villogóval, vagy LED-es jelzésképű „Kerékpárosok” veszélyt jelző tábla, sebességcsökkentő bordák kihelyezése stb.

4. Szentgotthárd – Vasvár

A 4. napon elérkezünk túránk leghosszabb (69,4 km) és legnehezebb szakaszához. A napi szakasz megtételéhez korai indulást javaslunk, mivel az útvonal során nem csak annak hosszúságával, hanem a domborzati viszonyaival is meg kell küzdenünk. Szentgotthárdól Vasvárig végig az EV 14 kitáblázott útvonalán haladunk.

42. ábra: 4. napi szakasz: Szentgotthárd – Vasvár⁶⁸

A tegnapi megállónkról, Szentgotthádról indulunk tovább, első javasolt állomás a festői szépségű Hársas-tó lesz, ahol rövid túrát tehetünk a tó körül, energiát gyűjtve az első jelentősebb emelkedő megtételére. Az útvonal első szakasza az Őrségen vezet keresztül, így a táj szépsége kárpótól a nehéz útvonal miatt. Az emelkedőt követően begurulunk Farkasfára, a lejtő segítségével szerezzünk lendületet a következő emelkedő leküzdéséhez. Erre történő feltekerést követően már barátságosabb emelkedők és lejtők várnak ránk a túra hátralévő részében. Innen begurulunk az Őrség talán legépebben megőrzött falujába. Szalafőn látogassuk meg a Pityerszeri Népi Műemlékegyüttest. A múltidézés követően haladunk tovább szerről szerre Őriszentpéter felé. A kis településen csodáljuk meg annak kiemelt műemlékeit, az Árpád-kori templomot és a középkori téglaegetőt, de akár több tanösvényt is bejárhatunk. Kisgyermekes családok számára javasoljuk a túra megszakítását, a város felfedezését másnapi tovább indulással. Amennyiben még hosszabb időt szeretnénk kerékpározással tölteni, javasoljuk a már említett 6 db őrségi kör felfedezését egy több napot felölelő csillagtúra keretén belül. Őriszentpétert elhagyva érkezünk meg Nagyrákosra (zsupfedeles tájház), majd Pankaszon (néprajzi gyűjtemény, szoknyás harangláb) és Kistrákoson át jutunk el Őrimagyarósdra. Később mindenképp térjünk ide vissza és fedezzük fel a környéket, látogassuk meg a Szaknyérben található Vadregényes boltot, a Vadása-tavat, az egyedülálló Szőcei tőzegmohás lápot és járjuk végig az itt található tanösvényeket. Nádasdig élvezzük az őrségi táj nyújtotta élményeket. A községbe érkezve látogassuk meg a 11. századi erődített kerektemplom (rotunda) rekonstrukcióját. Következő megállónk a szarvaskendi szőlőhegy, amelynek felfedezése során tekintünk meg a Sibrik-kastélyt és annak kertjét, majd kerekesszék végig a települést az EuroVelo 14 hivatalos nyomvonalán. Döbörhegyen egy kis kitérőt tehetünk és nézzük meg a Gyertyánoshegyen és az Öreghegyen található préházakat.

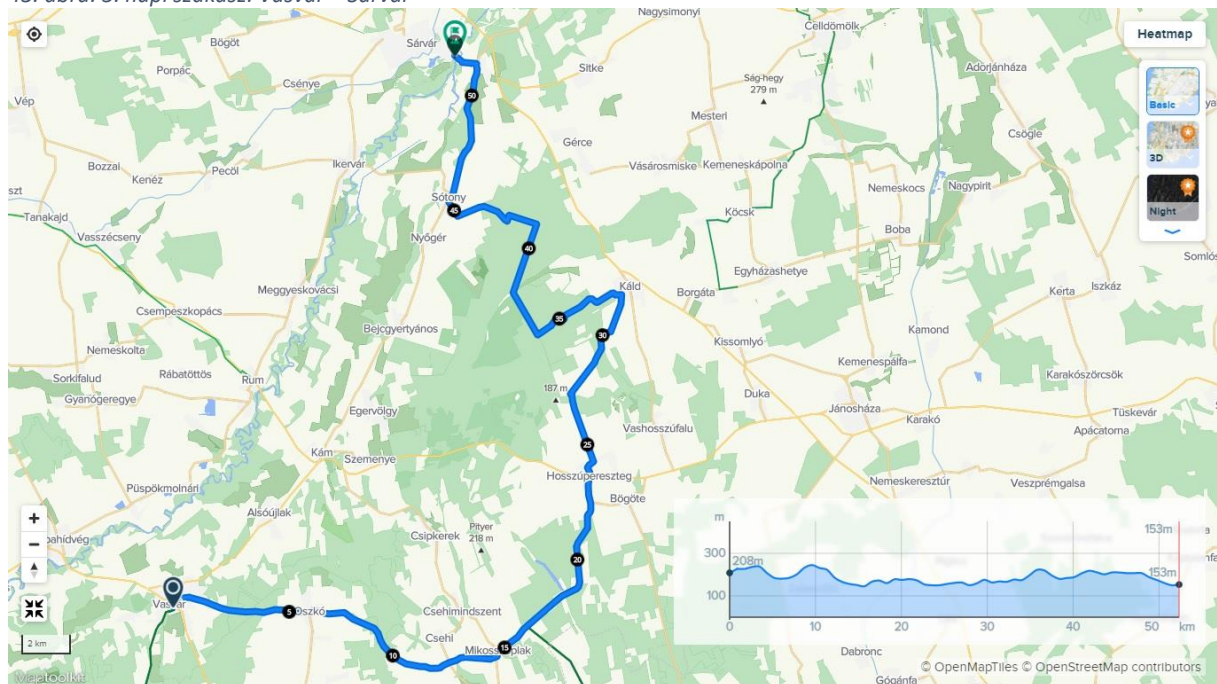
⁶⁸ Forrás: bikemap.net

Az úticélunk végéig már csak 12 km-t kell letekeríteni, ennek megtételét követően érünk Vasvárra, ahol Szentkútfürdő kínálta kikapcsolódási lehetőséget ajánljuk a megfáradt túrázóknak.

5. Vasvár – Sárvár

A Vasvár és Sárvár közötti útvonal mind közül az egyik legérdekesebb napi szakasz, már csak abból fakadóan is, hogy domborzati adottságait tekintve ez az útvonal tűnik talán a legsokszínűbbnek, E-bike használata pedig javasolt (bár leküzdhetetlen emelkedőkkel nem tarkított az útvonal). Vasvár emlékekkel teli szép belvárosát az útvonal az EuroVelo 14 útvonalán hagyja el, majd a Vasi-Hegyhát szőlőhegyi tájait követve éri el Mikosszéplak települését. Innen az útvonal alacsony forgalmú közút nyomvonalán közelíti meg a Szajki tavakat, Hosszúpereszteg és Káld településeit, majd pedig a csodálatos Farkas-erdőn keresztül éri el Sárvár városát. Kitáblázottság szempontjából elmondható, hogy az EuroVelo 14 teljes szakasza jól beazonosítható módon került kitáblázásra, azonban az útvonal többi szakasza esetében nincs útirányjelző tábla. A kijelölt napi szakasz hossza összesen kb. 52 km-t tesz ki.

43. ábra: 5. napi szakasz: Vasvár – Sárvár⁶⁹

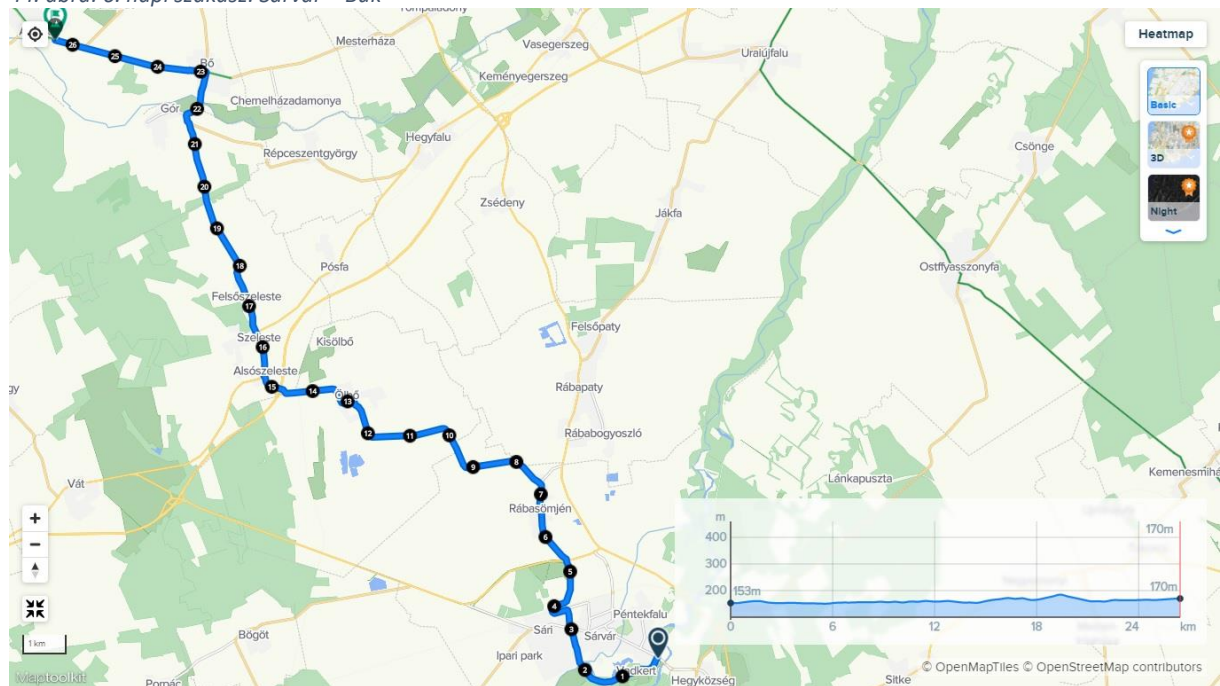

⁶⁹ Forrás: bikemap.net

6. Sárvár – Bük

Az útvonal hossza összesen kb. 26 km, amely Celldömölk és Sárvár között ugyanazon a nyomvonalon halad, mint az előző napi szakasz. Így viszonylag „újat” mutatni a napi szakasz Sárvár és Bük között tud. A kijelölt tematikus útvonal a már meglévő Celldömölk-Lutzmannsburg (Locsmánd) 70 km-es összeköttetés érdekében kialakított Termál kerékpárúton alapszik. Sárvár és Bük közötti útvonal Sárvár közkedvelt rekreációs városrésze mentén halad el, majd hagyja el a várost Rábasömjén felé, majd onnan északnyugati irányultságban halad Ölbő és Szeleste felé. Szeleste esetében az útvonal elhalad az arborétum mellett, amely egy országosan védett kategóriájú park, több mint 500 féle növénykülönlegesség található benne. Az park ölelésében található egy 150 éves múltra visszatekintő Festetich-kastély is. A tematikus útvonal aztán Gőr és Bő érintésével éri el Bükfürdőt, így összekötve a két Vas megyei fürdővárost. Az útvonal célja a termál- és élményfürdők, illetve a térség látnivalóinak felfedezése, mégpedig aktív módon, kerékpárral.

44. ábra: 6. napi szakasz: Sárvár – Bük⁷⁰

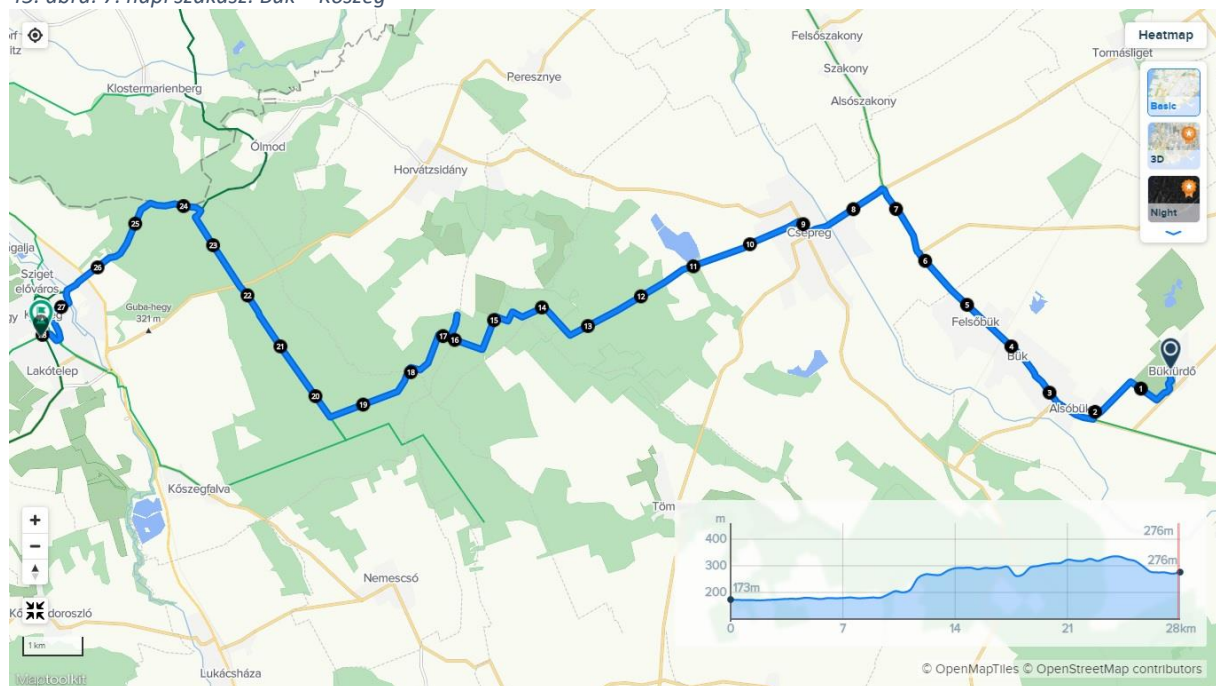

⁷⁰ Forrás: bikemap.net

7. Bük – Kőszeg

A két város közötti útvonal kiindulópontja Bükfürdőnek a központjából indul, majd pedig Csepreg belvárosán keresztül a Bene-hegyi tó mentén a Szent Orbán kápolnához ér ki. Innen az erdei út segítségével a Péruska Mária Kápolnához érünk el, majd azt követően Ólmod felé, az Ólmodi-erdőhöz halad az út. Innentől az útvonal a Vasfüggöny kerékpárút, azaz az Iron Curtain Trail EuroVelo 13-as nemzetközi úthálózat kijelölt útvonalát követve éri el Kőszeg belvárosát, ahol Kőszeg város felfedezése elkezdődhet. Az útvonal összesen kb. 28 km-t tesz ki. Jelentősnek tekinthető szintkülönbség az útvonal esetében 2 esetben realizálódik, így e-bike használata e két nagyobb szintkülönbség leküzdése érdekében ajánlott. A napi szakasz kivételesen szép, jellemzően erdei tájakon vezet át, maga az útvonal egy elég erős természetközeli élményt ad, érdekes és gyönyörű erdei környezetet érint, így egyfajta „egyesülés a természettel” típusú élményt nyújt. Mindemellett spirituális feltöltődést is adhat, hiszen számos kápolnát, szakrális helyszínt érint az útvonal. Kőszeg pedig történelmi belvárosának és festői környezetének köszönhetően mindenképp egyedi élményt tud biztosítani a kirándulók részére.

45. ábra: 7. napi szakasz: Bük – Kőszeg⁷¹

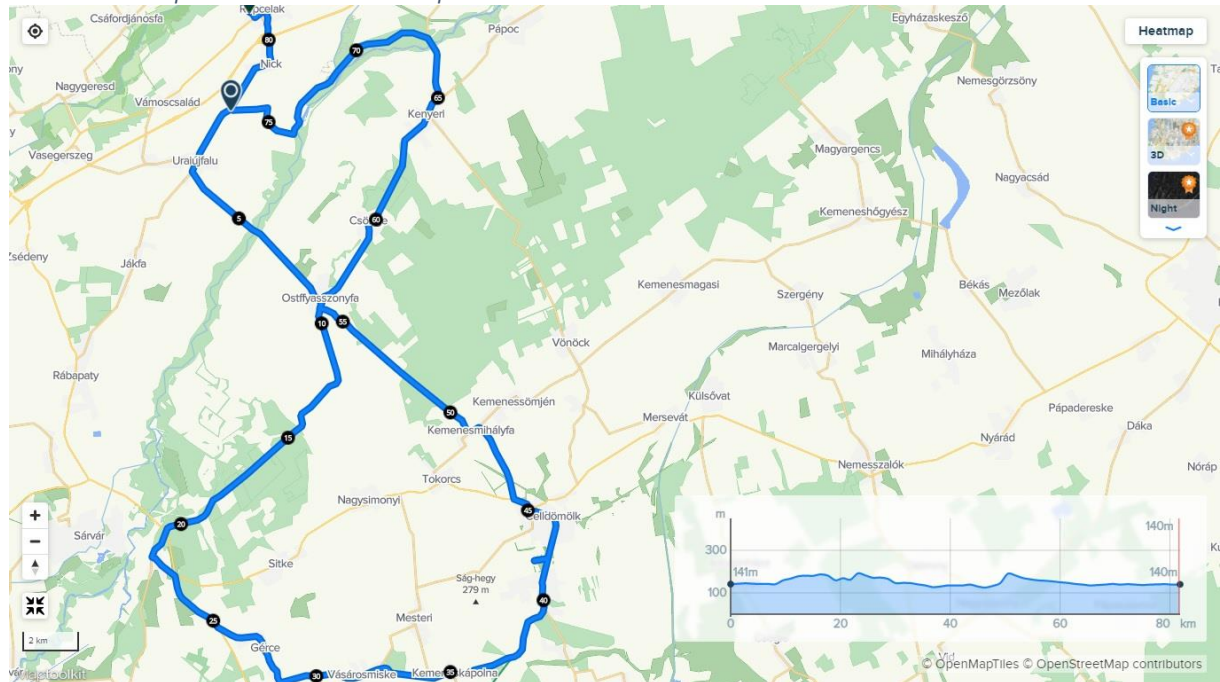

⁷¹ Forrás: bikemap.net

7+1. Celldömölk-Répcelak

A Sárvárról kiinduló, Celldömölk és Répcelak térségét feltáró napi szakasz felfedezése mindenképp javasolt, azonban a hosszú, egy hetes kínálatban mintegy kitérőként szerepel, 8. sz. napi szakaszként definiálva, ugyanis Répcelak és a nicki duzzasztómű térségének, illetve a Celldömölk / Ság-hegy környékének bemutatása ez esetben egy Sárvárról induló, és ott véget érő túrával lehetséges.

46. ábra: 7+1. napi szakasz: Celldömölk – Répcelak⁷²

Tekintve, hogy a kijelölt útvonal hosszú (81 km), három különböző opció közül is választhatnak a látogatók, attól függően, hogy milyen hosszúságú túrára vágnak. Azt, hogy ki, melyik távot szeretné megtenni, a kerékpáros turisták döntésére (igényeire) bízunk. Az útvonal teljesítésének 3 lehetséges változata:

1. Sárvári indulással a 84-es főút nyomvonalát vezető kerékpárúton haladunk, majd Gérce belterülete felé fordulunk, ahol alacsony forgalmú közutakon érünk el a celldömölki Vulkan fürdőhöz. Út közben még két települést érintünk, Vásárosmiskét és Kemeneskápolnát, de egy kisebb kitérő segítségével akár Mesteri településébe is ellátogathatunk, ahol szintén egy gyógyvizes fürdő található meg. Celldömölkön a Vulkan fürdőt és a Kemenes vulkánparkkal is megismerkedhetünk, majd pedig az útvonalat folytathatjuk Ostffyasszonyfa felé, ahonnan Délnyugat felé véve az irányt ismét Sárvár városáig juthatunk el. (Ez az út Nicket és Répcelakot így nem érinti, nem adja meg azt a Rába élményt, mint a hosszabb útvonal.)
2. Sárvári indulással északkelet felé vesszük az irányt, és Ostffyasszonyfa felé indulunk, ahonnan észak felé tovább vezet az utunk Répcelak felé. A legkisebb kiterjedésű vasi város felfedezését

⁷² Forrás: bikemap.net

követően a nicki duzzasztómű környékét lehet felfedezni, majd a töltésen haladva elérhetjük Kenyeri, majd újra Ostffyasszonyfa településeit. Innen alacsony forgalmú közút segítségével érjük el Celldömölk térségét. Mivel ez a táv közel 60 km, javasolt innen kerékpárszállításra alkalmas vonattal visszatérni Sárvárra.

3. Az egész útvonal megtétele kerékpárral, ami kb. 82 km-es távot jelent. Természetesen ennek megtételére is két lehetőség van, hiszen Sárvárról akár Répcelak felé is el lehet indulni, akár Celldömölk felé, a döntés teljes mértékben a turistára van bízva.

A tematikus útvonal témája

Az útvonal témája nem határozható meg egyértelműen. Ez arra a problémára vezethető vissza, ami már a bevezető részben is előkerült; hogy ami az előnye, márkázás szempontból az a hátránya a megyének: a változatosság. Nehéz megfogni és egy gondolatmenetre felfűzni az egész kínálatot. Mivel a megyei brand, amihez igazítani kellene ezt a kerékpáros útvonalat is még nem áll rendelkezésre, ezért néhány lehetséges irányvonalat vázolunk fel, amelyek közül ki lehet választani a megfelelőt, illetve részben kombinálni is lehet őket.

A két fő elem, ami végig kíséri utunkat ezen a bringatórán, az a természet és a kultúra, ebből következően a lehetséges irányvonalak:

- Természet témájú útvonal: akár a „Természetesen Sárvár” mintájára „**Természetesen** Vas megye” (bár hasonló már létezik) elnevezéssel, vagy akár a büki Toboz Ottó megyei szintű továbbvitelével elsősorban a természeti értékekre való koncentrációval és az ebből adódó lehetőségek kihasználásával. Természetesen ez esetben is ajánljuk a kulturális értékeket is az út mentén.
- Kulturális témájú, akár spiritualitásra építő tematika, az **elmélyülés** élmény kidomborításával, amely lehetőséget teremt a lelassulásra, az elmerülésre a kulturális értékek és akár önmagunk megismerésében. Itt is kiválóan integrálhatók a természeti értékek a kulturális attrakciók mellé.
- **Kalandozás** Vas megyében: A story telling és a játékosítás lehetőségeit kiaknázva egy naponta is értelmezhető, de összekapcsolódó és a folytatásra ösztönző „kaland” kidolgozásával az útvonalra plusz élményt adhatunk a látogatóknak, valamint elmélyíthetjük a tudásukat az útközben látott értékekről. Ez a megoldás önmagában is egy plusz vonzerő lehet, valamint növelheti azok számát, akik a teljes kört végig tekerik. Ez a megoldás egyébként bármelyik tematikával kombinálható, a történet alaptémája fontos, hogy illeszkedjen Vas megye brandjéhez.

Meglévő brand, azokhoz való csatlakozási lehetőségek

Mint az már az előzőekből kiderült a megyében több kisebb brand is létezik, de kialakult megyei brand, amihez ennek az útnak illeszkednie kellene, egyelőre nem létezik. A megyei turizmus fontos elemeit a bevezető részben bemutattuk, így itt csak arra hívnánk fel a figyelmet, hogy ennek az útvonalnak a

kialakításakor mindenképpen meg kell teremteni az összhangot az addigra már remélhetőleg kialakított megyei branddal.⁷³

Az útvonal kitáblázottsága

Az útvonal nagy része valamilyen formában ki van táblázva, de különböző kerékpárutak részeként, így egy folyamatos, egységes és egyrételmű kijelölésre feltétlenül szükség van a jövőben, ha ezt a túrát széles körben kínálni szeretné a megye a nagyközönség számára.

Nemzetközi és hazai törzshálózati elemekhez való csatlakozási lehetőségek

Mivel az út a megye egészét érinti, így a megyei szintű kapcsolatok a jellemzőek rá, e terén pedig nem állunk rosszul: a megyét 3 olyan kerékpárút foglalja keretbe hozzávetőlegesen háromszög formát kiadva, melyek nemzetközi jelentőségű utak, kettő közülük az EuroVelo hálózat része. A EuroVelo 13, vagyis a Vasfüggöny kerékpárút, 20 országon halad keresztül észak-déli irányban és végighalad Vas megye nyugati felén hol az osztrák, hol a magyar oldalon haladva. Az EuroVelo 14, a Közép-Európa vizei útvonal, amely Ausztriát és Magyarországot köti össze, a megye déli részén halad el és Zell am See-től a Balaton érintésével egészen Velencéig tekerhetnek rajta a kerékpárosok. A harmadik nagy útvonal pedig a Fertőd-Keszthely összekötés, ami a megye keleti felét érinti és a két nagy, kerékpározás szempontjából igencsak kedvelt, tavunkat köti össze, ami nemcsak magyar, hanem nemzetközi kitekintésben is érdekes lehetőséget teremt. Az út mindháromhoz teremt kapcsolódást, jellemzően halad is rajtuk hosszabb-rövidebb szakaszon. Fontos azonban e mellett, hogy a megye a lehető leginkább kapcsolódjon az osztrák és szlovén kedvelt kerékpáros útvonalakhoz, így fontos hangsúlyozni a Paradiesroute-val a Raabtaal Radweg-gel való kapcsolatok fontosságát is, valamint a most fejlesztés alatt lévő MTB-os útvonalak kapcsolódását, ahol az osztrák fejlesztések előre haladásával cél lenne a magyar oldali vitás kérdések rendezése és a kapcsolódás mielőbbi megteremtése. Ezen útvonalakhoz átkötésekkel tud csatlakozni ez a tervezett kerékpártúraútvonal.

Közösségi közlekedési kapcsolatok

Általánosságban elmondható, hogy ugyan már vannak jó példák, de a megyében a vasúti közlekedésen kívül nem szállíthatóak más járművön, tehát a helyijáratos vagy távolsági buszjáratokon kerékpárok. A vasúti csomópontokban általában és Kőszeg – Szombathely között is megoldott a kerékpárok vasúti szállítása, de van 1-2 hely, ahol jelenleg még nem, vagy csak ritkán jár kerékpárszállításra alkalmas vasúti kocsi. Cél, hogy ebben fejlődjön a megye, méghozzá nem is feltétlenül elrugaszkodott, mivel országos szintű törekvés is van arra, hogy a kerékpárok szállítása jobban megoldott legyen a közösségi közlekedésben. Cél lehet továbbá egy megyei szintű kerékpáros kölcsönzési rendszer kiépítése is (akár a Paradiesroute mintájára).

⁷³ Tekintetbe véve, hogy az útvonal ugyan bejárható, de egységes táblázás és jelölés, néhány helyen egyéb beavatkozás hiányában még nem egy jó minőségű egybefüggő kerékpáros útvonal, így számolni kell azzal, hogy a kialakítása időt fog igénybe venni, ami alatt pedig remélhetőleg jobb alapok lesznek a tematizálás alátámasztására.

A tematikus kerékpáros útvonal foglalkozási szempontú rövid bemutatása

Kerékpárszervízek csak a nagyobb központokban, városokban érhetőek el, ami szintén nem elhanyagolható kérdés a kerékpáros turizmus tekintetében. Ennek pótlására érdemes kihelyezni kerékpáros szervízállványokat az útvonalak mentén.

Étterem és szálláshely a legtöbb esetben elérhető kerékpározható távolságban (noha vannak olyan részei a megyében, ahol ezen szolgáltatások bővítése is ésszerű lenne). A szervizelési és kölcsönzési rendszerről már esett szó. Attrakciókból és látnivalókból pedig nincs hiány. A legnagyobb hiányosság a kerékpárosbarát szemléletben (bár ez már fejlődésnek indult és más magyarországi térségekhez képest nem állunk rosszul), valamint a csomagtranszfer szolgáltatás elérhetőségében mutatkozik, illetve igény vagy rendkívüli helyzet esetén akár „mentési” szolgáltatások esetében. Ezek fejlesztése szintén teljes megyét érintő cél kell, hogy legyen.

Javasolt fejlesztések megfogalmazása

- **Egységes márka kiépítése**, marketingtevékenység fejlesztése: Építve hazai és nemzetközi jó gyakorlatokra, a megyei többnapos útvonal témája, márkája egységes szín és formavilágú vizuális megjelenésre alapuló, egymást erősítő marketing eszközökkel teremthető meg. Ilyenek lehetnek:
 - Bejárást segítő térkép, on- és offline formában,
 - Útjelző és információs táblák, pihenőhelyek és szervízpontok vizuális megoldásai, kialakítása (lásd a továbbiakban),
 - Útleveél / pecsétgyűjtő rendszer, amely éves promóciós kampány és rendezvénynaptár alapja is egyben, a szolgáltatók aktív bevonásával. Applikáció formában monitoring és természetközeli látogatóvezetési célokra is alkalmas, és a közösségi médiában hatékonyan terjeszthető – a ThreeT Interreg Europe projektben azonosított, a lengyel Kujawsko-Pomorskie régió jó gyakorlata alapján:

- **Egységes táblázás:** A „Bejárható Magyarország” arculati és kitáblázási ajánlásoknak megfelelően javasolt kitáblázni a 7 + 1 napos Vas megyei útvonalat. Ennek nagy része már

kitáblázott kerékpáros útvonal, ezeken a szakaszokon a meglévő oszlopok használhatóak az új táblák elhelyezésére.

- **Tematikát, márkát közvetítő kiegészítő elemek** elhelyezése: Az Amazon of Europe (AoE) tematikus kerékpárút márkázásának (és egyben látogató-menedzsment rendszerének) kulcselemei a pihenőpontok és a napi szakasz végpontok (mintegy 50 helyszínen az 1200 km hosszú AoE útvonalon). Javasolt a megyei kerékpáros márka természetbarát jellegét napi szakaszonként 1-2 pihenőhely elhelyezésével és kialakításával is erősíteni. Ez a pihenőhely környezetében a helyi hagyományos építészeti formanyelvnek megfelelő műszaki megoldásokkal illetve a biodiverzitást erősítő, ún. regeneratív kertészeti módszerekkel egyedi módon megtehető:
 - A pihenőhely a vasi tájban a természettel régóta együttélő ember hagyományos építőanyagait (fa, téglá, zsúp, cserép, akár vályog az esővédett belső felületeken), a népi építészet egy-két jellegzetes megoldását (ácsmunka, faragás) alkalmazza.
 - A pihenőhely közvetlen környezetében őshonos fajtákon alapuló és regeneratív szigetként működő élőhely kialakítása, a konkrét helyi adottságoknak megfelelően. A jól tervezett társítás a természetre hagyja a szezonális kertészeti fenntartási munkákat, különböző növényeket és állatokat illesztve minden szerephez. Települési vagy rurális környezetben más-más társulások életképesek, ezeket mindig az adott helyszín környezeti viszonyaihoz kell igazítani. A tervezési munkában javasolt támaszkodni az élőhely-rehabilitációban jártas Órségi Nemzeti Park tudására. A pihenőhely információs tábláján az adott élőhelyen megjelenő, ott otthonra lelő növény- és állat fajták, illetve együttélésük rövid bemutatása szemléletformáló is egyben.

47. ábra: Almafa és barátai: Egy öreg almafa körüli fentartható társítás ribizlivel, édesköménnyel, mentával és nadálytővel ⁷⁴

⁷⁴ TOBY HEMENWAY: GAIA KERTJE, 2016

- Szükséges néhány helyen az **útvonal biztonságosabbá** tétele – lásd a fenti napi szakaszleírásokat
- **Kerékpáros szervízoszlopok elhelyezése** (legalább 1 / napi szakasz): Javasolt városi környezetben, akár a pihenőhelyeken, vagy településközpontokban, vasútállomások közelében az útvonal mentén. Ezeket a megyei kerékpáros márka színvilágával és logójával javasolt ellátni (ezt több gyártó vállalja), helyüket pedig az útvonal on- és offline információs anyagaiban megjeleníteni, erősítve a biztonságosan bejárható útvonal imázsát. Települési környezetben javasolt e-bike töltésre alkalmas szervízoszlopok telepítése, a népszerű európai desztinációk gyakorlatának megfelelően.

48. ábra: Muraszombati gyártmányú MANTIS szerelőállványok, jobb oldalon e-bike töltővel⁷⁵

- **Megyei szintű kerékpárkölcsonzési rendszer kiépítése:** A rendszer kiépítése megalapozó megvalósíthatósági vizsgálatot és ezt követő participatív tervezést igényel, különös tekintettel a szervezeti keretekre és a pénzügyi fenntarthatóságra. Alapvetően 3 modell megfontolása javasolt:
 - Agglomerációs ill. térségi szinten működő meglévő piaci alapon működő rendszer adaptálása, ill. franchise átvétele (a Fertő tó mentén és számos osztrák városban működő Nextbike rendszer)
 - A burgenlandi Paradiesenroute jó gyakorlat keretében megvalósított, a szolgáltatók erőforrásaira alapuló rendszer
 - A kelet-stájer Weiz város által megvalósított Weizbike várostérségi rendszerhez hasonló modell, ami egyszerű és hatékony műszaki megoldásokkal, saját fejlesztésű informatikai és outsource-olt karbantartási rendszerrel működik, e-bike és cargo bike kölcsönzést is integrál. Egy ilyen

⁷⁵ Forrás: www.facebook.com/MantisBikeTools

rendszerbe az érintett települések önkormányzatait, és egyéb állami szereplőket – GYSEV, Nemzeti Park Igazgatóság lenne érdemes bevonni.

49. ábra: WeizBike dokkoló állomás⁷⁶

- Csomagtranszfer megyei szintű koordinációjának kiépítése: annak érdekében, hogy foglalható többnapos ajánlat álljon rendelkezésre, a túra során szükséges megoldani a csomagok szállítását. Ehhez kell elvállalnia annak a szervezetnek, amelynél a túrát foglalni lehet, a csomagok továbbításának megszervezését megyei szinten. A csomagtranszfer felveti a zöld közlekedés kérdését, tekintetbe véve, hogy a szállításkor a kerékpárral megtett út kétszeresét teszi meg egy jármű a csomagok szállításának érdekében. Ezért támogatott a transzfer során is a zöld közlekedés (ld. elektromos járművek) alkalmazása.
- Későbbiekben foglalhatóság/foglalási rendszer kidolgozása/kialakítása: a foglalhatóság egyrészt növelheti a népszerűséget és elérhetőséget, másrészt gazdaságilag is kedvező az adott térség számára. A turisztikai szolgáltatáscsomagok nyújtásának jelenleg európai szinten erősen szabályozott keretei vannak, amely megnehezíti ennek a lehetőségnek a kiaknázását. A már idézett Nemzeti Aktív Turisztikai Stratégia 2030 célként fogalmazza meg a hazai szabályozási rendszer ez irányú felülvizsgálatát.

Ezen fejlesztések által egy olyan többnapos kínálat jöhet létre a megyében, amely képes felvenni a versenyt a szomszédos országok nyújtotta hasonló lehetőségekkel. Az összes tanulmányban felsorolt fejlesztés ahhoz járul hozzá, hogy Vas megye egy erős kerékpáros régióvá válhasson, hiszen adottságai kétségkívül megvannak ehhez, az adottságokból adódó előnyök kihasználása azonban még várta magára.

Javasolt elnevezés: *Természetesen Vas megye VAGY Kalandozás Vas megyében (két keréken)*

Kiemelhető főbb élményelemek: A felvázolt 3 lehetséges tematika mentén:

- Természet: a „Természetesen Sárvár” mintájára „Természetesen Vas megye” elsősorban a **természeti** értékekre való koncentrációval;
- **Kulturális témájú**, akár spiritualitásra építő tematika, az **elmélyülés** élmény kidomborításával;

⁷⁶ Forrás: www.weiz.at/weizbike

- vagy **Kalandozás** Vas megyében: a story telling és a játékosítás lehetőségeit kiaknázva egy naponta is értelmezhető, de összekapcsolódó és a folytatásra ösztönző „kaland” kidolgozásával az útvonalra plusz élményt adhatunk a látogatóknak.

Összességében az út mindhárom tematika mentén olyan **komplex élményt** adhat, amely tematikus útba fűzi fel a **felfedezés, feltöltődés, elmélyülés** elemeit egy változatos ritmusban, és biztosan jól tud támogatni egy természetközeli, sokszínű megyei brandet a jövőben.

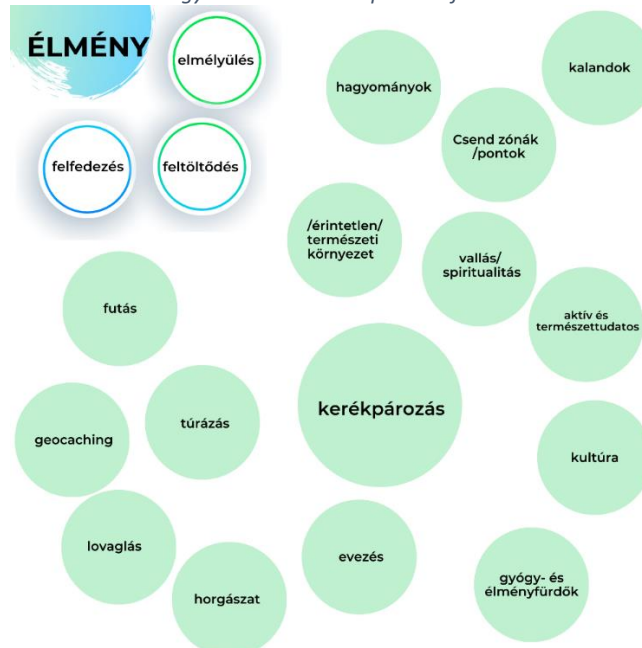
Vezetői Összefoglaló

Vas megye Magyarország nyugati felén, az osztrák és a szlovén határ szomszédságában helyezkedik el. Ebből következően nem csak a belföldi turizmus a meghatározó, hanem a két szomszédos országból érkező látogatókra is lehet, sőt kell is építeni. Ahhoz, hogy Vas megye fel tudja venni a versenyt a szomszédos régiókkal, egyértelmű irányvonalakra és egyirányba mutató fejlesztési és marketing munkára van szükség rövid-, közép- és hosszútávon egyaránt.

Vas megye turizmusának meghatározó eleme a két fürdő, Sárvár és Bükfürdő. Ez a két legtöbbször látogatott turisztikai helyszín a megyében. Ezekon kívül a térségben az attrakciók és szolgáltatók rendkívül változatosak és inkább elaprózottan vannak jelen, többféle turisztikai szegmensre (kulturális turizmus, aktív turizmus, természetközeli turizmus stb.) tagolódva, de leginkább ezek együttese adja azt az egyedi élményt, amelyet az ide látogatók megélhetnek. Ebből az összetettségből alakult ki a megye turisztikai szereplőinek több mint egy évtizede tartó dilemmája, hogy mi legyen az az elem, amire a térség turizmusa jól felépíthető és amely által a térség jól pozícionálható. Ennek a problémának a lezáratlansága adja azt a tényt, hogy Vas megyének jelenleg még nincs egységes turisztikai brandje és világosan kijelölt turisztikai irányvonala, amihez jelen munkafolyamat során kapcsolódni lehetne. Az irányok jelen munkával párhuzamosan, de attól lemaradva fejlődnek, így csak az elemek egy részét ismerjük, a teljes kidolgozott irányvonalat nem. Ez nehezíti a tematizálás megfelelő kialakítását, elsősorban a több napos túraútvonal szempontjából, és szükségessé teheti a későbbiekben annak illesztését.

A jelenleg turisztikai szempontból fontosnak tarott elemeket a következő ábra mutatja be. Az ábra buborékos jellege azt is szimbolizálja, hogy az alkotórészek még nincsenek felfűzve egy adott gondolatmenet mentén.

50. ábra: Vas megye turisztikai szempontból fontos elemei⁷⁷

⁷⁷ Forrás: saját szerkesztés

Az aktív turizmus stratégiai megközelítését tekintve a Nemzeti Aktív Turisztikai Stratégia 2030 szolgáltatná az országos alapot, de ez a dokumentum jelenleg csak tervezet formában elérhető. Területi lehatárolása szerint Vas megyében két aktív turisztikai fejlesztési térséget emel ki, az Őrséget és az Alpokalját. Vas megye aktív turisztikai stratégiája a jelen dokumentumot követően fog elkészülni, így az ezzel való összefüggéseket ez a tanulmány nem tudja vizsgálni.

Az aktív turizmuson belül jelenleg a gyalogos turizmus a leginkább meghatározó a térségben, amihez lassan felzárkózik és akár meghatározóvá is válhat – megfelelő fejlesztési és marketing munka mellett – a kerékpáros turizmus. Ezek mellett komoly tervek vannak, a vízi turizmus fenntartható fejlesztésére elsősorban a Rábára alapozva.

Amennyiben az online térképeket vesszük alapul, a megye gazdag kerékpárutakban, ezeknek azonban csak egy része van megfelelő módon kijelölve és vannak olyan szakaszok is, amik kifejezetten veszélyesek, így a jövőbeli kerékpáros hálózatból ki kell kerülniük. Mindezzel együtt nem áll rosszul a térség és **jó alapjai vannak arra, hogy kedvelt kerékpáros régióvá váljon**. Elsősorban a trekking típusú kerékpárral érkezőknek alkalmasak az utak, de vannak olyan szakaszok, amik az országúti kerékpárosok számára is vonzóak lehetnek, továbbá a Kőszegi hegységben cél a MTB-os útvonalak kialakítása.

51. ábra: Vas megye kerékpáros útvonalai⁷⁸

⁷⁸ Forrás: Google Maps – saját szerkesztés

A kerékpáros régióvá váláshoz egyéb tényezők is fontosak az útvonalak kiterjedtsége mellett, amelyeket szintén figyelembe vettünk az egyes útvonalak vizsgálatakor:

Közösségi közlekedési kapcsolatok tekintetében általánosságban elmondható, hogy ugyan már vannak jó példák, de a megyében a vasúti közlekedésen kívül nem szállíthatóak más járművön, tehát a helyijáratos vagy távolsági buszjáratokon kerékpárok. Vasúton általában megoldott a kerékpárok vasúti szállítása, de van 1-2 hely, ahol jelenleg még nem, vagy csak ritkán jár kerékpárszállításra alkalmas vasúti kocsi. Cél, hogy ebben fejlődjön a megye. Cél lehet továbbá egy megyei szintű kerékpáros kölcsönzési rendszer kiépítése is (akár a Paradiesroute mintájára).

Kerékpárszervízek csak a nagyobb központokban, városokban érhetőek el, ami szintén nem elhanyagolható kérdés a kerékpáros turizmus tekintetében. Ennek pótlására érdemes kihelyezni kerékpáros szervízállványokat az útvonalak mentén.

A kerékpárosok számának mérhetősége sem mellékes tényező, bár nem növeli közvetlenül a kerékpározás színvonalát, de következtetések vonhatóak le a használati szokásokról és ez által célzottabban lehet irányítani a marketing munkát és meghatározni a további fejlesztéseket.

Szükséges lenne az útvonalak minőségének folyamatos monitorozására is, amelyhez használhatjuk részben vagy egészben a Veloregio projektben elindított útvonalfelelősi rendszert és az osztrák partnerek által kialakított applikációt.

A jobb értékesíthetőség kedvéért érdemes figyelembe venni a foglалhatósági kritériumokat is. E tekintetben a legnagyobb hiányosság a kerékpárosbarát szemléletben (bár ez már fejlődésnek indult és más magyarországi térségekhez képest nem állunk rosszul), valamint a csomagtranszfer szolgáltatás elérhetőségében mutatkozik, illetve igény vagy rendkívüli helyzet esetén akár „mentési” szolgáltatások esetében. Ezek fejlesztése szintén teljes megyét érintő cél kell, hogy legyen.

Jelentős kiemelkedési lehetőséget és egyben a társadalmi felelősségvállalás egy magasabb szintjét jelentheti a különleges igényű célcsoportok (például mozgáskorlátozottak, vakok és gyengénlátók stb.) számára is megfelelő ajánlatok kialakítása az aktív turizmus területén is. Cél, hogy ebben megyei szintű fejlődés legyen. A Veloregio projektnek köszönhetően már vannak megfelelő tudású túravezetők a megyében ennek a célcsoportnak a kalauzolásához a túrák során, így az ideális utak és a hozzá tartozó szolgáltatói hálózat azonosításával jelentős előrelépést érhetnénk el ezen a területen. A különleges igényű célcsoportok esetén még fontosabb lenne a foglалhatóság megteremtése.

A **nemzetközi kapcsolódások** terén se állunk rosszul: a megyét 3 olyan kerékpárút foglalja keretbe hozzávetőlegesen háromszög formát kiadva, melyek nemzetközi jelentőségű utak, kettő közülük az EuroVelo hálózat része: az EuroVelo 13, az EuroVelo 14, valamint a Fertőd-Keszthely összeköttetés. Fontos azonban ezek mellett, hogy a megye a lehető legjobban kapcsolódjon az osztrák és szlovén kedvelt kerékpáros útvonalakhoz, így fontos hangsúlyozni a Paradiesroute-val, valamint a Raabtaal Radweg-gel való kapcsolatokat, valamint a most fejlesztés alatt lévő MTB-os útvonalak kapcsolódási lehetőségeit, ahol az osztrák fejlesztések előre haladásával cél lenne a magyar oldali vitás kérdések rendezése és a kapcsolódás mielőbbi megteremtése.

A kerékpárutak tematizálása kapcsán előtérbe került a **meglévő brandek** vizsgálata. Jelenleg több mikrorégióknak van ismert vagy kevésbé ismert brandje a megyében, amik az egy napos ajánlatokkal valamilyen módon kapcsolódni tudnak/tudhatnak. Egyik brand sem tudja nyilván lefedni a megyét és nem is ez a céljuk, de építkezhetünk belőlük az egynapos utak tematizálásánál és felhasználhatunk elemeket a többnapos tematika esetében is. A jelen dokumentummal párhuzamosan készülő Márka-/Brandépítési Tanulmány tesz ajánlást az irányokra, de egyértelmű iránymutatást – jellegéből fakadóan – nem ad erre a kérdésre.

Módszertani szempontból jelen dokumentum a korábban elkészült két szakmai tanulmányra és a megvalósult ún. „STAKEHOLDER” találkozókra támaszkodva készült el.

A Stratégiai Tanulmány keretében összesen 6 db Közép-európai jógyakorlat ismertetésére került sor: Paradiesroute – Südburgenland (AT), Sacra Velo (SK-HU), Iron Curtain Trail (EV13), GreenVELO Trail (PL), Danube Cycle Path (EV6), Amazon of Europe Bike Trail (AT-SI-HU-CR-SRB).

A Tematikus Útvonal Fejlesztési Kézikönyv pedig egy olyan szakértői anyag, amely az új kerékpárutak fejlesztését könnyíti meg és tartalmazza azt a szempontrendszert, amit figyelembe kell venni egy ilyen munka során. Hangsúlyozandó, hogy a kerékpárút fejlesztéseknek mindig az érintettek bevonásával kell megvalósulnia, mivel csak így lehetséges a legjobb megoldás megtalálása. A kézikönyv egy ún. csekklistát, vagyis ellenőrző listát is tartalmaz, amely támogatja a fejlesztési folyamatot.

Fentiek felül igyekeztünk figyelembe venni – a Stratégiai Tanulmányban leírt jó példák alapján – azokat a szempontokat, amikkel az egyes utak foglalható csomagokká⁷⁹ fejleszthetőek, mivel így jobban értékesíthetőek, növekszik a vonzerejük. Foglalhatósági szempontból az alábbi kritériumokat emeltük ki:

- meglévő márkákkal legyen összhangban, esetleg építsen azokra;
- kiindulónál és végpontnál legyen szálláshely és étkezési lehetőség;
- kiinduló és végpont lehetőség szerint kerékpárszállításra alkalmas tömegközlekedéssel megközelíthető legyen;
- nap közepe lehetőség szerint olyan helyen legyen, ahol van étkezési lehetőség;
- egységes tematika mentén látnivalók/atrakciók egy egész napos programhoz;
- célcsoport meghatározás / teljesíthető hossz, egyéb igények;
- eltérő kiinduló és végpont esetén csomagtranszfer biztosítása⁸⁰;
- jó, ha van kerékpárosbarát szolgáltató, illetve szervízlehetőség.

⁷⁹ A foglalható csomagok értékesítése jelenleg elég nehézkes, mivel Magyarországon elég szigorú a szabályozás ehhez kapcsolódóan. Azonban a jelen dokumentumban is idézett Nemzeti Aktív Turisztikai Stratégia 2030 tervezetében is olvasható, hogy cél ennek a szabályozási rendszernek a megváltoztatása, ami előnyösen hatna a turizmus szervezésre országosan és megyei szinten egyaránt.

⁸⁰ Ez egy fontos szempont lenne, de a legtöbb esetben ez lehet a legnagyobb probléma. Ezért lenne fontos a foglalhatóság megvalósítása, hiszen ez esetben ez nem egyéni probléma lesz, hanem általánosan megoldásra kell, hogy kerüljön.

Az előbbieket figyelembe véve az alábbiak kerülnek kifejtésre az egyes útvonal javaslatok kapcsán:

- Turisztikai helyzetkép, adottságok
- A tematikus útvonala, főbb attrakciók
- A tematikus útvonal témája
- Meglévő brand, azokhoz való csatlakozási lehetőségek
- Az útvonal kitáblázottsága
- Nemzetközi és hazai törzshálózati elemekhez való csatlakozási lehetőségek
- Közösségi közlekedési kapcsolatok
- A tematikus kerékpáros útvonal foglalkozási szempontú rövid bemutatása
- Javasolt fejlesztések megfogalmazása – az útvonalak bejárhatóbbá, vonzóbbá és biztonságosabbá tétele érdekében

Ezek mentén tettünk javaslatot arra, hogy mely útvonalakkal érdemes foglalkozni első körben megyei szinten és ezeknek mi lehetne a tematikája. A feladatmeghatározásban szereplő keretek teljesítésekor egyenletesen kívántuk elosztani az utakat a megyében, ezért mind a 3 várostérségben, amelyre a Megbízóval közösen felosztottuk a megbízásban szereplő 8 várost, 3-3 egynapos kerékpárutat ajánlunk. A szerződésben szereplő feladatmeghatározás szerint 1 többnapos kerékpártúra is bemutatásra kerül. Ahogy a bevezető részben is olvasható, a teljes megyét lefedő egységes turisztikai brand még nem létezik, így annak elkészültekor felül kell vizsgálni a jelen dokumentumban szereplő tematikákat és szükség esetén illeszteni kell a brandhez.

A megyében a most kiemelt útvonalakon kívül is létezik még néhány jól kitáblázott és érdekes útvonal, amivel a szármosság és egyéb keretek (pl. inkább 2 napot fed le) miatt nem foglalkozunk, de mindenképpen fontosak a megye kerékpáros életében.

Ajánlott kerékpáros útvonalak a megyében:

- **Kőszeg és vonzáskörzete:**

- Bük és Kőszeg tematikus útvonal, avagy **Toboz Ottó Kőszegre teker**: A 28 km-es túra főként erdőben vezet és szakrális helyeket érint. Egy kis fejlesztés után egy – elsősorban családok célcsoportnak szánt – természeti tematikájú, egy napon belül teljesíthető és más szolgáltatásokkal (kőszegi városnézés, büki fürdőzés) kiegészíthető kerékpárút kerülhet kialakításra. Toboz Ottó Kőszegre teker elnevezéssel egy **természetélmény, felfedezés** élmény ígérete várja a látogatókat és ehhez kapcsolódik Bükön a **víz**, mint élményelem.
- Kőszegi tematikus körtúra, avagy **Öllek Kőszeg kerékpáros körtúra**: A kb. 29 km-es körtúra is gyönyörű tájakon vezet és felfűzhető az Öllek Kőszeg brandre. Néhány javasolt fejlesztés által egy – elsősorban fiataloknak, fiatal felnőtteknek, baráti társaságoknak szánt – szintén természeti tematikájú, egy napon belül teljesíthető és más szolgáltatásokkal (kőszegi városnézés, cuki pincesor megtekintése, ebéd) kiegészíthető kerékpárút kerülhet kialakításra. Ez a bensőséges elnevezésű túra magában hordozza a **kulturális élményt**, a **természetélményt**, a **harmónia** ígéretét és csodás **gasztronómiai** (bor, gesztenye, jó minőségű cukrászati termékek és éttermi kínálat) élményt is adhat.

- Kőszeg-Szombathely tematikus útvonal, avagy **Az alpokaljai szőlőtőkék nyomában**: a 49 km-es körtúra két ágát külön-külön is be lehet járni. A fejlesztések mellett a tematika kialakítására két irányvonal is elképzelhető: vallási turizmusra alapozva kerékpáros Szent Márton útvonalként való kijelölés olyan célcsoport számára, amely a szakrális élményeket és értékeket keresi, vagy egy természeti, kiemelten szőlő és bor témára épülő kerékpárút létrehozása, melynek folyamán a résztvevők meg is kóstolhatják a térség borait, amivel a fiatalabb korosztálytól az idősebbekig, a pároktól a kisebb baráti társaságokig több célcsoportot is elérhetünk. Már az elnevezés magában hordozza a **gasztronómiai** élmény ígéretét és a **természetélményt** egyaránt, valamint **felfedezés** élményt is ígér.
- **Vasvár, Körmend, Óriszentpéter, Szentgotthárd és vonzáskörzete:**
 - Hegyháti kiskör tematikus útvonal, avagy **Varázskert körtúra**: az 50,3 km hosszú körtúra már jól ki van táblázva és időnként szervezett túrákat is tartanak az útvonalon. Kisebb fejlesztések még fokozhatják az élményt és az eladhatóságot az – elsősorban hagyományok iránt érdeklődő és természetkedvelő aktív turizmust kereső célcsoportnak szánt – természeti/szőlőhegyi tematikájú, egy napon belül teljesíthető és más szolgáltatásokkal (borkostoló, helyi termék kóstoló, Óshonos Állatpark vagy a Jeli Varázskert meglátogatása) kiegészíthető kerékpárút megtételekor. Az elnevezés nem csak az arborétumra, hanem a térségre is visszautal (Ezer apró csoda földje); **csodákat** ígér, **természetet**, **gasztronómiai** élményt, **felfedezés** lehetőséget és ezek mellett a **hagyományos szőlőhegyi életet** is megélhetik az ide látogatók.
 - Rábamenti kiskör tematikus útvonal, avagy **A Rába rád vár kétkeréken is**: a 60,7 km hosszú körtúra Körmend központtal, szintén egy jól kitáblázott út. Kisebb fejlesztések megvalósítása mellett egy – elsősorban aktív kikapcsolódásra vágyó célcsoportnak szánt – víz tematikájú, egy napon belül teljesíthető és más szolgáltatásokkal (elsősorban vízhez kapcsolódó élmények) kiegészíthető kerékpárúton tekerhetnek az érdeklődők. Egy igazán **mozgalmas** nap ígéretét jelentheti ez a túra, a **Rába**, mint **víz élmény**, egyrészt a **természeti értékek** színes tárházát, másrészt az **aktív felfedezés** élményét kínálja **szárazföldi és vízi úton** egyaránt.
 - Órségi tematikus útvonal, avagy **Órségi tekergés a gerencserek földjén**: a kitáblázott és elnevezett 6 db Órségi körből ezúttal kettő felfedezését javasoljuk, ha valaki hosszabb kerékpározásra (a kettő együtt kb. 50 km) vágyik. Az elsősorban hagyományok iránt érdeklődő és természetkedvelő aktív turizmust kereső célcsoport számára kisebb fejlesztésekkel már foglalható csomagként lesz kiejánlható a természeti és kulturális tematikájú, egy napon belül teljesíthető és más szolgáltatásokkal (fazeasság kipróbálás, vásárlás stb.) kiegészíthető kerékpártúra. Az elnevezés a két körtúra egyikét takarja, de jól passzol a kettő egybekapcsolásához is. A főbb élményelemek: **hagyományok, természet, felfedezés, harmónia**.
- **Sárvár és vonzáskörzete:**
 - Sárvár és Bük tematikus útvonal, avagy **Két kerék – két csobbanás**: a 27 km-es út a Termál Kerékpáros Túraút része. Néhány fejlesztés által egy – elsősorban családos és aktív, de idősebbeket is magába foglaló célcsoportnak szánt – termálfürdőkre és élményfürdőkre alapozott tematikájú, egy napon belül teljesíthető kerékpárút kerülhet kialakításra. Az út fő ígérete: **aktivitás, lazítás, víz, feltöltődés**.
 - Sárvár és Celldömölk tematikus túra, avagy **Tekerés a vulkán erejével**: A kb. 22 km-es út szintén a Termál Kerékpáros Túraút része, de akár 3 fürdőt is érinthet, aki szeretné. Kisebb változtatások

által egy – elsősorban családi és aktív, de idősebbeket is magába foglaló célcsoportnak szánt – termálfürdőkre és élményfürdőkre alapozott tematikájú, egy napon belül teljesíthető kerékpárút kerülhet kialakításra, ami egy foglalható szolgáltatásként a Vas megyei turisztikai kínálat egyik fontos elemeként funkcionálhat. Azonban a természeti értékek felfűzése, egy „természetesen Sárvár” típusú tematikus út jelentős potenciált tartogathat a Farkas-erdő érintésével, de a Sitke környéki természeti attrakciók feltárása és fenntartható bemutatása által. Kiemelhető elem a Vulkan tematika és az ez által hordozott energia. A cím és a termál kerékpárút közös élménykínálatát a következők adják: **feltöltődés, energia, tűz és víz.**

- Celldömölk és Répcelak tematikus körtúra, avagy **Kétkeréken tűzön vízen át**: a 68 km-es túra egy kis kitérő a megye északi része felé. A megfelelő fejlesztések által egy – elsősorban aktív kikapcsolódásra vágyó célcsoportnak szánt – víz (termál és Rába) tematikájú, egy napon belül teljesíthető és más szolgáltatásokkal (elsősorban vízhez kapcsolódó élmények) kiegészíthető kerékpárút kerülhet kialakításra. A cím és a két fő motívum a **természetélmény** mellett a **felfedezést** ígéri és a **tűz és a víz** változatosságát nyújtja.

- Többnapos tematikus útvonal, avagy **Természetesen Vas megye** VAGY **Kalandozás Vas megyében (két keréken)**: A többnapos kerékpáros útvonal Vas megyén körbe halad és ajánlás szerint 7+1 nap alatt tekerhető körbe rajta a megye és tekinthető meg közben annak számos attrakciója. A kerékpárút hossza 265,8 + 81,9 km. Tematikáját tekintve illesztésre kell, hogy kerüljön a későbbiekben kialakított megyei brandhez, ami 3 tematika mentén lehetséges:
 - Természet: a „Természetesen Sárvár” mintájára „Természetesen Vas megye” elsősorban a **természeti** értékekre való koncentrációval;
 - **Kulturális témájú**, akár spiritualitásra építő tematika, az **elmélyülés** élmény kidomborításával;
 - **kalandozás** Vas megyében: a story telling és a játékosítás lehetőségeit kiaknázva egy naponta is értelmezhető, de összekapcsolódó és a folytatásra ösztönző „kaland” kidolgozásával az útvonalra plusz élményt adhatunk a látogatóknak.

Az út egy komplex élményt adhat, amely egy tematikus útba fűzi fel a **felfedezés, feltöltődés, elmélyülés** elemeit egy változatos ritmusban, és biztosan jól tud támogatni egy természetközeli, sokszínű megyei brandet a jövőben.

A fenti egynapos illetve többnapos **túrajavaslatokhoz kapcsolódó fejlesztési javaslatok összefoglalása** - a javaslatok részletes indoklása és kifejtése az egyes részfejezetek „Javasolt fejlesztések” alpontjában található:

- Az útvonalak **kitáblázása**, meglévő táblarendszer kiegészítése a Bejárható Magyarország arculati elemeihez illeszkedve;
- **Útvonal (Trail) szervezetfejlesztés**: Az útvonalak mentén jellemző sokszínű szolgáltatói kör illetve az érintett települések (különösen a szakaszkezdő és -végpont városok) közvetlen megszólítása, koordinációja. Szoros együttműködés a helyi kerékpáros szervezetek, turisztikai szolgáltatók, az erdészet és a nemzeti park munkatársai között (különösen a hegyvidéki utak kijelölése és azok „használata” miatt). Helyi transzforszolgáltatók elérése, érdekelté tételük a kerékpárosok igényeinek kiszolgálására;
- Kerékpáros **pihenő és szervízpontok** létesítése egységes márkacsaláddal

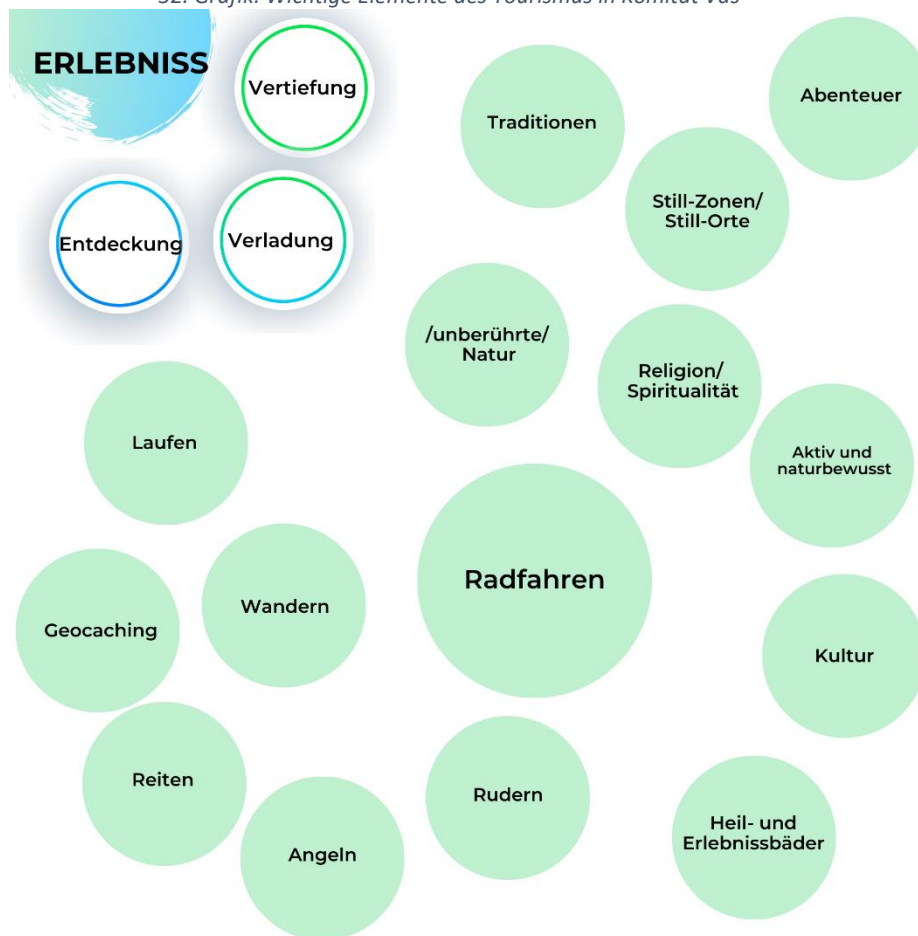
- Egy-egy útvonal illetve szakasz esetén a **melevő márka térségi szintre emelése**, a táblázás tematikának megfelelő kiegészítésével - pl. Öllek Kőszeg, Toboz Ottó;
- **Kétszámjegyú utakon** (87-es Kőszeg, 84-es Sárvár térségében) az **átvezetés biztonságosabbá tétele** (pl. gépjárművek sebességének csökkentése, kerékpáros felfestés stb.);
- Kőszegi hegység és Őrség esetében **e-bike-ra alapozott infrastrukturális fejlesztés** (pl. e-töltőállomások), akár e-tuktuk jellegű eszközök beszerzése, amely lehetővé teszi a hegyvidéki területek bejárását;
- A határmenti szakaszok osztrák kapcsolódási pontjainak összefűzése az ausztriai kerékpáros túraútvonalakkal, **aktív promóció erősítése az osztrák piacon**;
- A helyközi **buszokon történő kerékpárszállítás biztosítása az Őrséget** érintő viszonylatokon;
- **Sárvár multimodális fejlesztése** – vasúton történő kerékpáros elérhetőség javítása
- **Vízituristicai elemek** beillesztése a kerékpártúrák során, hop-on hop-off jellegű túra kialakítása a Rába mentén. E célból vízituristicai fejlesztésekre is szükség van.
- A részletes javaslatoknak megfelelően a többnapos Vas megye kör esetében javasolt
 - egységes márka arculat megtervezése és bevezetése,
 - tematikát, márkát közvetítő kiegészítő infrastruktúra elemek elhelyezése
 - megyei szintű kerékpárkölcsonzési rendszer kiépítése

Zusammenfassung

Das **Komitat Vas** liegt im westlichen Teil Ungarns, in der Nähe der österreichischen und slowenischen Grenze. Daher ist nicht nur der Inlandtourismus wichtig, sondern es können und sollten auch Besucher aus den beiden Nachbarländern angezogen werden. Um mit den Nachbarregionen konkurrieren zu können, braucht das Komitat Vas kurz-, mittel- und langfristig klare Leitlinien und eine einheitliche Entwicklungs- und Marketingarbeit.

Der Tourismus im Komitat Vas wird von den beiden Kurorten Sárvár und Bükfürdő dominiert. Dies sind die zwei meistbesuchten Reiseziele. Abgesehen davon ist das Angebot an Attraktionen und Dienstleistungen in der Region äußerst vielfältig und ziemlich verzettelt, mit mehreren Tourismussegmenten (Kulturtourismus, Aktivtourismus, naturnahe Tourismus usw.), aber lieber die Kombination dieser Segmente bietet dem Besucher ein einzigartiges Erlebnis. Aus dieser Komplexität ergibt sich das Dilemma, mit dem sich die Tourismusakteure der Region, seit mehr als einem Jahrzehnt konfrontiert sehen: Welches sollte das Element sein, auf dem der Tourismus in der Region gut aufgebaut und positioniert werden kann? Die Unvollständigkeit dieser Überlegungen ist der Grund dafür, dass das Komitat Vas noch nicht über einen einheitlichen touristischen Brand und eine klar definierte Leitlinie verfügt, an die es im derzeitigen Arbeitsprozess anknüpfen könnte. Die Leitlinien werden parallel zu dieser Arbeit, aber davon zurückgeblieben entwickelt, so dass nur einige Elemente bekannt sind, nicht aber die vollständig entwickelten Leitlinien. Das macht es schwierig, die Thematisierung richtig zu entwickeln, insbesondere bei der mehrtägigen Route, und könnte in Zukunft eine Anpassung erfordern.

Die Elemente, die derzeit schon festgelegt sind als wichtige Elemente des Tourismus, sind in der folgenden Grafik dargestellt. Der sprudelnde Charakter der Figur symbolisiert auch die Tatsache, dass die Komponenten noch nicht zu einem bestimmten Gedankengang zusammengefügt sind.

52. Grafik: Wichtige Elemente des Tourismus in Komitat Vas⁸¹

Die Nationale Aktivtourismus-Strategie 2030 würde die nationale Grundlage **für ein strategisches Konzept für den Aktivtourismus** bilden, doch liegt dieses Dokument derzeit nur im Entwurf vor. Ihre räumliche Abgrenzung ist für das gesamte Komitat Vas ungünstig, da sie nur zwei Gebiete hervorhebt: Órség und Voralpen. Die aktive Tourismusstrategie für das Komitat Vas wird erst nach der Veröffentlichung dieses Dokuments ausgearbeitet, so dass die Kohärenz zu diesem Dokument in dieser Studie nicht untersucht werden können.

Innerhalb des Aktivtourismus dominiert in der Region derzeit der Wanderung, der langsam - und mit entsprechender Entwicklungs- und Marketingarbeit - zum Radtourismus aufschließt, der sogar dominant werden könnte (daneben gibt es ernsthafte Pläne für die nachhaltige Entwicklung des Wassertourismus, der sich vor allem auf die Raab stützt).

Wenn man den Online-Karten sehen, es sieht so, dass der Komitat reich an Radwegen ist, aber nur ein Teil davon ist ausreichend markiert, und es gibt auch Abschnitte, die besonders gefährlich sind und die vom künftigen Radwegenetz ausgeschlossen werden sollten. Dennoch steht **die Region** nicht schlecht in diesem Thema und **hat eine gute Basis, um eine beliebte Fahrradregion zu werden**. Die Straßen sind vor allem für Trekkingradfahrer geeignet, aber es gibt auch Abschnitte, die für Rennradfahrer attraktiv sein könnten, und in dem Kőszeger Gebirge werden MTB-Routen entwickeln.

⁸¹ Quell: eigene Konstruktion

53. Grafik: Radwege in Komitat Vas⁸²

Neben der Anzahl der Routen sind auch andere Faktoren wichtig, um eine Fahrradregion zu werden, und diese wurden ebenfalls für jede Route berücksichtigt:

Was die Verkehrsanbindung der Gemeinden betrifft, so gibt es zwar bereits gute Beispiele, doch verfügt der Komitat über keine anderen Verkehrsmittel (d. h. Nah- und Fernbusse) als die Bahn für Fahrräder. Die Lieferung von Fahrrädern mit Bahn ist im Allgemeinen möglich, aber es gibt ein oder zwei Orte, an denen es derzeit keine oder nur wenige für den Transport von Fahrrädern geeignete Eisenbahnwaggons gibt. Ziel ist es, dies in den Komitat zu verbessern. Es ist auch ein Ziel, ein Fahrradverleihsystem für den ganzen Komitat zu entwickeln (sogar nach dem Vorbild der Paradiesroute).

Fahrradwerkstätte gibt es nur in den größeren Zentren und Städten, was ebenfalls ein Problem für den Fahrradtourismus darstellt. Um dies zu kompensieren, wäre es sinnvoll, entlang der Routen Fahrrad Reparaturstände aufzustellen.

Die Messbarkeit der Zahl der Radfahrer ist ebenfalls ein wichtiges Thema, auch wenn sie die Qualität des Radfahrens nicht direkt erhöht, sondern Konklusionen auf das Nutzungsverhalten zulässt, was zu einer besseren Ausrichtung des Marketings und der weiteren Entwicklung beitragen kann.

⁸² Quell: Google Maps – eigene Konstruktion

Außerdem wäre eine kontinuierliche Beaufsichtigung der Qualität der Radwege erforderlich, für die wir ganz oder teilweise das Streckenüberwachungssystem und die App nutzen könnten, die im Rahmen des Veloregio-Projekts auf österreichischer Seite entwickelt wurden.

Für eine bessere Vermarktbarkeit wäre es auch sinnvoll, die Kriterien der Buchbarkeit zu berücksichtigen. Die größten Unvollständigkeiten in dieser Hinsicht sind die Fahrradfreundlichkeit (die sich allerdings bereits entwickelt und im Vergleich zu anderen Regionen Ungarns nicht schlecht ist), die Verfügbarkeit von Pakettransferdiensten und sogar von "Rettungsdiensten" für Notfälle. Ihre Entwicklung sollte auch ein Ziel sein für den ganzen Komitat.

Die Entwicklung von Angeboten für Zielgruppen mit besonderen Bedürfnissen (z. B. Menschen mit eingeschränkter Mobilität, Blinde und Sehbehinderte usw.) im Bereich des Aktivtourismus könnte ebenfalls eine bedeutende Chance für sich abzuheben und auch ein höheres Maß an sozialer Verantwortung darstellen. Das Ziel ist es, dies auf Komitatsebene zu entwickeln. Dank des Projekts Veloregio gibt es in den Komitat bereits Reiseleiter, die über die notwendigen Fähigkeiten verfügen, um diese Zielgruppe auf Touren zu führen. Die Ermittlung der idealen Routen und das entsprechende Netz von Dienstleistern würde in diesem Bereich einen wichtigen Beitrag leisten. Für diese Zielgruppen wäre die Schaffung von Buchbarkeit noch mehr wichtiger als für die anderen.

Auch **international** ist das Komitat gut vernetzt: Das Komitat wird von drei Radwegen von internationaler Bedeutung umrahmt, die in etwa die Form eines Dreiecks haben und von denen zwei zum EuroVelo-Netz gehören: EuroVelo 13, EuroVelo 14 und die Verbindung Fertőd-Keszthely. Es ist aber auch wichtig, das Komitat so weit wie möglich an die beliebten österreichischen und slowenischen Radwege anzubinden. Daher ist es wichtig, die Bedeutung der Verbindungen mit der Paradiesroute, dem Raabtaal Radweg. Es ist auch wichtig mit der neuen MTB-Routen auch ein Verknüpfung zu gestalten, weil die österreichischen Kollegen schon am Ende der Verwirklichung sind und so wäre es schon wichtig und dringend die umstrittenes Fragen in ungarischen Seite so bald wie möglich lösen.

Die Thematisierung der Radwege hat sich auf den **bestehenden Bränden** auch konzentriert. Derzeit gibt es in mehreren Mikroregionen bekannte oder weniger bekannte Brände, die in irgendeiner Weise mit den eintägigen Angeboten verknüpft werden könnten/können. Keine dieser Brände kann natürlich das ganze Komitat abdecken, und das ist auch nicht ihr Ziel, aber wir können sie verwenden, wenn es um die Thematisierung von eintägiger Route geht, und einige Elemente von ihnen können wir auch bei der Thematisierung von mehrtägigem Radweg verwenden. Die Branding-Studie, die parallel zu diesem Dokument erstellt wird, enthält Empfehlungen für die Ausrichtung, gibt aber naturgemäß keine klaren Leitlinien zu diesem Thema vor.

In methodischer Hinsicht stützt sich das vorliegende Dokument auf zwei bereits abgeschlossene fachliche Studien und auf die stattgefundenen sogenannte "STAKEHOLDER"-Sitzungen.

Im Rahmen der Strategiestudie wurden insgesamt 6 mitteleuropäische Best Practises vorgestellt: Paradiesroute – Südburgenland (AT), Sacra Velo (SK-HU), Iron Curtain Trail (EV13), GreenVELO Trail (PL), Danube Cycle Path (EV6), Amazon of Europe Bike Trail (AT-SI-HU-CR-SRB).

Das Handbuch zur thematischen Routenentwicklung ist eine Studie, die die Entwicklung neuer Radrouten erleichtern soll und die Kriterien enthält, die bei solchen Arbeiten zu berücksichtigen sollen. Es muss zu betonen, dass die Entwicklung von Radwegen immer unter Einbeziehung der Betroffenen erfolgen sollte, da nur so die beste Lösung gefunden werden kann. Das Handbuch enthält auch eine Checkliste zur Unterstützung des Entwicklungsprozesses.

Darüber hinaus haben wir versucht, auf der Grundlage der im Strategische Studie beschriebenen guten Beispiele die Aspekte zu berücksichtigen, die genutzt werden können, um jede Strecke zu einem buchbaren Paket⁸³ zu entwickeln, da dies ihre Marktfähigkeit und Attraktivität erhöht. Unter dem Gesichtspunkt der Buchbarkeit wurden die folgenden Kriterien hervorgehoben:

- mit bestehenden Marken übereinstimmen oder auf ihnen bauen;
- Unterkunfts- und Essmöglichkeiten am Ausgangs- und Zielort;
- Der Start- und Endpunkt sollte mit öffentlichen Verkehrsmitteln, vorzugsweise mit dem Fahrrad, erreichbar sein;
- Wenn möglich, sollte die Tagesmitte an einem Ort liegen, an dem es Essensmöglichkeiten gibt;
- Sehenswürdigkeiten/Attraktionen für ein ganztägiges Programm mit einem einheitlichen Thema;
- Zielgruppendefinition / machbare Länge, sonstiger Bedürfnisse;
- Gepäcktransfer bei unterschiedlichen Start- und Endpunkten⁸⁴;
- gut, wenn es einen fahrradfreundlichen Dienstleister und auch Fahrradwerkstatt gibt.

Unter Berücksichtigung das oben Geschriebene wird für jeden Routevorschläge das Folgende erläutert:

- Situation der Tourismus, Gegebenheiten
- Der Strecke der thematischen Route, Hauptattraktionen
- Thema der thematischen Route
- Bestehende Brand und ihre Verbindungen
- Beschilderung der Route

⁸³ Der Verkauf von buchbaren Reisepakete ist derzeit ganz schwierig, da es in Ungarn strenge Vorschriften diesbezüglich gibt. Im Entwurf der Nationalen Aktivtourismus-Strategie 2030, der in diesem Dokument zitiert wird, ist auch drinnen, dass das Ziel darin besteht, dieses Regelungssystem zu ändern, was der Organisation des Tourismus sowohl auf nationaler als auch Komitatsebene zum Vorteil verhelfen würde.

⁸⁴ Dies wäre ein wichtiger Aspekt, aber in den meisten Fällen kann er das größte Problem darstellen. Aus diesem Grund wäre es wichtig, die Reservierbarkeit zu implementieren, da es sich nicht um ein individuelles, sondern um ein allgemeines Problem handelt, das gelöst werden muss.

- Möglichkeiten zur Verknüpfung mit internationalen und nationalen Kernnetz
- Verbindung mit öffentlichem Verkehr
- Kurze Beschreibung der thematischen Radroute im Hinblick auf die Buchbarkeit
- Formulierung von Verbesserungsvorschlägen - um die Routen zugänglicher, attraktiver und sicherer zu machen

In diesem Sinne haben wir vorgeschlagen, welche Strecken auf Komitatsebene zuerst behandelt werden sollten und welche Themen sie haben könnten. Bei der Erfüllung der Aufgabenstellung wollten wir die Routen gleichmäßig über dem Komitat verteilen, daher schlagen wir 3-3 eintägige Fahrradrouten in jedem der 3 Stadtgebiete vor, in die wir die 8 Städte in der Aufgabenstellung unterteilt haben. Es wird, nach der Aufgabenstellung, auch ein mehrtägiger Radweg vorgestellt. Wie in der Einleitung erwähnt, gibt es jedoch derzeit kein Brand für den gesamten Komitat, aber es besteht die Absicht, eine solche zu entwickeln. Wenn sie fertig ist, werden die Themen in diesem Dokument überprüft und an den Brand angepasst.

In dem Komitat gibt es noch eine Reihe gut markierter und interessanter Strecken den derzeit nicht hervorgehobenen gibt, die wurden aufgrund der Anzahl und anderer Einschränkungen (z. B. mehr als ein Tag) in dieser Phase nicht berücksichtigt, die aber für das Radfahrerleben in dem Komitat jetzt und in Zukunft wichtig sind.

Empfohlenen Routen in Komitat Vas:

- Kőszeg und seine Umgebung:
 - Themenroute Bük und Kőszeg, oder **Toboz Ottó fährt Rad nach Kőszeg**: Die 28 km lange Strecke führt hauptsächlich durch Wälder und besucht sakrale Orte. Nach ein wenig Entwicklungsarbeit könnte ein naturbezogener Radweg - vor allem für Familien - entwickelt werden, der an einem Tag zu bewältigen ist und durch andere Angebote (Besichtigung von Kőszeg, Baden in Bük) ergänzt werden kann. Der Titel "Toboz Ottó fährt Rad nach Kőszeg" ist ein Versprechen für ein **Natur- und Entdeckungserlebnis** für Besucher und **Wasser** als Erlebniselement in Bük.
 - Thematischer Kreisradweg Kőszeg, oder **Kreisradtour mit Umarmung von Kőszeg**: Der Kreistour ist ungefähr 29 km und führt auch durch schöne Landschaften. Es kann verbinden mit dem Brand „Öllek Kőszeg“ (=ich umarme dich Kőszeg). Einige der vorgeschlagenen Verbesserungen könnten einen Radweg - vor allem für Jugendliche, junge Erwachsene und Freundesgruppen - mit einem Naturthema schaffen, der an einem Tag absolviert und durch andere Leistungen ergänzt werden kann (Besichtigung von Kőszeg, Besuch der Weinkeller in Cák, Mittagessen). Diese Tour mit dem intimen Namen bietet ein **kulturelles Erlebnis**, ein **Naturerlebnis**, das Versprechen von **Harmonie** und ein wunderbares gastronomisches Erlebnis (Wein, Kastanien, Qualitätsgebäck und Restaurants).
 - Die Themenroute Kőszeg-Szombathely oder **Auf den Spuren der Weinstöcke in den Voralpen**: Die beiden Zweige der 49 km langen Rundroute können getrennt voneinander befahren werden. Zusätzlich zu den Entwicklungen sind zwei thematische Ansätze möglich: eine St. Martins-Radroute, die auf religiösem Tourismus basiert und sich an eine Zielgruppe wendet, die sakrale Erfahrungen

und Werte sucht, oder eine Natur-Radroute mit besonderem Schwerpunkt auf Trauben und Wein, bei der die Teilnehmer die Weine der Region verkosten können. Schon der Name verspricht ein **gastronomisches Erlebnis**, aber auch ein **Naturerlebnis** und eine **Entdeckungserlebnis**.

- Vasvár, Körmend, Óriszentpéter, Szentgotthárd und deren Umgebung:
 - Kleine Kreisradtour in Hegyhát oder **Zaubergarten Rundradweg**: Der 50,3 km lange Rundweg ist gut ausgeschildert, und gelegentlich finden organisierte Touren entlang der Strecke statt. Geringfügige Verbesserungen könnten das Erlebnis und die Marktfähigkeit der Natur-/Weinberg-Themenradroute verbessern, die sich vor allem an eine an Traditionen und naturverbundenem Aktivtourismus interessierte Zielgruppe richtet und an einem Tag absolviert und mit anderen Dienstleistungen (Weinverkostung, Verkostung lokaler Produkte, Besuch des Tierparks in Alsóújlak oder des Arboretums Jeli / Zaubergarten Jeli /) ergänzt werden kann. Der Name bezieht sich nicht nur auf das Arboretum, sondern auch auf die Region (Land der tausend kleinen Wunder), die **Wunder, Natur, Gastronomie, Entdeckungen** und **traditionelles Weinbauernleben** verspricht.
 - Kleine Kreisradtour in Rábamente oder **Der Raab wartet auf dich auch mit Fahrrad**: Der 60,7 km lange Rundweg mit Körmend als Zentrum ist ebenfalls gut ausgeschildert. Mit geringfügigen Verbesserungen kann eine Radroute zum Thema Wasser gestalten, die vor allem der aktiven Erholung dient, an einem Tag bewältigt und durch andere Angebote (vor allem wasserbezogene Erlebnisse) ergänzt werden. Diese Tour verspricht ein wirklich aufregender Tagesausflug zu werden. Die **Raab als Wassererlebnis** bietet eine bunte Vielfalt an **Naturschätzen** und ein **aktives Entdeckungserlebnis an Land und auf dem Wasser**.
 - Themenweg in Órség oder **Radfahren in Órség durch das Land der Töpfer**: Von den 6 Kreisen der Órség, die markiert und benannt sind, empfehlen wir Ihnen, diesmal zwei, wenn jemand eine längere Radtour machen möchten (beide zusammen sind etwa 50 km lang). Für die Zielgruppe, die sich vor allem für Traditionen und naturverbundenen Aktivtourismus interessiert, wird die Radtour mit Natur- und Kulturthema, die an einem Tag absolviert und mit weiteren Leistungen (Töpferei, Shopping etc.) ergänzt werden kann, wird mit kleinen Verbesserungen als ein buchbares Paket anbieten können. Der Name bezieht sich auf einen der beiden Kreisrouten, es passt aber auch wenn wir die beiden kombinieren. Die wichtigsten Elemente sind: **Tradition, Natur, Entdeckung, Harmonie**.
- Sárvár und seine Umgebung:
 - Themenroute Sárvár und Bük, oder **Zwei Räder - zwei Platschen**: Die 27 km lange Route ist Teil des Thermalradwegs. Durch einige Verbesserungen könnte eine eintägige Fahrradroute entlang der Thermen und Thermalbäder geschaffen werden, die sich vor allem an Familien und aktive Menschen, aber auch an ältere Menschen richtet. Das Hauptversprechen der Route: **Aktivität, Entspannung, Wasser, Aufladen**.
 - Sárvár und Celldömölk, oder **Radfahren mit der Kraft des Vulkans**: Die Strecke ist zirka 22 km und es ist auch ein Teil des Thermalradwegs, aber es kann sogar drei Bäder einbeziehen. Mit geringfügigen Änderungen könnte eine eintägige Radtour zu den Thermen und Thermalbädern geschaffen werden, die sich vor allem an Familien und aktive Menschen, aber auch an ältere Menschen richtet und als buchbare Dienstleistung ein wichtiger Bestandteil des touristischen Angebots des Komitats Vas sein könnte. Eine thematische Route mit Thema Natur wie zum Beispiel

der "Natürlich Sárvár" könnte jedoch ein beträchtliches Potenzial haben, indem sie den Farkas-Wald besucht, aber auch die Naturattraktionen rund um Sitke erkundet und nachhaltig präsentiert. Das Vulkan-Thema und die Energie, die es vermittelt, ist ein wesentliches Element. Die gemeinsamen Erlebnisangebot des Titels und des Thermalradwegs sind: **Aufladen, Energie, Feuer und Wasser.**

- Die thematische Tour Celldömök und Répcelak oder **Mit zwei Räder durch Feuer und Wasser:** Die 68 km lange Tour ist ein Umweg in den nördlichen Teil des Komitats. Mit den entsprechenden Entwicklungen könnte ein Radweg mit Thema Wasser (Thermal und Raab) entwickelt werden, der vor allem der aktiven Erholung dient, an einem Tag zu bewältigen ist und durch andere Angebote (vor allem wasserbezogene Erlebnisse) ergänzt werden kann. Der Titel und die beiden Hauptmotive versprechen ein **Naturerlebnis, Entdeckung** und der Vielfalt von **Feuer und Wasser.**
- Die mehrtägige thematische Route oder **Natürlich Komitat Vas ODER Abenteuer im Komitat Vas (auf zwei Rädern):** Die mehrtägige Fahrradrouten führt rund um das Komitat Vas und wird empfohlen, um das Komitat und seine Sehenswürdigkeiten in 7+1 Tagen zu erkunden. Die Länge des Radwegs beträgt 265,8 + 81,9 km. Das Thema sollte an dem Brand des Komitats angepasst werden, die in Zukunft entwickelt werden soll, und dies kann anhand von drei Themen geschehen: **Natur:** "Natürlich Komitat Vas", nach dem Vorbild von "Natürlich Sárvár", wobei der Schwerpunkt auf den natürlichen Werten liegt;
- **kulturelle Themen,** einschließlich Spiritualität, wobei das Erlebnis der **Vertiefung** hervorgehoben wird;
- **Abenteuer** im Komitat Vas: Indem wir das Potenzial des Geschichtenerzählens und der Gamification nutzen, können wir ein zusätzliches Erlebnis für die Besucher schaffen, indem wir ein "Abenteuer" für den Radweg entwickeln, das täglich interpretiert werden kann, aber miteinander verbunden ist und zum Weitermachen anregt.

Der Radweg kann ein komplexes Erlebnis bieten, das Elemente des **Entdeckens, der Verladung und der Vertiefung** in eine thematische Reise in einem abwechslungsreichen Tempo verwebt und sicherlich einen naturbasierten, vielfältigen Brand des Komitats bis weit in die Zukunft unterstützen kann.

Eine Zusammenfassung der **Entwicklungsvorschläge**, die mit den oben genannten Vorschlägen **für** eintägige und mehrtägige **Radtouren** verbunden sind:

- **Markierung** der Routen, Ergänzung des bestehenden Beschilderungssystems im Einklang mit den Elementen des Leitbildes des „Bejárható Magyarországnak“ (=begehbaren Ungarn);
- **Organisationsentwicklung des Trails:** direkte Kommunikation und Koordinierung der verschiedenen Dienstleistungen entlang der Redweg und der betroffenen Gemeinden (insbesondere der Städte, in denen die Strecke beginnt und endet). Enge Zusammenarbeit zwischen lokalen Radfahrorganisationen, touristischen Dienstleistern, Forst- und Nationalparkmitarbeitern (insbesondere bei der Ausweisung und "Nutzung" von Bergwanderwegen). Kontaktaufnahme mit lokalen Shuttle-Service-Anbietern, um sie Interesse für die Bedürfnisse von Radfahrern zu machen;
- Einrichtung von **Rast- und Servicestellen** für Radfahrer mit einem einheitlichen Markenauftritt

- **Aufwertung des bestehenden Marken** einer Strecke oder eines Abschnitts **auf regionaler Ebene**, mit zusätzlicher Beschilderung, die das Thema widerspiegelt - z. B. Öllelek Kőszeg, Toboz Ottó;
- **Straßen mit stärkerem Verkehr** (87 im Gebiet von Kőszeg, 84 im Gebiet von Sárvár) soll die **Radkreuzungen sicherer gemacht werden** (z. B. Verringerung der Geschwindigkeit von Fahrzeugen, Fahrradschilder usw.);
- **Ausbau der E-Bike-Infrastruktur** (z. B. E-Ladestationen) in den Kőszeger Gebirge und in Órség, einschließlich der Anschaffung von E-Tuktuk-Geräten, um die Begehung der Berggebieten zu ermöglichen;
- Verknüpfung die österreichischer Grenzabschnitte mit österreichischen Radwegen, **aktive Werbung auf dem österreichischen Markt**;
- Bereitstellung von **Fahrradtransportmöglichkeiten durch lokale Busse** auf den Strecken durch den Órség;
- **Multimodale Entwicklung von Sárvár** - Verbesserung der Zugänglichkeit mit Fahrrad in der Bahn
- **Einbindung von Wassertourismus-Elementen** in Radtouren, Hop-on-Hop-off-Touren entlang der Raab. Zu diesem Zweck ist auch die Entwicklung des Wassertourismus erforderlich.
- Im Einklang mit den detaillierten Vorschlägen wird Folgendes bezüglich der mehrtägigen Radtour vorgeschlagen
 - die Gestaltung und Umsetzung einer einheitlichen Marken und Leitbild,
 - Abstellung zusätzlicher Infrastrukturelemente, um das Thema und die Marke zu vermitteln
 - die Entwicklung eines Fahrradverleihsystems in den Komitat